

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 1 december 2014
(OR. en)

16154/14

**Interinstitutioneel dossier:
2013/0264 (COD)**

EF 328
ECOFIN 1111
CONSOM 260
CODEC 2379

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	de delegaties
Betreft:	Voorstel voor een RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD betreffende betaaldiensten in de interne markt, houdende wijziging van de Richtlijnen 2002/65/EG, 2013/36/EU en 2009/110/EG en houdende intrekking van Richtlijn 2007/64/EG <i>- compromis van het voorzitterschap</i>

Voor de delegaties gaat hierbij een compromistekst van het voorzitterschap over bovengenoemd Commissievoorstel. De tekst is opgesteld na de bespreking in de groep op 24 november.

Voorstel voor een

RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**betreffende betaaldiensten in de interne markt, houdende wijziging van de
Richtlijnen 2002/65/EG, 2013/36/EU en 2009/110/EG en houdende intrekking van
Richtlijn 2007/64/EG**

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 114,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Gezien het advies van de Europese Centrale Bank²

Na raadpleging van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

¹ PB C , , blz. .

² PB C , , blz. .

- (1) De afgelopen jaren is aanzienlijke vooruitgang geboekt met het integreren van de markt voor retailbetalingen in de Unie, met name in het kader van de Uniebesluiten betreffende betalingen, meer bepaald Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad³, Verordening (EG) nr. 924/2009 van het Europees Parlement en de Raad⁴, Richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad⁵, en Verordening (EU) nr. 260/2012 van het Europees Parlement en de Raad⁶. Dit rechtskader voor betaaldiensten is verder aangevuld met Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad⁷, waarbij een maximumbedrag is vastgesteld voor de toeslag die detailhandelaren hun klanten voor het gebruik van een bepaald betaalmiddel kunnen aanrekenen.
- (2) Richtlijn 2007/64/EG is vastgesteld in december 2007 op basis van een voorstel van de Commissie van december 2005. In de markt van de retailbetalingen hebben zich sindsdien grote technische innovaties voorgedaan, met de snelle toename van het aantal elektronische en mobiele betalingen en de opkomst van nieuwe soorten betaaldiensten op de markt.

³ Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betaaldiensten in de interne markt (PB L 319 van 5.12.2007, blz. 1).

⁴ Verordening (EG) nr. 924/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende grensoverschrijdende betalingen in de Gemeenschap en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 2560/2001 (PB L 266 van 9.10.2009, blz. 11).

⁵ Richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld, tot wijziging van de Richtlijnen 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van Richtlijn 2000/46/EG (PB L 267 van 10.10.2009, blz. 7).

⁶ Verordening (EU) nr. 260/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2012 tot vaststelling van technische en bedrijfsmatige vereisten voor overmakingen en automatische afschrijvingen in euro en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 924/2009 (PB L 94 van 30.3.2012, blz. 22).

⁷ Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende consumentenrechten, tot wijziging van Richtlijn 93/13/EEG van de Raad en van Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 85/577/EEG en van Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 304 van 22.11.2011, blz. 64).

- (3) Uit de evaluatie van het EU-rechtskader voor betaaldiensten en met name uit de analyse van de effecten van Richtlijn 2007/64/EG en de raadpleging over het groenboek van de Commissie, getiteld “Naar een geïntegreerde Europese markt voor kaart-, internet- en mobiele betalingen”⁸, is gebleken dat deze ontwikkelingen de wet- en regelgeving voor grote uitdagingen stellen. Belangrijke segmenten van de betaalmarkt, met name die van de kaart-, internet- en mobiele betalingen, zijn nog opgedeeld langs nationale grenzen. Talrijke innoverende betaalproducten of -diensten vallen, volledig of grotendeels, buiten het toepassingsgebied van Richtlijn 2007/64/EG. In een paar gevallen is ook gebleken dat het toepassingsgebied van Richtlijn 2007/64/EG en met name de uitsluiting van een aantal elementen, zoals bepaalde betalingsgerelateerde activiteiten, te vaag, te algemeen of, gelet op de evolutie van de markt, gewoon achterhaald was. Dit heeft geleid tot rechts-onzekerheid, potentiële veiligheidsrisico's in de betaalketen en een gebrek aan consumentenbescherming op sommige gebieden. Innoverende en gebruiksvriendelijke digitale betalingsdiensten konden daardoor maar moeilijk ingang vinden en dienst doen als doeltreffende, handige en veilige betaalmethoden in de Unie voor consumenten en detail-handelaren.
- (4) De totstandbrenging van een geïntegreerde eengemaakte markt voor elektronisch betalingsverkeer is van wezenlijk belang om ervoor te zorgen dat consumenten, handelaren en bedrijven alle voordelen van de interne markt kunnen benutten, gelet op de ontwikkeling van de digitale economie.
- (5) Nieuwe voorschriften moeten worden vastgesteld om de leemten in de regelgeving te dichten en tegelijkertijd de juridische duidelijkheid te vergroten en overal in de Unie een consistente toepassing van het wetgevingskader te garanderen. Bestaande en nieuwe spelers op de markt moeten de garantie hebben dat zij onder gelijke voorwaarden hun activiteiten kunnen ontplooiën, zodat nieuwe betaalmiddelen makkelijker een grotere markt bereiken en er in de hele Unie bij het gebruik van deze betaaldiensten een hoog niveau van consumentenbescherming wordt gegarandeerd. Dit moet de kosten en prijzen voor betaaldienstgebruikers doen dalen en tot een ruimere keuze en meer transparantie op het gebied van betaaldiensten leiden.
- (5 bis) Het is niet de bedoeling dat dit rechtskader allesomvattend is. De toepassing ervan moet worden beperkt tot dienstverleners die in overeenstemming met deze richtlijn als gewoon beroep of bedrijf betaaldiensten verlenen.

⁸ COM(2011) 941 final.

- (6) De afgelopen jaren zijn de veiligheidsrisico's verbonden aan elektronische betalingen toegenomen als gevolg van de grotere technische complexiteit van elektronische betalingen, de wereldwijd steeds grotere hoeveelheden elektronische betalingen en de nieuwe soorten betaaldiensten. Veilige en zekere betaaldiensten zijn een absolute voorwaarde voor een goed functionerende markt voor betaaldiensten en de gebruikers van die diensten moeten voldoende tegen deze risico's beschermd zijn. Betaaldiensten zijn essentieel voor de handhaving van vitale economische en maatschappelijke activiteiten. Betaaldienstverleners moeten een kader scheppen om de risico's te beperken en moeten over doelmatige procedures voor het beheersen van incidenten beschikken, en de bevoegde autoriteiten moeten jaarlijks of op door hen vastgestelde tijdstippen een bijgewerkte beoordeling van de aan betaaldiensten verbonden risico's ontvangen. De Europese Bankautoriteit (EBA) zal richtsnoeren opstellen met betrekking tot deze beveiligingsmaatregelen en zal de samenwerking met bevoegde autoriteiten, de Europese Centrale Bank (ECB) en het Agentschap van de Europese Unie voor netwerk- en informatiebeveiliging (ENISA) bevorderen.
- (7) Veiligheidsrisico's verbonden aan betalingstransacties dienen ook op het niveau van de betaaldienstverleners te worden aangepakt. De door de betaaldienstverleners te nemen veiligheidsmaatregelen moeten in verhouding staan tot de veiligheidsrisico's in kwestie. Er dient een mechanisme voor regelmatige rapportage te worden gecreëerd om ervoor te zorgen dat betaaldienstverleners de bevoegde autoriteiten regelmatig een actuele beoordeling van hun veiligheidsrisico's verstrekken en hen in kennis stellen van de naar aanleiding hiervan genomen maatregelen. Teneinde voorts te garanderen dat schade voor andere betaal-dienstverleners en betalingssystemen, zoals een omvangrijke verstoring van een betalings-systeem, en voor gebruikers zo veel mogelijk wordt beperkt, is het van wezenlijk belang dat betaaldienstverleners bij deze richtlijn verplicht worden belangrijke veiligheidsincidenten onverwijld aan de bevoegde autoriteiten te melden. Daarnaast wordt een coördinerende rol voor de EBA in het vooruitzicht gesteld.

- (8) Het herziene regelgevingskader voor betaaldiensten wordt aangevuld met Verordening (EU) [XX/XX/XX] van het Europees Parlement en de Raad⁹. Deze verordening voorziet in voorschriften betreffende het aanrekenen van multilaterale en bilaterale afwikkelingsvergoedingen voor alle transacties met debet- en kredietkaarten van consumenten en op die transacties gebaseerde elektronische en mobiele betalingen en legt beperkingen op ten aanzien van de toepassing van bepaalde bedrijfsregels met betrekking tot kaarttransacties. Zij moet bijdragen aan de snellere totstandkoming van een effectieve geïntegreerde markt voor kaartbetalingen.
- (9) Om te voorkomen dat consumenten nadeel ondervinden van uiteenlopende nationale werkwijzen dienen de bepalingen van deze richtlijn betreffende de transparantie- en informatie-eisen voor betaaldienstverleners en betreffende de rechten en plichten met betrekking tot de verlening en het gebruik van betaaldiensten, indien mogelijk, ook te gelden voor transacties waarbij de ene betaaldienstverlener (van de betaler of de begunstigde) binnen en de andere buiten de Europese Economische Ruimte (hierna “de EER” genoemd) is gevestigd. Waar passend worden de bovengenoemde bepalingen uitgebreid tot transacties in alle nationale valuta’s tussen betaaldienstverleners die in de EER gevestigd zijn.
- (10) De definitie van betaaldiensten moet technologieneutraal zijn en ruimte bieden voor de verdere ontwikkeling van nieuwe soorten betaaldiensten en tegelijkertijd zowel bestaande als nieuwe betaaldienstverleners de garantie bieden dat zij hun activiteiten onder gelijke voorwaarden kunnen ontplooiën.

⁹ Verordening (EU) [XX/XX/XX] van het Europees Parlement en de Raad [datum] betreffende afwikkelingsvergoedingen voor betalingstransacties op kaartbasis (PB L [...] van [...], blz. [...]).

- (11) De vrijstelling van betalingstransacties die via een handelsagent voor rekening van de betaler of de begunstigde worden uitgevoerd, zoals vastgesteld in Richtlijn 2007/64/EG, wordt in de lidstaten op zeer uiteenlopende wijze toegepast. Sommige lidstaten staan toe dat de vrijstelling ook wordt gebruikt door e-commerce-platformen die als intermediair optreden voor rekening van zowel individuele kopers als verkopers zonder werkelijke ruimte om de verkoop of aankoop van goederen of diensten tot stand te brengen of af te sluiten. Dit gaat verder dan de beoogde werkingssfeer van de vrijstelling en kan leiden tot grotere risico's voor de consumenten, aangezien de bescherming van het rechtskader zich niet tot deze dienstverleners uitstrekt. De uiteenlopende praktijken bij de toepassing van de vrijstelling verstoren ook de concurrentie op de betaalmarkt. Om deze bezwaren weg te nemen, dient daarom duidelijk te zijn dat de vrijstelling ook van toepassing kan zijn op intermediairs die voor rekening van zowel de betaler als de begunstigde optreden (zoals sommige e-commerce-platformen), maar alleen als ze op geen enkel ogenblik in het bezit zijn van de geldmiddelen van cliënten.
- (11 bis) Deze richtlijn mag niet van toepassing zijn op de activiteiten van waardetransporteurs (CIT-bedrijven) en kasmiddelenbeheerders (CMC's) wanneer de betrokken activiteiten beperkt blijven tot het fysieke transport van bankbiljetten en munten.

- (12) Uit feedback van de markt blijkt dat er bij de betalingsactiviteiten die onder de vrijstelling voor beperkte netwerken vallen, vaak sprake is van significante betalingsvolumes en bedragen waarbij de consument honderden of duizenden verschillende producten en diensten worden aangeboden, hetgeen in strijd is met de doelstelling van de vrijstelling voor beperkte netwerken van Richtlijn 2007/64/EG. Betaaldienstgebruikers, met name consumenten, lopen hierdoor grotere risico's en hebben geen juridische bescherming, terwijl gereguleerde marktdeelnemers duidelijk worden benadeeld. Om die risico's te helpen beperken wordt het verboden een voor een bepaald instrument geldende vrijstellingsgrond meer dan een keer voor dat instrument in te roepen; daarnaast wordt bepaald dat vrijgestelde activiteiten gemeld moeten worden wanneer zij de vastgestelde drempel overschrijden. Een betaalinstrument dient daarom als een in het kader van een vrijstelling gebruikt instrument te worden beschouwd indien het alleen kan worden gebruikt i) voor de aankoop van goederen en diensten in een welbepaalde winkel of winkelketen ingeval de betrokken entiteiten verbonden zijn door een commerciële overeenkomst houdende gebruik van één merk waarbij het bestaan van een juridisch significante band tussen de moederinstelling en de punten waar de uitgegeven betaalinstrumenten worden aanvaard voor het publiek zonder meer evident is, en het bovenvermelde merk in de verkooppunten wordt gebruikt en - indien mogelijk - op het betaalinstrument dat in die verkooppunten kan worden gebruikt, is afgebeeld; of ii) voor een beperkte reeks goederen of diensten, waarbij het gebruik van het instrument inderdaad tot een limitatief aantal functioneel verbonden producten beperkt is, ongeacht de geografische locatie van het verkooppunt; of iii) ingeval het door een nationale of regionale overheidsinstantie met specifieke sociale of fiscale doeleinden is gereguleerd teneinde de aanschaf van bepaalde goederen of diensten mogelijk te maken. Dergelijke instrumenten zijn bijvoorbeeld klantenkaarten, tankkaarten, lidmaatschapskaarten, kaarten voor openbaar vervoer, maaltijdcheques of cheques voor specifieke diensten, die soms onder een specifiek rechtskader op het gebied van belastingen of arbeid vallen dat tot doel heeft het gebruik van dergelijke instrumenten te bevorderen om de doelstellingen die in de sociale regelgeving zijn vastgelegd, te kunnen bereiken. Wanneer een dergelijk instrument voor specifieke doeleinden een instrument voor algemene doeleinden wordt, mag de vrijstelling van het toepassingsgebied van deze richtlijn niet langer gelden. Instrumenten die voor aankopen in winkels van geregistreerde handelaren kunnen worden gebruikt, mogen niet van het toepassingsgebied van deze richtlijn worden vrijgesteld, omdat die instrumenten juist zijn bedoeld voor een netwerk van dienstverleners dat voortdurend aangroeit.

- (13) Richtlijn 2007/64/EG voorziet in een vrijstelling voor bepaalde betalingstransacties via telecommunicatie- of IT-toestellen waarbij de netwerkexploitant niet alleen optreedt als intermediair voor het leveren van digitale goederen en het verlenen van digitale diensten via het toestel in kwestie, maar ook waarde aan deze goederen of diensten toevoegt. Onder deze vrijstelling valt met name het systeem waarbij gefactureerd wordt via de exploitant of aankopen rechtstreeks via de telefoonrekening worden afgerekend, hetgeen – zoals reeds het geval is met beltonen en premium sms-diensten – bijdraagt aan de ontwikkeling van nieuwe bedrijfsmodellen op basis van de verkoop voor kleine bedragen van digitale inhoud en spraakgestuurde diensten. Tot deze diensten behoren entertainment (chatten, downloads zoals video, muziek en games), informatie (over het weer, het nieuws, sportverslaggeving, beurskoersen), telefooninlichtingen, deelname aan TV- en radioprogramma's (stemmen, wedstrijddeelname, rechtstreekse feedback). Feedback uit de markt wijst er niet op dat deze betaalmethode, die de consumenten als een betrouwbare, praktische methode voor laagdrempelige betalingen beschouwen, zich heeft ontwikkeld tot een algemene intermediatiedienst op het gebied van betalingen. Door de vage formulering van de huidige vrijstelling hebben de lidstaten deze regel evenwel op uiteenlopende wijze ten uitvoer gelegd. Dit vertaalt zich in een gebrek aan rechtszekerheid voor exploitanten en consumenten en heeft occasioneel ook intermediatiedienstverleners op het gebied van betalingen de ruimte gelaten de vrijstelling van Richtlijn 2007/64/EG in te roepen. Het is derhalve passend het toepassingsgebied van de vrijstelling, die specifiek op microbetalingen voor digitale inhoud en spraakgestuurde diensten moet zijn gericht, beter te verduidelijken. . De vrijstelling mag uitsluitend gelden voor betaaldiensten die door een aanbieder van elektronischecomunicatienetwerken of een verlener van elektronischecomunicatiediensten als nevendienst worden verricht als aanvulling op elektronischecomunicatiediensten (dat wil zeggen de kernactiviteit van de betrokken exploitant).

- (13 bis) Om rekening te houden met de ontwikkeling van betalingen waarbij consumenten met mobiele telefoons of andere apparaten vanaf elke locatie en op elk tijdstip elektronische tickets kunnen bestellen, betalen, verkrijgen en valideren, wordt een nieuwe vrijstelling ingevoerd. Met elektronische tickets wordt het mogelijk en makkelijk diensten te verstrekken die consumenten anders in een papieren versie zouden aanschaffen. Het gaat daarbij onder meer over vervoer, entertainment, parkeerdiensten en toegang tot locaties, met uitsluiting van fysieke goederen, waarbij de productie- en distributiekosten in vergelijking met de traditionele papieren ticketverdeling dalen en het gebruiksgemak toeneemt dankzij de nieuwe en eenvoudige manieren om tickets aan te kopen.
- (13 ter) Teneinde de werking van entiteiten die liefdadige giften inzamelen te vergemakkelijken, is een vrijstelling gecreëerd voor betalingstransacties in het kader van giften ten gunste van liefdadigheidsinstellingen. Om de vrijstelling duidelijk te beperken tot betalingen met een laag risicoprofiel, is er een drempel vastgelegd. Bovendien zal het lidstaten overeenkomstig de nationale wetgeving vrijstaan de vrijstelling te beperken tot giften die door erkende liefdadigheidsinstellingen worden ingezameld.
- (13 quater) Een van de belangrijkste doelstellingen van de invoering van SEPA was de oprichting van pan-Europese betalingscentrales (*payment factories*) te vergemakkelijken en de oprichting van ontvangstcentrales (*collection factories*) mogelijk te maken, waarbij met behulp van de "voor rekening van"-functionaliteiten alle transacties van een concern gecentraliseerd worden. In dit verband is het passend ervoor te zorgen dat betalings-transacties tussen een moederonderneming en haar dochteronderneming of tussen dochterondernemingen van dezelfde moederonderneming, waarbij geen enkele andere betaaldienstverlener dan een tot dezelfde groep behorende onderneming betrokken is, van de toepassing van deze richtlijn vrijgesteld worden. Deze vrijstelling geldt ook voor: i) betalingstransacties die door een moederonderneming voor rekening van haar dochterondernemingen of door een dochteronderneming voor rekening van de moederonderneming of voor rekening van andere dochterondernemingen van dezelfde moederonderneming worden geïnitieerd, op voorwaarde dat die betalingstransacties ("betalingen voor rekening van") door een betaaldienstverlener worden uitgevoerd; ii) betalingsinitiatiediensten en rekeninginformatiediensten die een moederonderneming voor rekening van haar dochterondernemingen of door een dochteronderneming voor rekening van de moederonderneming of voor rekening van andere dochterondernemingen van dezelfde moederonderneming worden verleend.

- (14) Richtlijn 2007/64/EG voorziet ook in een vrijstelling voor betaaldiensten die worden aangeboden door exploitanten van geldautomaten, los van banken of andere betaaldienstverleners. Die vrijstelling heeft in verscheidene lidstaten, vooral in dunner bevolkte gebieden, de groei van onafhankelijke geldautomaatdiensten bevorderd. Probleem is echter dat het blijven vrijstellen van dit snel groeiende onderdeel van de geldautomatenmarkt praktijken in de hand werkt die tot onduidelijkheid in verband met opnemingsvergoedingen leiden, wat voor consumenten vaak verwarrend is en in grensoverschrijdende situaties vaak tot dubbele vergoedingen voor dezelfde opneming leidt (door de rekeninghoudende betaaldienstverlener en door de exploitant van de geldautomaat). Hoe dan ook geschiedt het aanrekenen van vergoedingen door exploitanten van geldautomaten onverminderd Verordening (EG) nr. 924/2009. De dienstverlening in dit verband moet worden gehandhaafd, maar tegelijkertijd moet duidelijk zijn welke kosten voor een geldopname worden aangerekend, en daarom is het passend de vrijstelling te behouden, maar exploitanten van geldautomaten specifieke transparantieverplichtingen op te leggen.
- (15) Dienstverleners die een beroep willen doen op een vrijstelling uit hoofde van Richtlijn 2007/64/EG, zijn vaak niet geneigd de instanties te raadplegen om na te gaan of hun activiteiten onder die richtlijn vallen of ervan zijn vrijgesteld, maar vertrouwen op hun eigen oordeel. Dat heeft geleid tot grote verschillen tussen de lidstaten wat de toepassing van bepaalde vrijstellingen betreft. Voorts lijkt het erop dat betaaldienstverleners een aantal vrijstellingen hebben aangegrepen om hun bedrijfsmodel aan te passen om de aangeboden betalingsactiviteiten buiten het toepassingsgebied van de richtlijn te houden. Dit kan ertoe leiden dat betaaldienstgebruikers meer risico lopen en dat de voorwaarden waaronder betaaldienstverleners op de interne markt actief zijn, uiteenlopen. Betaaldienstverleners moeten daarom verplicht worden bepaalde activiteiten bij de bevoegde autoriteiten te melden, zodat die instanties kunnen nagaan of aan de voorschriften van de desbetreffende bepalingen is voldaan en om te garanderen dat de regels overal in de interne markt op dezelfde wijze worden geïnterpreteerd. Met name voor de vrijstellingen waarvoor een drempel moet worden in acht genomen, is een meldingsprocedure ingesteld teneinde de naleving van de specifieke voorschriften te waarborgen. Om de transparantie te vergroten zullen de ter kennis van de bevoegde instanties gebrachte diensten door de bevoegde autoriteiten en de EBA openbaar worden gemaakt.

- (16) Voorts is het van belang te bepalen dat potentiële betaaldienstverleners de bevoegde autoriteiten in kennis moeten stellen van de activiteiten die ze binnen een beperkt netwerk verlenen op basis van de criteria van artikel 3, lid k, punten i) en ii), ingeval de waarde van de betalingstransacties een bepaalde drempel overschrijdt. De bevoegde autoriteiten gaan na of de gemelde activiteiten onder artikel 3, lid k, punt i) of punt ii), vallen en informeren de EBA dienovereenkomstig.
- (16 bis) Er dient in het algemeen op te worden gewezen dat transacties die buiten het toepassingsgebied van de richtlijn vallen, door nationale wetten kunnen worden gereguleerd; de lidstaten kunnen derhalve verdergaande of aanvullende maatregelen nemen op binnenlands niveau, op voorwaarde dat deze maatregelen niet tegen de doelstellingen van deze richtlijn ingaan of de verwezenlijking ervan niet belemmeren.
- (17) De nieuwe voorschriften moeten de aanpak van Richtlijn 2007/64/EG volgen en alle soorten elektronische betaaldiensten bestrijken. Het is daarom nog altijd niet passend dat de nieuwe regels van toepassing zijn op diensten waarbij de overdracht van geldmiddelen van de betaler aan de begunstigde of het transport ervan uitsluitend in de vorm van bankbiljetten en munten plaatsvindt, of waarbij de overdracht is gebaseerd op een papieren cheque, een papieren wisselbrief, promesse of ander instrument, papieren vouchers of kaarten die door een betaaldienstverlener of een andere partij zijn uitgegeven met de bedoeling geldmiddelen beschikbaar te stellen aan de begunstigde.

- (18) Sinds de vaststelling van Richtlijn 2007/64/EG zijn er nieuwe soorten betaaldiensten ontstaan, vooral op het gebied van internetbetalingen. Met name de betalingsinitiatiediensten op het gebied van elektronische handel zijn geëvolueerd. Deze diensten spelen een rol in e-handelbetalingen omdat daarbij een softwareverbinding tot stand wordt gebracht tussen de website van de handelaar en het onlinebankingplatform van de bank van de betaler teneinde internetbetalingen te initiëren op basis van overmakingen. De betalingsinitiatiedienstverlener komt op geen enkel ogenblik in het betaaltraject in het bezit van de geldmiddelen van de gebruiker, maar biedt de begunstigde wel de zekerheid dat de voor een bepaalde betalings-transactie benodigde geldmiddelen beschikbaar zijn op de rekening en dat de betaling is geïnitieerd. Doel daarvan is de begunstigde ertoe aan te zetten het goed onverwijld vrij te geven of de dienst onverwijld te verlenen. Deze diensten zijn een goedkope oplossing, zowel voor handelaren als voor consumenten en bieden consumenten een mogelijkheid om ook zonder betaalkaart online te winkelen. De persoonlijke beveiligingsgegevens die worden gebruikt voor veilige klantauthenticatie, zowel rechtstreeks door de betaaldienstgebruiker of de betalingsinitiatiedienstverlener, zijn gewoonlijk de gegevens die door de rekeninghoudende betaaldienstverleners zijn aangemaakt. De betalingsinitiatiedienstverleners gaan niet noodzakelijk een contractuele relatie aan met de rekeninghoudende betaaldienstverleners. Betalingsinitiatiediensten zijn vooralsnog niet aan Richtlijn 2007/64/EG, waardoor zij niet noodzakelijk onder het toezicht van een bevoegde autoriteit vallen en zij de richtlijnvoorschriften niet in acht hoeven te nemen. Dit werpt een reeks juridische vragen op, onder meer op het gebied van consumentenbescherming, veiligheid en aansprakelijkheid, mededinging en gegevensbescherming. De nieuwe voorschriften moeten hierop een antwoord bieden, en ertoe strekken continuïteit in de markt te waarborgen door bestaande en nieuwe dienstverleners in staat te stellen hun diensten aan te bieden in een duidelijk en geharmoniseerd rechtskader. In afwachting van de toepassing van deze voorschriften en zonder uit het oog te verliezen dat de veiligheid van betalingstransacties moet worden gegarandeerd en dat de klanten tegen aantoonbare frauderisico's moeten worden beschermd, moeten de lidstaten en de Commissie eerlijke mededinging in deze markt garanderen en ongerechtvaardigde discriminatie tegen bestaande spelers op de markt voorkomen.

- (18 bis) Dankzij de technologische ontwikkelingen heeft de afgelopen jaren ook een reeks aanvullende diensten opgang gemaakt, zoals rekeninginformatiediensten. Deze dienstverleners verstrekken de betaaldienstgebruiker een online-overzicht van informatie over een of meer betaalrekeningen die hij bij een of meer betaaldienstverleners aanhoudt en waartoe hij toegang heeft via een online interface van de rekeninghoudende betaaldienstverlener, zodat de betaaldienstgebruiker op een gegeven ogenblik onmiddellijk een overzicht kan krijgen van zijn financiële situatie. Deze diensten moeten ook onder deze richtlijn vallen teneinde consumenten voldoende bescherming te bieden in verband met hun betalings- en rekeninggegevens, alsmede rechtszekerheid in verband met hun status.
- (19) Een geldtransfer is een eenvoudige betaaldienst, doorgaans op basis van contanten welke door een betaler worden verstrekt aan een betaaldienstverlener die het overeenkomstige bedrag, bijvoorbeeld via een communicatienetwerk, overmaakt aan een begunstigde of aan een andere, voor rekening van de begunstigde handelende betaaldienstverlener. In sommige lidstaten bieden supermarkten en andere handelaren en winkeliers het publiek een vergelijkbare dienst aan die cliënten in staat stelt hun rekeningen van nutsbedrijven en andere terugkerende huishoudrekeningen te voldoen. Deze diensten voor het betalen van rekeningen moeten worden behandeld als geldtransferdiensten, tenzij de bevoegde autoriteiten oordelen dat de activiteit onder een andere betaaldienst valt of vrijgesteld zijn krachtens artikel 3, punt b).
- (19 bis) Het ontbreken van een omschrijving van de acceptatiedienst in Richtlijn 2007/64/EG heeft geleid tot pogingen om verschillende soorten acceptatiemodellen te onderscheiden met het doel regulering te omzeilen. Daardoor werden handelaren minder goed beschermd. Daarom is een neutrale definitie van de acceptatie van betalingstransacties opgenomen om niet alleen de traditionele modellen die gebaseerd zijn op het gebruik van betaalkaarten te vatten, maar ook andere bedrijfsmodellen, zoals die waarbij meer dan een accepteerder is betrokken. Dit moet ertoe leiden dat handelaren dezelfde bescherming genieten ongeacht het instrument dat werd gebruikt om de betaling te verrichten, als de activiteit dezelfde is als het accepteren van kaarttransacties. Technische diensten die aan betaaldienstverleners worden verleend, zoals het louter verwerken en opslaan van gegevens of het bedienen van terminals behoren niet tot de definitie van acceptatie. Het moet bovendien duidelijk zijn dat sommige acceptatiemodellen niet leiden tot een werkelijke overdracht van geldmiddelen van de accepteerder naar de begunstigde, aangezien de partijen een akkoord kunnen hebben over andere vormen van afwikkeling.

- (20) Het is noodzakelijk de categorieën betaaldienstverleners die rechtmatig overal in de Unie betaaldiensten mogen verlenen op te noemen, namelijk kredietinstellingen die deposito's van gebruikers aantrekken die voor de financiering van betalingstransacties kunnen worden gebruikt en die onderworpen dienen te blijven aan de prudentiële vereisten van Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad¹⁰, instellingen voor elektronisch geld die elektronisch geld uitgeven dat voor de financiering van betalings-transacties kan worden gebruikt en die onderworpen dienen te blijven aan de prudentiële vereisten van Richtlijn 2009/110/EG, betaalinstellingen en postcheque-en-girodiensten die krachtens nationale wetgeving daartoe gemachtigd zijn.
- (21) Bij deze richtlijn moeten voorschriften worden vastgesteld betreffende de uitvoering van betalingstransacties waarbij de geldmiddelen elektronisch geld zijn, zoals bepaald in Richtlijn 2009/110/EG. Zij mag evenwel geen regels bevatten betreffende de uitgifte van elektronisch geld, en de voorschriften voor het prudentieel toezicht op instellingen voor elektronisch geld van die richtlijn niet wijzigen. Daarom mag het betaalinstellingen niet toegestaan worden elektronisch geld uit te geven.
- (22) Bij Richtlijn 2007/64/EG is een prudentiële regeling ingesteld, die voorzag in de invoering van één vergunning voor alle verleners van betaaldiensten die geen verband houden met het aantrekken van deposito's of het uitgeven van elektronisch geld. Te dien einde is bij Richtlijn 2007/64/EG een nieuwe categorie betaaldienstverleners, hierna "betaalinstellingen" genoemd, ingevoerd door middel van de bepaling dat aan rechtspersonen die niet tot de bestaande categorieën behoren, onder een reeks strikte en veelomvattende voorwaarden, vergunning wordt verleend om overal in de Unie betaaldiensten te verlenen. Op die manier moeten voor deze diensten overal in de Unie dezelfde voorwaarden gelden.

¹⁰ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PB L 176 van 27.06.2013, blz. 338).

- (23) De voorwaarden voor de verlening en handhaving van een vergunning als betaalinstantie zijn niet ingrijpend gewijzigd. Zoals in Richtlijn 2007/64/EG omvatten zij prudentiële voorschriften die in verhouding staan tot de operationele en financiële risico's die dergelijke instanties bij de uitoefening van hun werkzaamheden lopen. Hiervoor is een solide regeling nodig die aanvangskapitaal combineert met lopend kapitaal, en die achteraf verfijnd zou kunnen worden naargelang de behoeften van de markt. Omdat er zoveel verschillende soorten betaaldiensten zijn, dient deze richtlijn ruimte te bieden voor diverse toezichtmethoden en voor enige marge voor de toezichthouders, teneinde te garanderen dat alle betaaldienstverleners ten aanzien van dezelfde risico's dezelfde behandeling krijgen. De voorschriften voor betaalinstanties dienen te weerspiegelen dat de werkzaamheden van betaalinstanties meer gespecialiseerd en beperkter zijn, waardoor de risico's geringer en makkelijker te monitoren en te beheersen zijn dan de risico's die het bredere scala aan werkzaamheden van kredietinstellingen met zich meebrengt. Betaalinstanties zouden met name geen deposito's van gebruikers mogen accepteren en zouden de geldmiddelen die zij van gebruikers ontvangen, alleen voor het verstrekken van betaaldiensten mogen gebruiken. De prudentiële voorschriften, daaronder begrepen de voorschriften betreffende het aanvangskapitaal, moeten in verhouding staan tot het risico dat samenhangt met de betaaldienst die door de betaalinstantie wordt verricht.
- (23 bis) Deze richtlijn strekt er ook toe consumenten bij het gebruik van betaaldiensten in heel de Unie een hoog niveau van bescherming te bieden. Aangezien misbruik van het recht tot vestiging dit hoge niveau van bescherming voor consumenten in gevaar kan brengen, is het nodig te bepalen dat er een verband moet bestaan tussen de aan betaaldiensten verwante werkzaamheden van een betaalinstantie en de lidstaat waar die een statutaire zetel heeft. Dat verband zou de bevoegde autoriteiten in staat stellen hun toezichttaken effectief uit te oefenen.

- (24) Er dient een regeling te worden getroffen om de geldmiddelen van cliënten en de de geldmiddelen van de betaalinstelling gescheiden te houden. Beschermingsvereisten zijn noodzakelijk wanneer een betaalinstelling in het bezit is van de geldmiddelen van cliënten. In de specifieke situatie van een betaalinstelling die een betalingstransactie uitvoert voor zowel de betaler als de begunstigde en de betaler een kredietlijn wordt verleend, zou het passend kunnen zijn om, zodra de geldmiddelen een vordering van de begunstigde ten opzichte van de betaalinstelling vormen, deze middelen ten voordele van de begunstigde te beschermen.. Betaalinstellingen dienen tevens onderworpen te zijn aan effectieve voorschriften ter bestrijding van het witwassen van geld en terrorismefinanciering.
- (25) Deze richtlijn mag geen wijziging inhouden van de verplichtingen van betaalinstellingen met betrekking tot hun financiële verslaglegging en de controle van hun jaarrekening en geconsolideerde jaarrekening. Betaalinstellingen moeten hun jaarrekening en geconsolideerde jaarrekening opstellen overeenkomstig Richtlijn 78/660/EEG van de Raad¹¹ en, voor zover van toepassing, Richtlijn 83/349/EEG van de Raad¹² en Richtlijn 86/635/EEG van de Raad¹³. De jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen moeten door een accountant gecontroleerd worden, tenzij de betaalinstelling van die verplichting is ontheven krachtens Richtlijn 78/660/EEG en, voor zover van toepassing, Richtlijn 83/349/EEG en Richtlijn 86/635/EEG.
- (27) Betaaldienstverleners die een of meer onder deze richtlijn vallende betaaldiensten verlenen, moeten altijd betaalrekeningen aanhouden die uitsluitend voor betalingstransacties worden gebruikt. Betaaldienstverleners mogen alleen betaaldiensten verlenen indien zij ook toegang hebben tot rekeningen bij kredietinstellingen. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat die toegang wordt verleend op een wijze die in verhouding staat tot het legitieme doel dat met die toegang wordt beoogd.

¹¹ Richtlijn 78/660/EEG van de Raad van 25 juli 1978 betreffende de jaarrekening van bepaalde vennootschapsvormen (PB L 222 van 14.8.1978, blz. 11).

¹² Richtlijn 83/349/EEG van de Raad van 13 juni 1983 betreffende de geconsolideerde jaarrekening (PB L 193 van 18.7.1983, blz. 1).

¹³ Richtlijn 86/635/EEG van de Raad van 8 december 1986 betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van banken en andere financiële instellingen (PB L 372 van 31.12.1986, blz. 1).

- (28) Deze richtlijn heeft alleen betrekking op vormen van kredietverlening door betaalinstellingen, dat wil zeggen het verlenen van kredietlijnen en de uitgifte van kredietkaarten, die nauw verbonden zijn met betaaldiensten. Alleen wanneer de kredietverlening strekt tot het ondersteunen van betaaldiensten en van kortlopende aard is, en wordt verleend voor een periode die niet meer dan twaalf maanden bedraagt, inclusief op hernieuwbare basis, is het passend die kredietverlening met betrekking tot de grensoverschrijdende activiteiten van betaalinstanties toe te staan, mits voor de herfinanciering ervan hoofdzakelijk gebruik wordt gemaakt van het eigen vermogen van de betaalinstantie, alsmede van andere, op de kapitaalmarkt aangetrokken middelen, doch niet van de voor rekening van cliënten voor de betaaldiensten aangehouden middelen. Dergelijke voorschriften laten Richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁴ of andere toepasselijke Unie- of nationale wetgeving betreffende aspecten van de voorwaarden voor kredietverlening aan consumenten die niet bij deze richtlijn zijn geharmoniseerd, onverlet.
- (29) Algemeen genomen heeft de samenwerking tussen de bevoegde nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de vergunningverlening aan betaalinstanties, de uitoefening van controles en het nemen van een beslissing over de intrekking van een vergunning, naar behoren gefunctioneerd. Deze samenwerking moet evenwel worden versterkt, zowel wat de uitwisseling van informatie betreft als ten aanzien van een coherente toepassing en uitlegging van de richtlijn in gevallen waarin de vergunninghoudende betaalinstantie ook in een andere lidstaat dan haar lidstaat van herkomst betaaldiensten wil verlenen in uitoefening van het recht tot vestiging of het recht tot het vrij verrichten van diensten, ook via het internet (het verlenen van een Europees paspoort). De EBA moet de bevoegde autoriteiten bijstaan in het beslechten van onderlinge geschillen in het kader van grensoverschrijdende samenwerking. De EBA moet ook worden verzocht een reeks ontwerpen van technische reguleringsnormen met betrekking tot samenwerking en gegevensuitwisseling op te stellen.

¹⁴ Richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 87/102/EEG van de Raad (PB L 133 van 22.5.2008, blz. 66).

- (30) Met het oog op een transparantere werking van betaalinstanties die een vergunning hebben gekregen van of in een register zijn ingeschreven door de binnenlandse bevoegde autoriteiten en hun agenten en teneinde in de Unie een hoog niveau van consumentenbescherming te bewerkstelligen, moet de lijst van tot die diensten gemachtigde entiteiten, waaronder elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die een ontheffing geniet krachtens artikel 27, makkelijk toegankelijk worden gemaakt voor het publiek. Daarom moet de EBA op haar website een lijst met de namen van de entiteiten die een vergunning voor het verlenen van betaaldiensten hebben, met inbegrip van de natuurlijke personen en rechtspersonen die een ontheffing genieten krachtens artikel 27, publiceren en regelmatig actualiseren. Deze maatregelen moeten bijdragen aan een sterkere samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten.
- (31) De beschikbaarheid van correcte en actuele informatie moet worden verbeterd door van betaalinstanties te verlangen dat zij de bevoegde autoriteit van hun lidstaat van herkomst onverwijld in kennis stellen van wijzigingen die gevolgen kunnen hebben voor de correctheid van de informatie en de bewijsstukken die zij hebben verstrekt in verband met de vergunning, inclusief over extra agenten of entiteiten waaraan werkzaamheden worden uitbesteed. De bevoegde autoriteiten moeten ook, in geval van twijfel, verifiëren of de ontvangen informatie correct is.
- (31 bis) De lidstaten zouden van de betaalinstanties die uit hoofde van het recht tot vestiging op hun grondgebied werkzaam zijn en waarvan het hoofdkantoor in een andere lidstaat gelegen is, kunnen verlangen dat ze op hun grondgebied een centraal contactpunt oprichten, om het toezicht op netwerken van agenten en de naleving van titels III en IV van deze richtlijn te vergemakkelijken. De EBA zal ontwerpereguleringsnormen opstellen met de criteria aan de hand waarvan kan worden bepaald wanneer het passend is een centraal contactpunt op te richten en welke taken dit contactpunt dient te hebben.

- (32) In deze richtlijn worden de minimale bevoegdheden vastgesteld die de bevoegde autoriteiten moeten hebben bij het toezicht op de naleving ervan door betaalinstellingen, maar deze bevoegdheden moeten worden uitgeoefend met inachtneming van grondrechten, met inbegrip van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Bij de uitoefening van de bevoegdheden die verregaand kunnen ingrijpen in het recht op de eerbiediging van het privéleven, het familie- en gezinsleven, de woning en de communicatie, dienen de lidstaten te voorzien in adequate en doeltreffende bescherming tegen misbruik of willekeur, bijvoorbeeld indien passend door middel van voorafgaande toestemming van de gerechtelijke autoriteit van de lidstaat in kwestie.
- (33) Het is zaak alle personen die betaaldiensten verlenen, in een minimaal kader van wet- en regelgeving onder te brengen. Het is derhalve wenselijk de identiteit en verblijfplaats te registreren van alle personen die betaaldiensten verlenen, met inbegrip van personen die niet aan alle voorwaarden voor het verkrijgen van een vergunning als betaalinstelling kunnen voldoen.

Deze aanpak is in overeenstemming met de opzet van speciale aanbeveling VI van de Financiële-actiegroep witwassen van geld, namelijk om in een mechanisme te voorzien waarbij betaaldienstverleners die niet aan alle in die aanbeveling vastgestelde voorwaarden kunnen voldoen, niettemin als betaalinstelling kunnen worden behandeld. Te dien einde moeten de lidstaten dergelijke personen in een register van betaalinstellingen inschrijven zonder alle of bepaalde voorwaarden voor het verlenen van een vergunning toe te passen. Het is evenwel van essentieel belang dat de mogelijkheid tot ontheffing afhankelijk wordt gesteld van strikte eisen wat betreft de waarde van de betalingstransacties. Betaalinstellingen die een ontheffing genieten, hebben niet het recht tot vestiging of het recht tot het vrij verrichten van diensten, noch mogen zij deze rechten indirect uitoefenen wanneer zij lid zijn van een betalingssysteem.

- (33 bis) In het licht van de specifieke aard van de uitgevoerde activiteit en de aan het verlenen van rekeninginformatiediensten verbonden risico's, is het passend een specifieke prudentiële regeling voor rekeninginformatiedienstverleners op te nemen; deze mogen diensten verlenen op grensoverschrijdende basis, in het kader van de paspoortregeling.

- (34) Voor een betaaldienstverlener is het van essentieel belang dat hij toegang heeft tot de diensten van de technische infrastructuur van betalingssystemen. Voor dergelijke toegang dienen echter de nodige eisen te gelden teneinde de integriteit en stabiliteit van deze systemen te verzekeren. Elke betaaldienstverlener die om deelname in een betalingssysteem verzoekt, dient aan het betalingssysteem het bewijs te leveren dat zijn interne regelingen voldoende bestand zijn tegen alle soorten risico's. Tot die betalingssystemen behoren doorgaans de vierpartijenbetaalkaartsystemen alsmede de grote systemen voor de verwerking van overmakingen en automatische afschrijvingen. Om te garanderen dat de verschillende categorieën vergunninghoudende betaaldienstverleners in de gehele Unie een gelijke behandeling genieten volgens de voorwaarden waaronder zij hun vergunning hebben verkregen, dienen de regels betreffende de toegang tot betalingssystemen te worden verduidelijkt.
- (35) Er dient te worden voorzien in de niet-discriminerende behandeling van vergunninghoudende betaalinstellingen en kredietinstellingen, zodat alle betaaldienstverleners in de interne markt op gelijke voet gebruik kunnen maken van de diensten van de technische infrastructuur van die betalingssystemen. Vergunninghoudende betaaldienstverleners en betaaldienstverleners die een ontheffing genieten krachtens de onderhavige richtlijn of krachtens artikel 3 van Richtlijn 2009/110/EG, dienen, gelet op de verschillen in het desbetreffende prudentiële kader waarin zij functioneren, verschillend te worden behandeld. Verschillen in tariefvoorwaarden zouden in ieder geval alleen mogen worden toegestaan wanneer dat gerechtvaardigd is op grond van verschillen in kosten die door de betaaldienstverleners worden gemaakt. Dit dient te gelden onverminderd het recht van de lidstaten om overeenkomstig Richtlijn 98/26/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁵ de toegang tot systeemkritische betalingssystemen te beperken, en onverminderd de bevoegdheden van de Europese Centrale Bank en het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB) betreffende de toegang tot betalingssystemen.

¹⁵ Richtlijn 98/26/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 1998 betreffende het definitieve karakter van de afwikkeling van betalingen en effectentransacties in betalings- en afwikkelingssystemen (PB L 166 van 11. 6.1998, blz. 45).

(35 bis) Deze richtlijn laat het toepassingsgebied van Richtlijn 98/26/EG onverlet. Om evenwel eerlijke concurrentie tussen betaaldienstverleners te garanderen, moet in deze richtlijn bepaald worden dat indien een deelnemer aan een uit hoofde van Richtlijn 98/26/EG als betalingssysteem aangemerkt systeem ten behoeve van vergunninghoudende of in het register ingeschreven betaaldienstverleners met dat systeem verband houdende diensten verleent, het verzoek van een vergunninghoudende of in het register ingeschreven betalingsdienstaanbieder om toegang tot die diensten op niet-discriminerende wijze wordt behandeld. Betaaldienstverleners die toegang krijgen, mogen echter niet worden aangemerkt als krachtens Richtlijn 98/26/EG bepaalde deelnemers, en genieten derhalve niet de bescherming die bij die richtlijn wordt geboden.

(36) De bepalingen betreffende de toegang tot betalingssystemen gelden niet voor systemen die door één betaaldienstverlener zijn opgericht en worden geëxploiteerd. Die gesloten betalingssystemen functioneren soms in rechtstreekse concurrentie met betalingssystemen, of, vaker, in een marktsegment dat niet afdoende door betalingssystemen wordt bestreken. Dit zijn doorgaans driepartijensystemen, zoals driepartijebetaalkaartsystemen, door telecommunicatieaanbieders aangeboden betaaldiensten of geldtransferdiensten waarbij de exploitant van het systeem de betaaldienstverlener van zowel de betaler als de begunstigde is, alsmede de interne systemen van bankgroepen. Om de concurrentie die voor gevestigde, klassieke betalingssystemen van dergelijke betalingssystemen kan uitgaan, te stimuleren, is het in beginsel niet opportuun derden toegang te verlenen tot dergelijke gesloten particuliere betalingssystemen. Dit neemt niet weg dat dergelijke systemen te allen tijde aan de uniale en nationale mededingingsregels onderworpen moeten zijn, wat kan betekenen dat, teneinde op de betaalmarkten een effectieve concurrentie in stand te houden, toegang tot dergelijke systemen moet worden verleend.

(37) [...]

(38) [...]

- (39) Deze richtlijn mag niet van toepassing zijn op betalingstransacties in contanten aangezien er reeds een eengemaakte markt voor betalingen in contanten bestaat. Evenmin mag deze richtlijn van toepassing zijn op betalingstransacties op basis van papieren cheques, omdat deze, vanwege hun aard, niet even efficiënt als andere betaalmiddelen kunnen worden verwerkt. Goede praktijken op dit gebied moeten evenwel zijn gebaseerd op de beginselen die zijn vastgelegd in deze richtlijn.
- (40) Consumenten en ondernemingen verkeren niet in dezelfde positie en behoeven derhalve niet dezelfde mate van bescherming. Het is belangrijk dat de rechten van consumenten worden gewaarborgd door bepalingen waarvan niet bij overeenkomst kan worden afgeweken, maar redelijkerwijs moeten ondernemingen en organisaties anderszins overeen kunnen komen wanneer zij niet met consumenten te maken hebben.

De lidstaten moeten echter kunnen bepalen dat micro-ondernemingen als omschreven in Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie¹⁶ als consumenten moeten worden behandeld. Sommige kernbepalingen van deze richtlijn moeten evenwel altijd van toepassing zijn ongeacht de status van de gebruiker.

- (41) In deze richtlijn dient te worden gespecificeerd welke de plichten betaaldienstverleners hebben wanneer zij informatie verstrekken aan betaaldienstgebruikers, die allen dezelfde, kwalitatief hoogwaardige en duidelijke informatie over betaaldiensten dienen te ontvangen om overal in de Unie met kennis van zaken een vrije keuze te kunnen maken. Ter wille van de transparantie dienen bij deze richtlijn geharmoniseerde voorschriften te worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat aan betaaldienstgebruikers noodzakelijke en toereikende informatie over zowel het betaaldienstencontract als de betalingstransacties wordt verstrekt. Teneinde een goede werking van de eengemaakte markt voor betaaldiensten te bevorderen, zouden de lidstaten alleen de informatievoorschriften waarin deze richtlijn voorziet, mogen vaststellen.

¹⁶ Aanbeveling van de Commissie 2003/361/EG van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (PB L 124 van 20.5.2003, blz. 36).

- (42) De consument dient te worden beschermd tegen oneerlijke en misleidende praktijken overeenkomstig Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁷ alsmede Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁸ en Richtlijn 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad¹⁹. De aanvullende bepalingen in deze richtlijnen blijven van toepassing. Wat de voorschriften betreffende informatieverstrekking in de precontractuele fase betreft, dient de verhouding tussen de onderhavige richtlijn en Richtlijn 2002/65/EG evenwel specifiek te worden toegelicht.
- (43) De vereiste informatie dient in verhouding te staan tot de gebruikersbehoeften en moet in een standaardformaat worden meegedeeld. De informatievereisten voor een eenmalige betalingstransactie dienen echter te verschillen van die voor een raamcontract dat op een reeks betalingstransacties betrekking heeft.
- (44) In de praktijk zijn raamcontracten en de daaronder vallende betalingstransacties veel gebruikelijker en van groter economisch belang dan eenmalige betalingstransacties. In geval van een betaalrekening of een specifiek betaalinstrument is een raamcontract vereist. De voorschriften inzake informatieverstrekking vooraf dienen bij raamcontracten derhalve zeer uitgebreid te zijn en de informatie moet steeds worden verstrekt op papier of op een andere duurzame drager, zoals uitdraaien van printers van rekeningafschriften, cd-roms, dvd's en harde schijven van personal computers waarop elektronische post kan worden opgeslagen, en internetsites, mits deze sites achteraf gedurende een voor het doel van de informatieverstrekking toereikende periode kunnen worden geraadpleegd en de opgeslagen informatie daarmee ongewijzigd kan worden gereproduceerd. De betaaldienstverlener en de betaaldienstgebruiker dienen evenwel de mogelijkheid te hebben in het raamcontract overeen te komen op welke wijze achteraf informatie over uitgevoerde betalingstransacties wordt verstrekt. Er kan bijvoorbeeld worden overeengekomen dat bij internetbankieren alle informatie betreffende de betaalrekening online beschikbaar wordt gesteld.

¹⁷ Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt (PB L 149 van 11.6.2005, blz. 22).

¹⁸ Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt (PB L 178 van 17.7.2000, blz. 1).

¹⁹ Richtlijn 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2002 betreffende de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten (PB L 271 van 9.10.2002, blz. 16).

- (45) Bij eenmalige betalingstransacties dient de betaaldienstverlener alleen de essentiële informatie te allen tijde uit eigen beweging te verstrekken. Aangezien de betaler doorgaans aanwezig is wanneer hij een betaalopdracht geeft, hoeft niet te worden voorgeschreven dat informatie in alle gevallen op papier of op een andere duurzame drager wordt verstrekt. De betaaldienstverlener mag aan de balie mondelinge informatie verstrekken of anderszins vlot toegankelijk stellen, bijvoorbeeld door de voorwaarden op een mededelingenbord in de bedrijfsruimte te vermelden. De plaats waar andere, meer gedetailleerde informatie beschikbaar is, zoals het webadres, moet eveneens worden vermeld. Op verzoek van de consument moet de informatie evenwel op papier of op een andere duurzame drager worden verstrekt.
- (46) In deze richtlijn moet worden bevestigd dat de consument het recht heeft de toepasselijke informatie kosteloos te ontvangen voordat hij door een betaaldienstcontract gebonden wordt. De consument moet gedurende de contractuele relatie te allen tijde de mogelijkheid hebben voorafgaande informatie, alsmede het raamcontract, kosteloos op papier op te vragen teneinde de diensten en de voorwaarden van betaaldienstverleners te kunnen vergelijken en bij een eventueel geschil te kunnen nagaan wat zijn contractuele rechten en plichten zijn. Deze voorschriften dienen in overeenstemming te zijn met Richtlijn 2002/65/EG . Het feit dat deze richtlijn uitdrukkelijke bepalingen over kosteloze informatie bevat, zou er niet toe mogen leiden dat kosten kunnen worden aangerekend voor informatie die op grond van andere toepasselijke richtlijnen aan consumenten wordt verstrekt.

- (47) Wat betreft de wijze waarop de vereiste informatie door de betaaldienstverlener aan de betaaldienstgebruiker moet worden verstrekt, moet rekening worden gehouden met de behoeften van laatstgenoemde en met praktische technische aspecten en kosteneffectiviteit, naargelang van de situatie met betrekking tot de overeenkomst in het betrokken betaaldienstcontract. Deze richtlijn moet derhalve een onderscheid maken tussen twee manieren waarop de informatie door de betaaldienstverlener moet worden verstrekt: ofwel moet de informatie worden verstrekt, d.w.z. door de betaaldienstverlener op het gepaste tijdstip actief worden meegedeeld, zoals voorgeschreven bij deze richtlijn, zonder verder verzoek van de betaaldienstgebruiker, ofwel moet de informatie ter beschikking van de betaaldienstgebruiker worden gesteld, rekening houdend met diens eventuele verzoeken om nadere informatie. In het laatste geval moet de betaaldienstgebruiker uit eigen beweging stappen ondernemen om de informatie te verkrijgen door, bijvoorbeeld, de betaaldienstverlener daar expliciet om te verzoeken, in te loggen op de mailbox van de bankrekening of een bankpas in een printer in te voeren om bankafschriften te verkrijgen. De betaaldienstverlener moet er daartoe voor zorgen dat toegang tot informatie mogelijk is en dat de informatie voor de betaaldienstgebruiker beschikbaar is.
- (48) De consument moet zonder extra kosten de basisinformatie over uitgevoerde betalings-transacties ontvangen. In geval van een eenmalige betalingstransactie mag de betaal-dienstverlener voor deze informatie geen afzonderlijke kosten aanrekenen. Evenzo moet de maandelijkse informatie over betalingstransacties in het kader van een raamcontract kosteloos worden verstrekt. Gelet op het belang van transparante tarieven en de uiteenlopende behoeften van cliënten kunnen de partijen evenwel tot een akkoord komen over de kosten die worden aangerekend wanneer frequentere of bijkomende informatie moet worden verstrekt. Teneinde rekening te houden met verschillen in nationale praktijken moeten de lidstaten kunnen bepalen dat maandelijkse papieren uittreksels van betaalrekeningen altijd kosteloos moeten worden verstrekt.

- (49) Ter facilitering van cliëntenmobiliteit moet het voor consumenten mogelijk zijn een raamcontract na een jaar kosteloos te beëindigen. Voor consumenten zou geen opzegtermijn van meer dan een maand en voor betaaldienstverleners geen opzegtermijn van minder dan twee maanden mogen worden overeengekomen. Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de verplichting van de betaaldienstverlener om in uitzonderlijke omstandigheden uit hoofde van andere Unie- of nationale wetgeving ter zake - zoals wetgeving inzake het witwassen van geld en terrorismefinanciering, elke maatregel gericht op het bevriezen van middelen of een specifieke maatregel in verband met preventie van of onderzoek naar strafbare feiten -, het betaaldienstcontract te beëindigen.
- (49 bis) Teneinde een hoog niveau van consumentenbescherming te garanderen, moeten de lidstaten de mogelijkheid hebben om restricties of verbodsbepalingen in te voeren en te handhaven ten aanzien van eenzijdige veranderingen in de voorwaarden van een raamcontract, bijvoorbeeld indien er geen gerechtvaardigde reden voor een verandering is.
- (50) Instrumenten voor de betaling van kleine bedragen moeten een goedkoop en gebruiksvriendelijk alternatief vormen bij laaggeprijsde goederen en diensten en mogen niet aan buitensporige voorschriften onderworpen zijn. De voor deze betalingen geldende informatievereisten en de regels voor de uitvoering ervan moeten daarom tot essentiële informatie beperkt blijven, waarbij voorts rekening wordt gehouden met de technische voorzieningen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht van instrumenten die bestemd zijn voor betaling van kleine bedragen.

Ondanks de minder strikte regeling zou de betaaldienstgebruiker toch een passende bescherming genieten, aangezien dergelijke betaalinstrumenten, en vooral vooraf betaalde betaalinstrumenten, beperkte risico's inhouden.

- (51) Het is nodig om de criteria vast te stellen op basis waarvan betalingsinitiatiedienstverleners en rekeninginformatiedienstverleners toegang mogen hebben tot en gebruik mogen maken van de informatie over de rekening van een betaaldienstgebruiker bij een andere betaaldienstverlener. Er moet met name zowel door de betalingsinitiatiedienstverlener en de rekeninginformatiedienstverlener enerzijds als door de rekeninghoudende betaaldienstverlener anderzijds worden voldaan aan de noodzakelijke gegevensbeschermings- en beveiligingsvoorschriften die zijn vastgesteld of waarnaar wordt verwezen in deze richtlijn of die zijn opgenomen in de ontwerpen van technische reguleringsnormen van de EBA. Deze technische reguleringsnormen moeten aansluiten bij de verschillende beschikbare technologische oplossingen en moeten er in ieder geval voor zorgen dat de rekeninghoudende betaaldienstverlener zich ervan bewust is dat het een betalingsinitiatiedienstverlener of een rekeninginformatiedienstverlener is die contact met hem opneemt, en niet de cliënt zelf. In dit verband moet de EBA onder andere een standaardprotocol of een standaardinterface uitwerken om ervoor te zorgen dat betalingsinitiatiedienstverleners en rekeninginformatiedienstverleners op een veilige manier met de rekeninghoudende betaaldienstverlener en de betrokken cliënten communiceren; dit standaardprotocol of deze standaardinterface moet ook worden gebruikt voor de overdracht van authenticatiecodes waarmee wordt aangetoond dat de betaler de betalingsinitiatiedienstverlener of rekeninginformatiedienstverlener toestemming heeft gegeven om zich toegang te verschaffen tot de rekening van de betaler; daarbij moet voldoende informatie worden verschaft over de reikwijdte van deze toegang.

(51 bis) De beveiliging van internetbetalingen is van essentieel belang om de bescherming van gebruikers te garanderen en om een gezonde omgeving voor e-handel te ontwikkelen. Alle via het internet of andere op afstand aangeboden betaaldiensten moeten op een beveiligde wijze tot stand worden gebracht, met gebruik van technologieën die een veilige authenticatie van de gebruiker kunnen garanderen en het risico op fraude zo veel mogelijk kunnen beperken. Het lijkt niet nodig hetzelfde niveau van bescherming te garanderen voor betalingstransacties die anders worden geïnitieerd en uitgevoerd dan met gebruikmaking van elektronische platformen of apparaten, zoals betalingstransacties op papier, of in het kader van aankopen per post of via de telefoon. Een gestage groei van internetbetalingen en mobiele betalingen moet hand in hand gaan met een algemene verscherping van de beveiligingsmaatregelen, waaronder de authenticatie van transacties door middel van dynamische codes, zodat de gebruiker te allen tijde kennis heeft van het bedrag en de begunstigde van de transactie waarvoor hij zijn toestemming geeft. Het veilig gebruik van persoonlijke beveiligingsgegevens is nodig om de risico's van phishing en andere frauduleuze activiteiten te beperken. In dit verband moet de gebruiker de zekerheid hebben dat maatregelen worden vastgesteld ter bescherming van de vertrouwelijkheid en integriteit van zijn persoonlijke beveiligingsgegevens. Onder die maatregelen vallen voornamelijk coderingssystemen die zijn gebaseerd op persoonlijke apparaten van de betaler – zoals kaartlezers of mobiele telefoons – of die door de rekeninghoudende betaaldienstverlener langs een ander kanaal (bijvoorbeeld sms of e-mail) aan de betaler worden verstrekt. Coderingssystemen die authenticatiecodes kunnen voortbrengen zoals eenmalige paswoorden kunnen de veiligheid van betalingstransacties versterken; het gebruik van die authenticatiecodes door betaaldienstgebruikers wordt als verenigbaar met hun verplichtingen inzake betaalinstrumenten en persoonlijke beveiligingsgegevens aangemerkt, ook wanneer betalingsinitiatiedienstverleners of rekeninginformatiedienstverleners erbij betrokken zijn.

- (52) In het geval van betalingsinitiatiediensten moeten de rechten en plichten van de betaaldienstgebruikers en van de betrokken betaaldienstverleners waar nodig worden aangepast. Met name een verdeling van de aansprakelijkheid tussen de rekeninghoudende betaaldienstverlener en de betalingsinitiatiedienstverlener die bij de transactie betrokken is, moet beiden verplichten de verantwoordelijkheid te nemen voor het respectieve deel van de transactie waarover zij controle hebben.
- (53) Om de risico's en gevolgen van niet-toegestane of foutief uitgevoerde betalingstransacties te beperken, moet de betaaldienstgebruiker de betaaldienstverlener zo spoedig mogelijk in kennis stellen van betwistingen in verband met vermeende niet-toegestane of foutief uitgevoerde betalingstransacties, voor zover de betaaldienstverlener zijn informatieplicht conform deze richtlijn heeft vervuld. Indien deze kennisgevingstermijn wordt nageleefd door de betaaldienstgebruiker, moet hij de desbetreffende vorderingen binnen de verjarings-termijnen overeenkomstig het nationale recht kunnen instellen. Deze richtlijn laat andere vorderingen tussen betaaldienstgebruikers en betaaldienstverleners onverlet.
- (54) In geval van niet-toegestane betalingstransacties moet het bedrag van de desbetreffende transactie onmiddellijk aan de betaler worden gerestitueerd. Om te voorkomen dat de betaler enig nadeel ondervindt, mag de valutadatum van de creditering niet later zijn dan de datum waarop het desbetreffende bedrag werd afgeschreven. Om de betaaldienstgebruiker ertoe aan te sporen de betaaldienstverlener onverwijld van een eventuele diefstal of een eventueel verlies van een betaalinstrument in kennis te stellen en aldus het risico van niet-toegestane betalingstransacties te verminderen, dient de gebruiker slechts voor een zeer beperkt bedrag aansprakelijk te zijn, tenzij de betaaldienstgebruiker frauduleus of ernstig nalatig heeft gehandeld. In dit verband lijkt een bedrag van 50 EUR passend om een geharmoniseerd en hoog niveau van gebruikersbescherming binnen de Unie te waarborgen. Zodra gebruikers een betaaldienstverlener ervan in kennis hebben gesteld dat hun betaalinstrument gecompromitteerd kan zijn, mag van de gebruikers bovendien niet worden verlangd dat zij verdere verliezen dekken die uit een niet-toegestaan gebruik van dat instrument voortvloeien. Deze richtlijn laat de verantwoordelijkheid van betaaldienstverleners voor de technische beveiliging van hun eigen producten onverlet.

- (55) Om te kunnen beoordelen of de betaaldienstgebruiker nalatig is geweest, moeten alle omstandigheden in aanmerking worden genomen. In de regel moeten het bewijs voor en de mate van de beweerde nalatigheid volgens het nationale recht worden beoordeeld. Contractuele clausules en voorwaarden met betrekking tot de verstrekking en het gebruik van een betaalinstrument die de bewijslast voor de consument vergroten of de bewijslast voor de uitgever verminderen, moeten als nietig worden beschouwd.

In specifieke situaties en met name wanneer het betaalinstrument niet aanwezig is op het verkooppunt, zoals bij onlinebetalingen via het internet, is het voorts passend dat het bewijs van de beweerde nalatigheid door de betaaldienstverlener wordt geleverd, aangezien de betaler slechts zeer beperkte middelen heeft om in zulke gevallen het tegendeel te bewijzen.

- (56) De toewijzing van verliezen in geval van niet-toegestane betalingstransacties moet worden geregeld. Om een hoog niveau van consumentenbescherming te garanderen, moet de betaler altijd het recht hebben zijn restitutieverzoek aan zijn rekeninghoudende betaaldienstverlener te richten, ook indien een betalingsinitiatiedienstverlener bij de betalingstransactie betrokken is. Dit laat de toewijzing van aansprakelijkheid tussen de betaaldienstverleners onverlet. Voor andere betaaldienstgebruikers dan consumenten kunnen andere bepalingen gelden, aangezien dergelijke gebruikers gewoonlijk beter in staat zijn het frauderisico in te schatten en tegenmaatregelen te treffen.

- (56 bis) Deze richtlijn moet ertoe strekken consumenten meer bescherming te bieden in geval van kaartbetalingstransacties waarbij het precieze bedrag van de transactie op het moment van de aankoop, wanneer de betaler toestemming geeft om de betalingstransactie uit te voeren (bijvoorbeeld bij automatische tankstations, autoverhuurcontracten of hotelreserveringen), niet bekend is. Het blokkeren van geldmiddelen, door de betaaldienstverlener, op de rekening van de betaler, is alleen toegestaan indien de betaler toestemming heeft gegeven voor het exacte bedrag dat mag worden geblokkeerd; na ontvangst van de betaalopdracht moeten de geldmiddelen onmiddellijk worden vrijgegeven.

- (57) Bij deze richtlijn moeten voorschriften inzake restitutie worden vastgesteld teneinde de consument te beschermen wanneer de uitgevoerde betalingstransactie het redelijkerwijs te verwachten bedrag overschrijdt. Deze voorschriften laten de belastinginningsprocedures van overheidsdiensten onverlet. Om te voorkomen dat de betaler financieel nadeel ondervindt, moet worden gegarandeerd dat de valutadatum van een creditering niet later is dan de datum waarop het desbetreffende bedrag werd afgeschreven. Voor automatische afschrijvingen moeten betaaldienstverleners de mogelijkheid hebben nog gunstiger voorwaarden vast te stellen voor hun cliënten en bijvoorbeeld elke betwiste betalingstransactie terug te betalen. Ingeval de gebruiker restitutie van een betalingstransactie eist, moeten de restitutierechten de aansprakelijkheid van de betaler jegens de begunstigde die uit de onderliggende betrekking voortvloeit, bijvoorbeeld voor de bestelde, verbruikte of rechtmatig aangerekende goederen of diensten, alsmede de gebruikersrechten met betrekking tot de herroeping van een betaalopdracht onverlet laten.
- (58) Met het oog op financiële planning en het tijdig nakomen van betalingsverplichtingen moeten consumenten en ondernemingen zekerheid hebben omtrent de tijd die voor de uitvoering van een betaalopdracht nodig is. Daarom wordt in deze richtlijn een tijdstip bepaald waarop rechten en plichten ingaan, namelijk het tijdstip waarop de betaaldienstverlener de betaalopdracht ontvangt. Dit geldt ook wanneer hij de gelegenheid heeft gehad de opdracht te ontvangen via het in het betaaldienstcontract overeengekomen communicatiemiddel, en niettegenstaande eerdere betrokkenheid bij het proces dat leidt tot het ontstaan en de toezending van de betaalopdracht, bijvoorbeeld veiligheidscontroles en controles van de beschikbaarheid van de middelen, informatie over het gebruik van het persoonlijk identificatienummer, afgifte van een belofte tot betaling. Bovendien zou het tijdstip van ontvangst van een betaalopdracht het tijdstip moeten zijn waarop de betaaldienstverlener van de betaler de opdracht tot debitering van de rekening van de betaler ontvangt. De datum of het tijdstip waarop een begunstigde aan de betaaldienstverlener betaalopdrachten toezendt voor de inning van bijvoorbeeld kaartbetalingen of automatische afschrijvingen, of waarop de begunstigde door de betaaldienstverlener een voorfinanciering van de desbetreffende bedragen wordt verleend (door dienovereenkomstige creditering van de rekening) zou in dit verband niet ter zake mogen doen. De gebruiker moet ervan kunnen uitgaan dat een volledige en geldige betaalopdracht goed wordt uitgevoerd indien de betaaldienstverlener geen contractuele of wettelijke weigeringsgrond kan aanvoeren. Indien de betaaldienstverlener een betaalopdracht weigert, dienen de weigering en de weigeringsgrond zo spoedig mogelijk aan de betaaldienstgebruiker te worden meegedeeld, onverminderd de voorschriften van het Unierecht en het nationale recht.

- (59) Gezien de snelheid waarmee moderne, volautomatische betalingssystemen betalings-transacties verwerken — hetgeen inhoudt dat betaalopdrachten na een zeker tijdstip niet meer kunnen worden herroepen zonder dat dit hoge kosten voor manuele interventie met zich brengt —, is het noodzakelijk een duidelijk tijdstip te specificeren waarna geen herroeping meer mogelijk is. Afhankelijk van de soort betaaldienst en de betaalopdracht kan de termijn evenwel tussen de partijen worden overeengekomen. De herroeping in dit verband dient alleen van toepassing te zijn op de betrekkingen tussen een betaaldienst-gebruiker en een betaaldienstverlener en laat de onherroepelijkheid en het definitieve karakter van betalingstransacties in betalingssystemen derhalve onverlet.
- (60) Een dergelijke onherroepelijkheid zou geen afbreuk mogen doen aan het recht dat of de verplichting die een betaaldienstverlener krachtens de wetgeving van sommige lidstaten heeft om, uit hoofde van het raamcontract van de betaler of van nationale wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen of richtsnoeren, het bedrag van de uitgevoerde betalings-transactie aan de betaler terug te betalen in geval van een geschil tussen de betaler en de begunstigde. Een dergelijke terugbetaling moet als een nieuwe betaalopdracht worden aangemerkt. Met uitzondering van die gevallen zou een juridisch geschil dat rijst in een aan de betaalopdracht ten grondslag liggende betrekking louter tussen de betaler en de begunstigde beslecht moeten worden.
- (61) Ten behoeve van een volledig geïntegreerde automatische verwerking van betalingen van begin tot einde en met het oog op rechtszekerheid wat de nakoming van elke onderliggende verplichting tussen betaaldienstgebruikers betreft, is het van essentieel belang dat het volledige bedrag dat door de betaler is overgemaakt, op de rekening van de begunstigde wordt gecrediteerd. Het mag bijgevolg niet mogelijk zijn dat een van de bij de uitvoering van betalingstransacties betrokken intermediairs inhoudingen op het overgemaakte bedrag toepast. Het moet echter wel mogelijk zijn voor de begunstigde om met zijn betaaldienst-verlener een overeenkomst te sluiten op grond waarvan laatstgenoemde provisies mag inhouden. Om de begunstigde in staat te stellen na te gaan of het verschuldigde bedrag correct betaald is, dient de achteraf over de betalingstransactie verstrekte informatie evenwel naast het volledige overgemaakte bedrag ook het bedrag van de eventuele kosten te vermelden.

- (62) Wat kosten betreft, heeft de ervaring geleerd dat het delen van kosten tussen betaler en begunstigde het meest efficiënte systeem is, omdat het de automatische verwerking van betalingen van begin tot einde vergemakkelijkt. Geregeld moet derhalve worden dat, in de normale procedure, kosten rechtstreeks aan betaler en begunstigde kunnen worden aangerekend door hun respectieve betaaldienstverleners. Het bedrag van de in rekening gebrachte kosten kan ook nihil zijn, aangezien deze richtlijn geen afbreuk mag doen aan de praktijk waarbij de betaaldienstverlener consumenten geen kosten aanrekent voor de creditering van hun rekeningen. Evenzo kan een betaaldienstverlener, afhankelijk van de contractuele voorwaarden, alleen aan de begunstigde (handelaar) kosten voor het gebruik van de betaaldienst in rekening brengen, met als gevolg dat de betaler geen kosten hoeft te betalen. De kosten voor het gebruik van het betalingssysteem kunnen als abonnementsgeld in rekening worden gebracht. De bepalingen inzake het overgemaakte bedrag of in rekening gebrachte kosten zijn niet rechtstreeks van invloed op de tussen de betaaldienstverleners of eventuele intermediairs gehanteerde tarieven.
- (63) Uiteenlopende nationale praktijken in verband met het aanrekenen van kosten voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument (hierna “toeslagen” genoemd) hebben geleid tot een zeer heterogene betaalmarkt in de Unie en zijn een bron van verwarring voor de consument, met name in het kader van e-commerce en grensoverschrijdende situaties. Handelaren die gevestigd zijn in lidstaten waar toeslagen mogen worden geheven, bieden producten en diensten aan in lidstaten waar dit verboden is en rekenen daarbij de consument nog altijd een toeslag aan. Het feit dat Verordening (EU) nr. xxx/yyyy voorziet in regels voor afwikkelingsvergoedingen voor betalingen op kaartbasis, is bovendien een sterk argument dat pleit voor de herziening van de praktijken met toeslagen. Aangezien afwikkelingsvergoedingen het belangrijkste element zijn dat de meeste betalingen op kaartbasis duur maakt en het aanrekenen van toeslagen in de praktijk beperkt is tot betalingen op kaartbasis, dienen de regels voor afwikkelingsvergoedingen vergezeld te gaan van een herziening van de regels voor het aanrekenen van toeslagen. Om de kosten transparanter te maken en het gebruik van de efficiëntste betaalinstrumenten te stimuleren, mogen de lidstaten en betaaldienstverleners niet beletten dat de begunstigde een vergoeding van de betaler verlangt voor het gebruik van een specifiek betaalinstrument, met passende inachtneming van de bepalingen van Richtlijn 2011/83/EU. Het recht van de begunstigde om een toeslag te verlangen, mag evenwel alleen gelden voor betaalinstrumenten waarvoor de afwikkelingsvergoedingen niet gereguleerd zijn. Een en ander moet een sturende werking hebben in de richting van de goedkoopste betaalmiddelen.

- (64) Teneinde de doelmatigheid van betalingen overal in de Unie te bevorderen, dient een maximale uitvoeringstermijn van één dag te worden vastgesteld voor alle door de betaler geïnitieerde, in euro of in een valuta van een lidstaat buiten de eurozone luidende betaalopdrachten, met inbegrip van overmakingen en geldtransfers. Voor alle andere betalingen, zoals door of via een begunstigde geïnitieerde betalingen, met inbegrip van automatische afschrijvingen en kaartbetalingen, dient de uitvoeringstermijn van één dag te gelden indien er tussen de betaaldienstverlener en de betaler geen uitdrukkelijke overeenkomst bestaat waarin een langere uitvoeringstermijn is vastgesteld. Indien de betaalopdracht op papier wordt gegeven, dient het mogelijk te zijn deze termijnen met nog eens een werkdag te verlengen. Zodoende kan het verlenen van betaaldiensten aan consumenten die louter aan papieren documenten gewend zijn, worden voortgezet. Bij gebruikmaking van automatische afschrijving dient de betaaldienstverlener van de begunstigde de opdracht tot inning toe te zenden binnen de tussen de begunstigde en de betaaldienstverlener overeengekomen termijnen, zodat de afwikkeling op de afgesproken datum kan plaatsvinden. Gezien het feit dat betaalinfrastructuren veelal zeer efficiënt zijn, en om verslechtering van het huidige dienstenaanbod te voorkomen, dient de lidstaten te worden toegestaan in voorkomend geval regels te stellen of te handhaven die een uitvoeringstermijn van minder dan één werkdag specificeren.
- (65) De bepalingen betreffende de uitvoering voor het volledige bedrag en de uitvoeringstermijn dienen als goede praktijk te gelden wanneer een van de betaaldienstverleners niet in de Unie is gevestigd.
- (66) Het is van essentieel belang dat de betaaldienstgebruiker de werkelijke kosten en lasten van betaaldiensten kent, zodat hij een passende keuze kan maken. Het hanteren van niet-transparante prijsstellingsmethoden mag dan ook niet worden toegestaan, aangezien algemeen wordt erkend dat dergelijke methoden het voor gebruikers bijzonder moeilijk maken om de werkelijke prijs van de betaaldienst te bepalen. Met name het gebruik van valuterings in het nadeel van de gebruiker mag niet worden toegestaan.

- (67) Voor een vlotte en efficiënte werking van het betalingssysteem moet de gebruiker erop kunnen vertrouwen dat de betaaldienstverlener de betalingstransactie correct en binnen de overeengekomen termijn uitvoert. De betaaldienstverlener is doorgaans in een goede positie om de risico's die aan de betalingstransactie verbonden zijn, te beoordelen. De betaaldienstverlener stelt het betalingssysteem beschikbaar en treft de regelingen om op de verkeerde plaats terechtgekomen of verkeerd toegewezen geldmiddelen terug te roepen, en beslist in de meeste gevallen welke intermediairs bij de uitvoering van een transactie worden betrokken. In het licht van het bovenstaande is het, behoudens abnormale en onvoorziene omstandigheden, geheel juist dat de aansprakelijkheid voor de uitvoering van een betalingstransactie die een betaaldienstverlener van de gebruiker heeft aanvaard, bij die betaaldienstverlener berust, met uitzondering van het handelen en nalaten van de betaaldienstverlener van de begunstigde, voor de keuze waarvan louter de begunstigde aansprakelijk is. Teneinde evenwel de betaler niet onbeschermd achter te laten in een onwaarschijnlijke samenloop van omstandigheden waarin niet onomstotelijk kan worden bewezen (*non liquet*) of het bedrag van de betaling al dan niet door de betaaldienstverlener van de begunstigde werd ontvangen, dient de bewijslast dienaangaande bij de betaaldienstverlener van de betaler te worden gelegd. In de regel kan worden verwacht dat de intermediair (doorgaans een "neutrale" instelling zoals een centrale bank of een clearinginstelling) die het bedrag van de betaling van de verzendende aan de ontvangende betaaldienstverlener overmaakt, de rekeninggegevens opslaat en in voorkomend geval kan verstrekken. Zodra het bedrag van de betaling op de rekening van de ontvangende betaaldienstverlener is gecrediteerd, heeft de begunstigde een vordering op de betaaldienstverlener tot creditering van de rekening.
- (68) De betaaldienstverlener van de betaler dient aansprakelijk te zijn voor de correcte uitvoering van de betaling, met inbegrip van met name het volledige bedrag van de betalingstransactie en de uitvoeringstermijn, en dient volledig verantwoordelijk te zijn voor enigerlei nalatigheid van andere partijen in de betalingsketen tot en met de rekening van de begunstigde. Uit hoofde van deze aansprakelijkheid dient de betaaldienstverlener van de betaler, wanneer de betaaldienstverlener van de begunstigde niet of te laat voor het volledige bedrag wordt gecrediteerd, de betalingstransactie te corrigeren of de betaler onverwijld het toepasselijke bedrag van de transactie terug te betalen, onverminderd andere mogelijke vorderingen conform het nationale recht. Gezien de aansprakelijkheid van de betaaldienstverlener mogen de betaler of de begunstigde geen kosten in verband met de onjuiste betaling worden opgelegd. In geval van niet-uitvoering, onjuiste uitvoering of te late uitvoering van betalingstransacties dienen de lidstaten ervoor te zorgen dat de valutadatum van de door de betaaldienstverlener verrichte correctiebetaling altijd dezelfde is als de valutadatum bij correcte uitvoering.

- (69) Deze richtlijn dient alleen betrekking te hebben op contractuele verplichtingen en aansprakelijkheden tussen de betaaldienstgebruiker en de betaaldienstverlener. Voor het goed functioneren van overmakingen en andere betaaldiensten moeten betaaldienstverleners en hun intermediairs, zoals verwerkers, evenwel contracten hebben waarin hun wederzijdse rechten en verplichtingen zijn geregeld. Vraagstukken in verband met aansprakelijkheden vormen een essentieel onderdeel van deze uniforme contracten. Om de onderlinge betrouwbaarheid van de bij een betalingstransactie betrokken betaaldienstverleners en tussenpersonen te garanderen, moet de rechtszekerheid worden geboden dat een betaaldienstverlener die niet aansprakelijk blijkt te zijn, een vergoeding krijgt voor alle verliezen die hij heeft geleden en/of de bedragen die hij heeft betaald uit hoofde van de bepalingen van deze richtlijn betreffende de aansprakelijkheid. Verdere rechten inzake regres en wat regres precies inhoudt, alsmede de wijze van behandeling van vorderingen tegen de betaaldienstverlener of de tussenpersoon op grond van een gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie, dienen via contractuele bepalingen te worden geregeld.
- (70) Het moet mogelijk zijn voor de betaaldienstverlener om op ondubbelzinnige wijze aan te geven welke informatie nodig is om een betaalopdracht correct uit te voeren. Om fragmentatie te vermijden en het opzetten van geïntegreerde betalingssystemen in de Unie niet in het gedrang te brengen, mag het de lidstaten daarentegen niet worden toegestaan te verlangen dat voor betalingstransacties een specifieke identificator wordt gebruikt. De lidstaten mogen echter wel verlangen dat de betaaldienstverlener van de betaler zorgvuldig handelt en nagaat, voor zover zulks technisch en zonder manuele interventie mogelijk is, of de unieke identificator coherent is en indien de unieke identificator niet coherent blijkt te zijn, de betaalopdracht weigert en de betaler daaromtrent inlicht. De aansprakelijkheid van de betaaldienstverlener dient beperkt te blijven tot een correcte uitvoering van de betalingstransactie in overeenstemming met de betaalopdracht van de betaaldienstgebruiker. Indien bij een betalingstransactie de betrokken geldmiddelen bij een onjuiste ontvanger terechtkomen doordat de betaler een foutieve identificator heeft opgegeven, zijn de betaaldienstverleners van zowel betaler als begunstigde ontslagen van elke aansprakelijkheid. Wel zijn zij dan verplicht om gezamenlijk redelijke inspanningen te leveren om de geldmiddelen terug te verkrijgen, onder meer door dienstige informatie te verstrekken over, bijvoorbeeld, de identiteit en het adres van de begunstigde.

- (71) Teneinde overal in de Unie effectieve fraudepreventie te bevorderen en betaalfraude tegen te gaan, dient te worden voorzien in gegevensverwerking door en efficiënte gegevens-uitwisseling tussen betalingssystemen en betaaldienstverleners, waarbij laatstgenoemden ertoe moeten worden gemachtigd om persoonsgegevens over bij betaalfraude betrokken personen te verzamelen, te verwerken en uit te wisselen. Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad²⁰, de nationale voorschriften tot omzetting van Richtlijn 95/46/EG, en Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad²¹ zijn van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van deze richtlijn.
- (72) Deze richtlijn eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die bij het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn erkend, waaronder het recht op eerbiediging van het privéleven en het familie- en gezinsleven, het recht op bescherming van persoonsgegevens, de vrijheid van ondernemerschap, het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht, en het recht om niet tweemaal in een strafrechtelijke procedure voor hetzelfde delict te worden berecht of gestraft. Deze richtlijn moet worden toegepast overeenkomstig deze rechten en beginselen.
- (73) Er dient te worden toegezien op de doeltreffende handhaving van de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde bepalingen van nationaal recht. Er dienen bijgevolg passende procedures te worden vastgesteld om klachten te kunnen indienen tegen betaaldienstverleners die zich niet aan deze bepalingen houden, en om ervoor te zorgen dat, in voorkomend geval, passende, doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties worden opgelegd. Om een doeltreffende naleving van deze richtlijn te waarborgen, dienen de lidstaten bevoegde autoriteiten aan te wijzen die aan de voorwaarden van Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad²² voldoen en onafhankelijk van de betaaldienstverleners optreden. Met het oog op transparantie dienen de lidstaten de Commissie mee te delen welke autoriteiten zij hebben aangewezen, en haar een duidelijke omschrijving van hun taken in het kader van deze richtlijn te geven.

²⁰ Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31).

²¹ Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, (PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1).

²² Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 12).

(73 bis) De lidstaten dienen bevoegde autoriteiten aan te wijzen die gemachtigd zijn deze richtlijn te handhaven en ervoor te zorgen dat deze de nodige onderzoeks- en handhavingsbevoegdheden alsmede toereikende middelen voor de uitoefening van hun taken krijgen. De bevoegde autoriteiten kunnen bepaalde aspecten van deze richtlijn handhaven door een verzoek in te dienen bij rechtbanken die bevoegd zijn tot het verlenen van een rechterlijke beslissing, onder meer door in voorkomend geval een rechtsmiddel in te stellen. Zodoende zouden de lidstaten, met name indien bepalingen van deze richtlijn in het burgerlijk recht worden omgezet, de handhaving van die bepalingen kunnen overlaten aan de hierboven bedoelde instanties en de rechtbanken. Voor de handhaving van de uitgebreide verplichtingen die in deze richtlijn zijn neergelegd, moeten de lidstaten verschillende bevoegde autoriteiten kunnen aanwijzen. Zo kunnen de lidstaten voor sommige bepalingen bevoegde autoriteiten aanwijzen die belast zijn met de handhaving van de consumenten- of gegevensbescherming, terwijl zij voor andere bepalingen kunnen besluiten prudentiële toezichthouders aan te wijzen. De mogelijkheid om verschillende bevoegde autoriteiten aan te wijzen, mag geen afbreuk doen aan de verplichtingen inzake doorlopend toezicht en samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten, zoals bij deze richtlijn bepaald.

(74) Onverminderd het recht van cliënten om een gerechtelijke procedure in te stellen, dienen de lidstaten zorg te dragen voor een laagdrempelige en kostenbewuste buitengerechtelijke beslechting van de tussen betaaldienstverleners en consumenten rijzende geschillen die uit de in deze richtlijn neergelegde rechten en plichten voortvloeien. In Verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad²³ wordt bepaald dat een bij overeenkomst gemaakte rechtskeuze de bescherming die consumenten genieten op grond van de dwingende bepalingen van het recht van het land waar zij hun gewone verblijfplaats hebben, niet mag aantasten. Met het oog op de totstandbrenging van een efficiënte en doeltreffende procedure voor geschillenbeslechting dienen de lidstaten erop toe te zien dat de betaaldienstverleners een doeltreffende klachtenprocedure voor consumenten instellen, die hun cliënten kunnen volgen voordat het geschil in een buitengerechtelijke procedure wordt behandeld of aan de rechter wordt voorgelegd. De klachtenprocedure dient te voorzien in korte en duidelijk bepaalde termijnen waarbinnen de betaaldienstverlener op een klacht moet reageren.

²³ Verordening (EG) nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst (Rome I) (PB L 177 van 4.7.2008, blz. 6).

- (75) De lidstaten dienen te bepalen of de voor de vergunningverlening aan betaalinstanties bevoegde autoriteiten ook de bevoegde autoriteiten kunnen zijn met betrekking tot de buitengerechtelijke klachten- en beroepsprocedures.
- (76) Deze richtlijn dient de bepalingen van nationaal recht onverlet te laten welke betrekking hebben op de aansprakelijkheidsgevolgen van het feit dat een rekeningoverzicht onjuist opgesteld of doorgegeven is.
- (77) Deze richtlijn dient de in Richtlijn 2006/112/EG van het Europees Parlement en de Raad vervatte bepalingen betreffende de btw-behandeling van betaaldiensten onverlet te laten²⁴.
- (77 bis) Voor zover er in deze richtlijn bedragen in euro's worden genoemd, moeten deze worden opgevat als het corresponderende bedrag in de eigen munteenheid zoals vastgesteld door elke lidstaat die geen lid is van de eurozone.
- (78) Ter wille van de rechtszekerheid is het wenselijk overgangsregelingen te treffen op grond waarvan personen die overeenkomstig de bepalingen van nationaal recht tot omzetting van Richtlijn 2007/64/EG voor de inwerkingtreding van deze richtlijn de werkzaamheden van betaalinstanties hebben aangevangen, deze werkzaamheden gedurende een gespecificeerde periode binnen de betrokken lidstaat kunnen blijven voortzetten.
- (79) De bevoegdheid om wetgevingshandelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie moet aan de Commissie worden gedelegeerd met het oog op aanpassing van de verwijzing naar Aanbeveling 2003/361/EG, indien die aanbeveling wordt gewijzigd, en actualisering, in verband met de inflatie, van het gemiddelde bedrag van de betalingstransacties die door de betaaldienstverlener worden uitgevoerd, dat als drempelwaarde wordt gehanteerd door lidstaten die gebruikmaken van de mogelijkheid om kleinere betaalinstanties (gedeeltelijk) van de vergunningsvereisten vrij te stellen. Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadpleging overgaat, onder meer op deskundigenniveau. De Commissie dient er bij de voorbereiding en opstelling van de gedelegeerde handelingen voor te zorgen dat de desbetreffende documenten tijdig en op gepaste wijze gelijktijdig aan het Europees Parlement en de Raad worden toegezonden.

²⁴ Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (PB L 347 van 11.12.2006, blz. 1).

- (80) Met het oog op een consequente toepassing van deze richtlijn dient de Commissie gebruik te kunnen maken van de deskundigheid en de steun van de EBA, die tot taak moet hebben richtsnoeren op te stellen en ontwerpen van technische reguleringsnormen te formuleren inzake de beveiligingsaspecten van betaaldiensten - versterkte cliëntauthenticatie in het bijzonder - alsmede inzake de samenwerking tussen de lidstaten in het kader van de dienstverlening door en de vestiging van vergunninghoudende betaalinstituten in andere lidstaten. De Commissie dient de bevoegdheid te worden gegeven om deze ontwerpen van technische reguleringsnormen vast te stellen. Deze specifieke taken zijn volledig in overeenstemming met de rol en de verantwoordelijkheden van de EBA zoals vastgesteld bij Verordening (EU) nr. 1093/2010, waarbij de EBA is opgericht.
- (81) Aangezien de doelstelling van deze richtlijn, namelijk de verdere integratie van de interne markt voor betaaldiensten, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt omdat zulks de harmonisatie vereist van een veelheid van verschillende voorschriften die thans in de rechtsstelsels van de diverse lidstaten bestaan, en derhalve beter door de Unie kan worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze richtlijn niet verder dan wat nodig is om deze doelstelling te verwezenlijken.
- (82) Overeenkomstig de gezamenlijke politieke verklaring van 28 september 2011 van de lidstaten en de Commissie over toelichtende stukken²⁵ hebben de lidstaten zich ertoe verbonden om in gerechtvaardigde gevallen de kennisgeving van hun omzettingsmaatregelen vergezeld te doen gaan van één of meer stukken waarin het verband tussen de onderdelen van een richtlijn en de overeenkomstige delen van de nationale omzettingsinstrumenten wordt toegelicht. Met betrekking tot deze richtlijn acht de wetgever de toezending van die stukken gerechtvaardigd.
- (83) Gezien het aantal wijzigingen dat in Richtlijn 2007/64/EG moet worden aangebracht, is het dienstig deze in te trekken en te vervangen.

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

²⁵ Gezamenlijke politieke verklaring van 28 september 2011 van de lidstaten en de Commissie over toelichtende stukken (PB L 369 van 17.12.2011, blz. 14).

TITEL I
ONDERWERP, TOEPASSINGSGEBIED EN DEFINITIES

Artikel 1

Onderwerp

1. Bij deze richtlijn worden de voorschriften vastgesteld op grond waarvan de lidstaten de volgende zes categorieën betaaldienstverleners onderscheiden:
- a) kredietinstellingen als gedefinieerd in artikel 4, lid 1, punt (1), van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad²⁶, met inbegrip van - overeenkomstig nationale wetgeving - bijkantoren daarvan in de zin van artikel 4, lid 1, punt (17), van die verordening, ingeval deze bijkantoren in de Unie zijn gevestigd en het hoofdkantoor van de moederonderneming ervan binnen de Unie is gevestigd of ingeval deze overeenkomstig artikel 47 van Richtlijn 2013/36/EU buiten de Unie is gevestigd;
 - (b) instellingen voor elektronisch geld in de zin van artikel 2, punt 1, van Richtlijn 2009/110/EG, met inbegrip van - in overeenstemming met artikel 8 van die richtlijn en met de nationale wetgeving - een bijkantoor daarvan, ingeval dat bijkantoor binnen de Unie is gevestigd en het hoofdkantoor daarvan buiten de Unie, evenwel uitsluitend voor zover de door dit bijkantoor verleende betaaldiensten verband houden met de uitgifte van elektronisch geld;
 - (c) postcheque-en-girodiensten die krachtens nationale wetgeving gemachtigd zijn om betaaldiensten te verlenen;
 - (d) betaalinstellingen in de zin van artikel 4, punt 4, van deze richtlijn;
 - (e) de Europese Centrale Bank en nationale centrale banken wanneer zij niet handelen in hun hoedanigheid van monetaire autoriteit of andere publieke autoriteit;
 - (f) de lidstaten en hun regionale en lokale overheden wanneer zij niet handelen in hun hoedanigheid van overheidsinstantie.

²⁶ Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (*PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1*).

2. Bij deze richtlijn worden tevens regels betreffende de transparantie van de voorwaarden en de informatievoorschriften met betrekking tot betaaldiensten vastgesteld, en worden de respectieve rechten en plichten van gebruikers en verleners van betaaldiensten die met het als gewoon beroep of bedrijf verlenen van betaaldiensten verband houden, vastgelegd.

Artikel 2

Toepassingsgebied

1. Deze richtlijn is van toepassing op betaaldiensten verleend in de Unie.
- 1 bis. Titel III en titel IV zijn van toepassing op betalingstransacties in de valuta van een lidstaat waarbij zowel de betaaldienstverlener van de betaler als de betaaldienstverlener van de begunstigde, of de enige bij de betalingstransactie betrokken betaaldienstverlener, in de Unie is gevestigd.
- 1b. Voor zover het om de delen van betalingstransacties gaat die binnen de Unie zijn uitgevoerd, zijn titel III, met uitzondering van artikel 38, lid 1, punt b), artikel 45, lid 2, punt e), artikel 45, lid 5, punt f) en artikel 49, alsmede Titel IV, met uitzondering van artikel 55, leden 2 en 4, artikel 67, artikel 68, artikel 72 tot en met 77, artikel 80 en artikel 82, tevens van toepassing op betalingstransacties in valuta's van niet-lidstaten ingeval zowel de betaaldienstverlener van de betaler als de betaaldienstverlener van de begunstigde, of de enige bij de betalingstransactie betrokken betaaldienstverlener, in de Unie is gevestigd.
- 1 ter. Titel III, met uitzondering van artikel 38, lid 1, punt b), artikel 45, lid 2, punt e), artikel 45, lid 5, punt f), en artikel 49, alsmede Titel IV, met uitzondering van artikel 55, leden 2 en 4, artikel 67, artikel 68, artikel 72, artikel 74, lid 1, artikel 80 en artikel 82, zijn tevens van toepassing op betalingstransacties waarbij een van de betaaldienstverleners in de Unie is gevestigd, voor zover het om de binnen de Unie uitgevoerde delen van betalingstransacties gaat.
- 1 quater. De lidstaten kunnen de toepassing van het geheel of een deel van de in de leden 1 bis en 1 ter bedoelde bepalingen uitbreiden tot de in die leden bedoelde betalingstransacties.
2. De lidstaten kunnen ontheffing verlenen van de toepassing van het geheel of een deel van de bepalingen van deze richtlijn op de instellingen bedoeld in artikel 2, lid 5, punten 4 tot en met 23, van Richtlijn 2013/36/EU.

Artikel 3

Vrijstellingen

Deze richtlijn is niet van toepassing op:

- (a) betalingstransacties die uitsluitend in contanten, rechtstreeks door de betaler aan de begunstigde worden verricht, zonder enige tussenkomst;
- (b) betalingstransacties tussen de betaler en de begunstigde die worden uitgevoerd via een handelsagent die middels een overeenkomst gemachtigd is om de verkoop of aankoop van goederen of diensten tot stand te brengen of te sluiten voor rekening van:
 - i) hetzij de betaler, hetzij de begunstigde;
 - ii) de betaler en de begunstigde, mits de handelsagent op geen enkel moment in het bezit komt van de geldmiddelen van de betaaldienstgebruikers;
- (c) beroepsmatig fysiek transport van bankbiljetten en muntstukken, inclusief het ophalen, verwerken en afleveren ervan;
- (d) betalingstransacties die bestaan in het niet-beroepsmatig ophalen en afleveren van contanten in het kader van een activiteit zonder winstoogmerk of voor liefdadigheidsdoeleinden;
- (e) diensten waarbij de begunstigde aan de betaler contanten verstrekt in het kader van een betalingstransactie, nadat de betaaldienstgebruiker hierom uitdrukkelijk heeft verzocht net voordat de betalingstransactie wordt uitgevoerd door middel van een betaling voor de aankoop van goederen of diensten;
- (f) geldwisseltransacties, dat wil zeggen contante transacties waarbij de geldmiddelen niet op een betaalrekening worden aangehouden;

- (g) betalingstransacties die zijn gebaseerd op een van de volgende documenten die door een betaaldienstverlener zijn uitgegeven met de bedoeling geldmiddelen beschikbaar te stellen aan de begunstigde:
- i. papieren cheques die vallen onder het Verdrag van Genève van 19 maart 1931 tot invoering van een eenvormige wet op cheques;
 - ii. papieren cheques die vergelijkbaar zijn met die bedoeld in punt i) en die vallen onder het recht van lidstaten die geen partij zijn bij het Verdrag van Genève van 19 maart 1931 tot invoering van een eenvormige wet op cheques;
 - iii. papieren wissels in de zin van het Verdrag van Genève van 7 juni 1930 tot invoering van een eenvormige wet op wisselbrieven en orderbriefjes;
 - iv. papieren wissels die vergelijkbaar zijn met de in punt iii) bedoelde en vallen onder het recht van de lidstaten die geen partij zijn bij het Verdrag van Genève van 7 juni 1930 tot invoering van een eenvormige wet op wisselbrieven en orderbriefjes;
 - v. papieren tegoedbonnen;
 - vi. papieren reischeques;
 - vii. papieren postwissels als omschreven door de Wereldpostunie;
- h) betalingstransacties die worden uitgevoerd binnen een betalings- of een effecten-afwikkelingssysteem, of tussen afwikkelingsinstellingen, centrale tegenpartijen, clearinginstellingen en/of centrale banken en andere deelnemers van het systeem, en betaaldienstverleners, onverminderd artikel 29;
- i) betalingstransacties in verband met dienstverlening op effecten, met inbegrip van uitkeringen van dividend, inkomsten en dergelijke, en aflossing en verkoop, uitgevoerd door personen als bedoeld in punt h) of door beleggingsondernemingen, kredietinstellingen, instellingen voor collectieve belegging of vermogensbeheerders die beleggingsdiensten verrichten, alsmede andere instellingen waaraan bewaarneming van financiële instrumenten is toegestaan;

- j) door technische dienstverleners voor betaaldienstverleners verrichte diensten ter ondersteuning van de verlening van betaaldiensten, waarbij de betrokken dienstverleners op geen enkel moment in het bezit komen van de over te maken geldmiddelen, met inbegrip van verwerking en opslag van gegevens, diensten ter bescherming van het vertrouwen en het privéleven, authenticatie van gegevens en entiteiten, levering van informatietechnologie (IT)- en communicatienetwerken, alsook levering en onderhoud van voor betaaldiensten gebruikte automaten en instrumenten;
- k) op specifieke betaalinstrumenten gebaseerde diensten met beperkte gebruiksmogelijkheden, die aan een van de volgende voorwaarden voldoen:
 - i) instrumenten waarmee de houder uitsluitend in de bedrijfsgebouwen van de uitgever ervan of binnen een beperkt netwerk van dienstverleners uit hoofde van een directe handelsovereenkomst met een professionele uitgever, goederen of diensten kan kopen;
 - ii) instrumenten die uitsluitend kunnen worden gebruikt voor de aankoop van een beperkte reeks goederen of diensten;
 - iii) slechts in één lidstaat geldige, door een nationale of regionale overheid voor specifieke sociale of fiscale doeleinden gereguleerde instrumenten waarmee bepaalde goederen of diensten kunnen worden gekocht van leveranciers die een handelsovereenkomst met de uitgever hebben.

Eén en hetzelfde instrument kan niet gebruikt worden voor betalingstransacties ten behoeve van de aankoop van goederen en diensten binnen meer dan één beperkt netwerk, noch voor de aankoop van een onbeperkte reeks goederen en diensten;

- l) betalingstransacties die door aanbieders van elektronischecommunicatienetwerken of verleners van elektronischecommunicatiediensten voor abonnees van dat netwerk of die dienst als nevendienst bij elektronische communicatiediensten worden verricht ten behoeve van de aankoop van digitale inhoud en spraakgestuurde diensten, ongeacht het voor de aankoop of consumptie van de digitale inhoud gebruikte apparaat, mits de waarde van afzonderlijke betalingstransacties niet groter is dan 50 EUR en ofwel:
- a) de gecumuleerde waarde van de betalingstransacties per abonnee in geen enkele facturatiemaand groter is dan 200 EUR, ofwel
 - b) ingeval abonnees hun rekening door de aanbieder van elektronische-communicatienetwerken of de verlener van elektronischecommunicatiediensten laten voorfinancieren, de gecumuleerde waarde van de betalings-transacties in geen enkele kalendermaand groter is dan 200 EUR ;
- l bis) voor abonnees van een netwerk of dienst door aanbieders van elektronische-communicatienetwerken of verleners van elektronischecommunicatiediensten met of via een elektronisch apparaat verrichte betalingstransacties voor liefdadigheidsdoeleinden die ten laste worden gelegd van de onderliggende rekening, mits de afzonderlijke betalingstransacties niet meer dan 50 EUR bedragen en de totale waarde van de betalingstransacties per abonnee maandelijks niet meer dan 200 EUR bedraagt;

- l ter) voor abonnees van een netwerk of dienst door aanbieders van elektronische-communicatienetwerken of verleners van elektronischecommunicatiediensten met of via een elektronisch apparaat verrichte betalingstransacties voor de aankoop van tickets die ten laste van de onderliggende rekening komen, mits de afzonderlijke betalingstransacties niet meer dan 50 EUR bedragen en de totale waarde van de betalingstransacties per abonnee maandelijks niet meer dan 200 EUR bedraagt;
- m) betalingstransacties die worden uitgevoerd tussen betaaldienstverleners, hun agenten of bijkantoren, voor eigen rekening;
- n) betalingstransacties tussen een moederonderneming en haar dochteronderneming of tussen dochterondernemingen van dezelfde moederonderneming, zonder tussenkomst van een andere betaaldienstverlener dan een tot dezelfde groep behorende onderneming ;
- o) diensten van dienstverleners bestaande uit het opnemen van contanten via geldautomaten namens een of meer kaartuitgevers die geen partij zijn bij het raamcontract met de cliënt die geld van een betaalrekening opneemt, mits die dienstverleners geen andere betaaldiensten verrichten zoals opgesomd in bijlage I, met uitzondering van de artikelen 38, 41 en 42 die van toepassing zijn op exploitanten die deze dienst dienovereenkomstig verlenen.

Artikel 4

Definities

Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

1. “lidstaat van herkomst”:
 - i. de lidstaat waar de statutaire zetel van de betaaldienstverlener gelegen is; of
 - ii. indien de betaaldienstverlener overeenkomstig zijn nationale wetgeving geen statutaire zetel heeft, de lidstaat waar zijn hoofdkantoor gelegen is;
2. “lidstaat van ontvangst”: lidstaat die niet de lidstaat van herkomst is en waar de betaaldienstverlener een agent of bijkantoor heeft, dan wel betaaldiensten verleent;
3. “betaaldienst”: elke in bijlage I vermelde bedrijfswerkzaamheid;
4. “betaalinstelling”: een rechtspersoon aan wie overeenkomstig artikel 10 vergunning is verleend om overal in de Unie betaaldiensten te verlenen en uit te voeren;
5. “betalingstransactie”: een door of namens de betaler of door de begunstigde geïnitieerde handeling waarbij geldmiddelen worden gedeponereerd, overgemaakt of opgenomen, ongeacht of er onderliggende verplichtingen tussen de betaler en de begunstigde zijn;
6. “betalingssysteem”: geldovermakingssysteem met formele en gestandaardiseerde regelingen en gemeenschappelijke regels voor de verwerking, clearing en/of afwikkeling van betalingstransacties;
7. “betaler”: hetzij een natuurlijke persoon of rechtspersoon die houder is van een betaalrekening en een betalingstransactie vanaf die betaalrekening toestaat, hetzij, bij ontbreken van een betaalrekening, een natuurlijke persoon of rechtspersoon die een betaalopdracht geeft;
8. “begunstigde”: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die de beoogde ontvanger is van de geldmiddelen waarop een betalingstransactie betrekking heeft;
9. “betaaldienstverlener”: instellingen als bedoeld in artikel 1, lid 1, en natuurlijke personen en rechtspersonen die in aanmerking komen voor een ontheffing overeenkomstig artikel 27 en artikel 27 bis;

10. "rekeninghoudende betaaldienstverlener": een betaaldienstverlener die de betaalrekening vanwaar de betaler een specifieke betalingstransactie wil uitvoeren, verstrekt en onderhoudt;
11. "betalingsinitiatiedienstverlener": een betaaldienstverlener die de in bijlage I, punt 7, bedoelde bedrijfsactiviteiten uitoefent;
- 11 bis. "rekeninginformatiedienstverlener": een betaaldienstverlener die de in bijlage I, punt 8, bedoelde bedrijfsactiviteiten uitoefent;
12. "betaaldienstgebruiker": een natuurlijke persoon of rechtspersoon die in de hoedanigheid van betaler, begunstigde of beide van een betaaldienst gebruikmaakt;
13. "consument": een natuurlijke persoon die, in betaaldienstcontracten die onder deze richtlijn vallen, voor doeleinden buiten zijn bedrijfs- of beroepswerkzaamheden handelt;
14. "raamcontract": een betaaldienstcontract dat de toekomstige uitvoering van afzonderlijke en opeenvolgende betalingstransacties beheerst en dat de verplichtingen en voorwaarden voor het openen van een betaalrekening kan omvatten;
15. "geldtransfer": een betaaldienst waarbij, zonder opening van betaalrekeningen op naam van de betaler of de begunstigde, van een betaler geldmiddelen worden ontvangen met als enig doel het daarmee corresponderende bedrag over te maken aan een begunstigde of aan een andere, voor rekening van de begunstigde handelende betaaldienstverlener en/of waarbij de geldmiddelen voor rekening van de begunstigde worden ontvangen en aan de begunstigde beschikbaar worden gesteld;
16. "betaalrekening": een op naam van een of meer betaaldienstgebruikers aangehouden rekening die voor de uitvoering van betalingstransacties wordt gebruikt;
17. "geldmiddelen": bankbiljetten en muntstukken, giraal geld en elektronisch geld als bedoeld in artikel 2, punt 2, van Richtlijn 2009/110/EG;

18. “betaalopdracht”: door een betaler of begunstigde aan zijn betaaldienstverlener gegeven instructie om een betalingstransactie uit te voeren;
19. “valutadatum”: referentietijdstip dat door een betaaldienstverlener wordt gebruikt voor de berekening van de interesten op de geldmiddelen waarmee een betaalrekening wordt gedebiteerd of gecrediteerd;
20. “referentiewisselkoers”: de wisselkoers die als berekeningsgrondslag wordt gehanteerd bij een valutawissel en die door de betaaldienstverlener beschikbaar wordt gesteld of afkomstig is van een bron die door het publiek kan worden geraadpleegd;
21. “authenticatie”: procedures waarmee een betaaldienstverlener de identiteit van een betaaldienstgebruiker dan wel de validiteit van het gebruik van een specifiek betaalinstrument kan verifiëren, het gebruik van de persoonlijke beveiligingsgegevens van de betaaldienstgebruiker inbegrepen;
22. “versterkte cliëntauthenticatie”: authenticatie middels snelle toepassing van twee of meer factoren die kunnen worden aangemerkt als kennis, bezit en inherente eigenschap[] en die onderling onafhankelijk zijn, in die zin dat compromittering van één ervan geen afbreuk doet aan de betrouwbaarheid van de andere en de procedure zodanig is opgezet dat de vertrouwelijkheid van de authenticatiegegevens wordt beschermd;
- 22 bis. "persoonlijke beveiligingsgegevens": voor doeleinden van authenticatie door de betaaldienstverlener aan een cliënt verstrekte gepersonaliseerde elementen;
- 22 ter. "betalingstransactie met toegang op afstand": een via internet of met een voor communicatie op afstand bruikbaar apparaat geïnitieerde betalingstransactie;
- 22 quater. "gevoelige betalingsgegevens": gegevens, waaronder persoonlijke beveiligingsgegevens, met behulp waarvan controle kan worden uitgeoefend over de rekening van de betaaldienstgebruiker of waarmee fraude kan worden gepleegd;
23. “referentierentevoet”: de rentevoet die als grondslag wordt gehanteerd voor de berekening van eventueel in rekening te brengen interesten en die afkomstig is van een bron die door het publiek kan worden geraadpleegd en door beide partijen bij een betaaldienstcontract kan worden geverifieerd;
24. “unieke identicator”: de door de betaaldienstverlener aan de betaaldienstgebruiker medegedeelde combinatie van letters, nummers en symbolen, die laatstgenoemde dient te verstrekken om de andere bij een betalingstransactie betrokken betaaldienstgebruiker en/of diens betaalrekening ondubbelzinnig te identificeren;

25. “agent”: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die bij het verlenen van betaaldiensten voor rekening van een betaalinstelling optreedt;
26. “betaalinstrument”: gepersonaliseerd(e) instrument(en) en/of geheel van procedures, overeengekomen door de betaaldienstgebruiker en de betaaldienstverlener, waarvan gebruik wordt gemaakt voor het initiëren van een betaalopdracht;
27. “techniek voor communicatie op afstand”: ieder middel dat, zonder dat de betaaldienstverlener en de betaaldienstgebruiker gelijktijdig fysiek aanwezig zijn, kan worden gebruikt voor de sluiting van een betaaldienstcontract;
28. “duurzame drager”: elk hulpmiddel waarmee de betaaldienstgebruiker de aan hem persoonlijk gerichte informatie op zodanige wijze kan opslaan dat deze gedurende een voor het doel van de informatie toereikende tijd kan worden geraadpleegd en waarmee de opgeslagen informatie ongewijzigd kan worden gereproduceerd;
29. “micro-onderneming”: een onderneming die op het tijdstip van sluiting van het betaaldienstcontract een onderneming is als gedefinieerd in artikel 1 en artikel 2, leden 1 en 3, van de bijlage bij Aanbeveling 2003/361/EG, zoals die op 6 mei 2003 luidde;
30. “werkdag”: een dag waarop de betaaldienstverlener van de betaler of de betaaldienstverlener van de begunstigde die betrokken is bij de uitvoering van een betalingstransactie, geopend is voor de bij de uitvoering van een betalingstransactie vereiste werkzaamheden;
31. “automatische afschrijving”: een nationale of grensoverschrijdende betaaldienst voor debiteringen van de betaalrekening van een betaler, waarbij een betalingstransactie wordt geïnitieerd door de begunstigde op basis van een door de betaler aan de begunstigde, aan de betaaldienstverlener van de begunstigde dan wel aan de betaaldienstverlener van de betaler verstrekte instemming;
32. "betalingsinitiatiedienst": een dienst voor het initiëren van betaalopdrachten, op verzoek van de betaaldienstgebruiker, met betrekking tot een betaalrekening die bij een andere betaaldienstverlener wordt aangehouden;
33. "rekeninginformatiedienst": een onlinedienst voor de verstrekking van geconsolideerde informatie over een of meerdere betaalrekeningen van een betaaldienstgebruiker die bij een of meerdere andere betaaldienstverleners worden aangehouden;

34. "bijkantoor": een bedrijfszetel die niet het hoofdkantoor is en die een onderdeel zonder rechtspersoonlijkheid vormt van een betaalinstelling en rechtstreeks, geheel of gedeeltelijk de handelingen verricht die eigen zijn aan de bedrijfswerkzaamheden van een betaalinstelling; verscheidene bedrijfszetels in eenzelfde lidstaat van een betaalinstelling met hoofdkantoor in een andere lidstaat worden als één bijkantoor beschouwd;
35. "groep": een groep van ondernemingen die onderling verbonden zijn door een betrekking als bedoeld in artikel 22, lid 1, artikel 22, lid 2, of artikel 22, lid 7, van Richtlijn 2013/34/EU, of ondernemingen zoals gedefinieerd in de artikelen 4, [5 en 6] van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 241/2014 van de Commissie die met elkaar verbonden zijn door een betrekking als bedoeld in artikel 10, lid 1, artikel 113, lid 6, of artikel 113, lid 7, van Verordening EU nr. 575/2013;
36. "elektronischecommunicatienetwerk": een netwerk als gedefinieerd in artikel 2, punt a), van Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad²⁷;
37. "elektronischecommunicatiedienst": een dienst als gedefinieerd in artikel 2, punt c), van Richtlijn 2002/21/EG;
38. "digitale inhoud": in digitale vorm geproduceerde en geleverde goederen en in digitale vorm geproduceerde en verleende diensten die uitsluitend binnen een technisch apparaat kunnen worden gebruikt en verbruikt en waarbij op geen enkele wijze fysieke goederen of diensten kunnen worden gebruikt of verbruikt;
39. "aanvaarding van betalingstransacties": een betaaldienst waarbij een betaaldienstverlener met een begunstigde een overeenkomst sluit voor de acceptatie en de verwerking van betalingstransacties, waardoor een overdracht van geldmiddelen naar de begunstigde ontstaat;
40. "uitgifte van betaalinstrumenten": een betaaldienst waarbij een betaaldienstverlener de betaler een betaalinstrument voor het initiëren en verwerken van betalingstransacties levert;

²⁷ Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronischecommunicatienetwerken en -diensten (Kaderrichtlijn) (PB L 108 van 24.4.2002, blz. 33).

41. "eigen vermogen": eigen vermogen zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 1, punt 118, van Verordening (EU) Nr. 575/2013, met dien verstande dat ten minste 75% van het tier 1-kapitaal bestaat uit tier 1-kernkapitaal zoals bedoeld in artikel 50 van die verordening en het tier 2-kapitaal ten hoogste een derde van het tier 1-kapitaal uitmaakt;
42. [...]
- 42 ter. "co-badging": het samenvoegen van twee of meer kaartmerken op hetzelfde betaalinstrument op kaartbasis;
- 42 quater. "kaartmerk": een specifieke benaming van het betaalkaartsysteem waarbinnen betalingstransacties op kaartbasis worden uitgevoerd.

TITEL II
BETAALDIENSTVERLEENERS

HOOFDSTUK 1
BETAALINSTELLINGEN

Afdeling 1
Algemene bepalingen

Artikel 5
Vergunningaanvragen

1. Voor het verkrijgen van een vergunning als betaalinstelling wordt bij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst een aanvraag ingediend, samen met het volgende:
 - a) een programma van werkzaamheden, waarin met name de aard van de voorgenomen betaaldiensten wordt vermeld;
 - b) een bedrijfsplan met een budgetprognose voor de eerste drie boekjaren waarmee wordt aangetoond dat de aanvrager in staat is gebruik te maken van passende en evenredige systemen, middelen en procedures om op een gezonde basis te opereren;
 - (c) bewijs dat de betaalinstelling over het in artikel 6 genoemde aanvangskapitaal beschikt;
 - (d) voor de betaalinstellingen bedoeld in artikel 9, lid 1, een omschrijving van de maatregelen die zijn genomen ter bescherming van de middelen van de betaaldienstgebruikers overeenkomstig artikel 9;
 - (e) een beschrijving van de regelingen op het gebied van bestuur (governance) en de mechanismen voor interne controle die de aanvrager heeft ingesteld, waaronder de administratieve en boekhoudkundige procedures en de procedures voor risicobeheersing, waaruit blijkt dat die bestuursregelingen, controlemechanismen en procedures evenredig, passend, degelijk en adequaat zijn;

- (f) een beschrijving van de procedures voor het monitoren en afhandelen van veiligheidsincidenten en veiligheidsgerelateerde klachten van cliënten en de follow-up ervan, met inbegrip van een mechanisme voor het melden van incidenten met inachtneming van de in artikel 86 vastgelegde meldingsplicht voor betaalinstellingen;
- g) een beschrijving van de procedures voor het registreren, monitoren, traceren en beperken van de toegang tot gevoelige betalingsgegevens;
- h) een beschrijving van de bedrijfscontinuïteitsregelingen, met daarin een duidelijke uiteenzetting van de kritieke bedrijfsactiviteiten, alsmede doeltreffende noodplannen en een procedure om de toereikendheid en efficiëntie van deze plannen regelmatig te beproeven en te herzien;
- i) een beschrijving van de beginselen en definities voor het verzamelen van statistische gegevens over prestaties, transacties en fraude;
- j) een beschrijving van het beveiligingsbeleid, met inbegrip van een gedetailleerde risicoanalyse van de betaaldiensten en een beschrijving van de maatregelen op het gebied van beveiliging en risicobeperking die worden genomen om de gebruikers van de betaaldiensten afdoende tegen de vastgestelde beveiligingsrisico's, waaronder fraude en illegaal gebruik van gevoelige gegevens en persoonsgegevens, te beschermen;
- k) een beschrijving van de internecontrolemechanismen die de aanvrager heeft opgezet om de in Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (EG) nr. 1781/2006 van het Europees Parlement en de Raad neergelegde verplichtingen in verband met het witwassen van geld en terrorismefinanciering na te komen²⁸;
- l) een beschrijving van de organisatiestructuur van de aanvrager, met inbegrip van, voor zover van toepassing, een beschrijving van het voorgenomen gebruik van agenten en bijkantoren, van de minimaal jaarlijkse controles daarvan ter plaatse en elders waartoe de aanvrager zich verbindt, van de uitbestedingsregelingen, alsmede van de deelname van de aanvrager aan een nationaal of internationaal betalingssysteem;

²⁸ Verordening (EG) nr. 1781/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 november 2006 betreffende bij geldovermakingen te voegen informatie over de betaler (PB L 345 van 8.12.2006, blz. 1).

- m) de identiteit van personen die, direct of indirect, gekwalificeerde deelnemingen in de aanvrager bezitten in de zin van artikel 3, lid 1, punt 33, van Richtlijn 2013/36/EU, alsmede de omvang van hun deelneming en het bewijs van hun geschiktheid, gelet op de noodzaak een gezonde en prudente bedrijfsvoering van de betaalinstelling te garanderen;
- n) de identiteit van de bestuurders en managers van de betaalinstelling en, waar dienstig, de personen die belast zijn met het beheer van de betaaldienstactiviteiten van de betaalinstelling, alsmede het bewijs dat zij als betrouwbaar bekend staan en over de nodige kennis en ervaring beschikken om betaaldiensten uit te voeren, zoals bepaald door de lidstaat van herkomst van de betaalinstelling;
- o) indien van toepassing, de identiteit van wettelijke auditors en auditkantoren als omschreven in Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad;
- p) de rechtsvorm en de statuten van de aanvrager;
- q) het adres van het hoofdkantoor van de aanvrager.

Voor de toepassing van de punten d), e), f) en l) geeft de aanvrager een beschrijving van de regelingen voor accountantscontrole en de organisatorische regelingen die hij heeft getroffen voor het nemen van alle redelijke maatregelen om de belangen van zijn gebruikers te beschermen en om de continuïteit en betrouwbaarheid bij het uitvoeren van betaaldiensten te garanderen.

Bij de in punt j) bedoelde maatregelen op het gebied van beveiliging en risicobeperking wordt aangegeven op welke wijze een hoog niveau van technische beveiliging wordt gewaarborgd, ook wat betreft de software en IT-systemen die worden gebruikt door de aanvrager of door ondernemingen waaraan de aanvrager zijn activiteiten geheel of gedeeltelijk uitbesteedt. Deze maatregelen omvatten tevens de bij artikel 86, lid 1, vastgestelde beveiligingsmaatregelen. Bij het opstellen van deze maatregelen wordt tevens rekening gehouden met de in artikel 86, lid 2, bedoelde richtsnoeren inzake beveiligingsmaatregelen van de Europese Bankautoriteit (EBA), zodra die zijn vastgesteld.

2. De lidstaten stellen aan ondernemingen die een vergunning- of registratie-aanvraag indienen voor het verlenen van de in bijlage I, punten 7 en 8, bedoelde betaaldiensten de voorwaarde dat zij over een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of soortgelijke verzekering beschikken voor de gebieden waarin zij diensten aanbieden, of anderszins een andere vergelijkbare waarborg tegen aansprakelijkheid waarmee zij gedekt zijn voor hun aansprakelijkheid voor de in de artikelen 65, 80 en 82 uiteengezette gebeurtenissen.
3. De EBA stelt binnen een jaar na inwerkingtreding van deze richtlijn, ten behoeve van de krachtens deze richtlijn bevoegde autoriteiten, richtsnoeren op inzake de criteria voor de vaststelling van het minimumgeldbedrag van de in lid 2 bedoelde beroepsaansprakelijkheidsverzekering of andere vergelijkbare waarborg.

De EBA stelt de in de eerste alinea bedoelde richtsnoeren op rekening houdend met:

- het risicoprofiel van de onderneming;
- al dan niet andere door de onderneming verleende, in bijlage I vermelde betaaldiensten, dan wel met mogelijke andere bedrijfswerkzaamheden van de onderneming;
- de omvang van de activiteit. Bij ondernemingen die een vergunningaanvraag indienen voor het verlenen van in bijlage I, punt 7, bedoelde betaaldiensten, wordt de waarde van de geïnitieerde transacties in aanmerking genomen; bij ondernemingen die een registratie-aanvraag indienen voor het verlenen van in bijlage I, punt 8, bedoelde betaaldiensten, wordt het aantal cliënten dat van de rekeninginformatiediensten gebruikmaakt in aanmerking genomen.

De EBA onderwerpt de richtsnoeren regelmatig aan een evaluatie.

4. De in lid 3 uiteengezette gegevens worden op de in lid 1 bedoelde wijze aan de bevoegde autoriteiten medegedeeld.

Artikel 5 bis
Zeggenschap over kapitaalaandeel

1. Indien een natuurlijke persoon of rechtspersoon besluit hetzij direct, hetzij indirect een gekwalificeerde deelneming zoals bedoeld in artikel 4, lid 1, punt 36, van Verordening (EU) nr. 575/2013, in een betaalinstelling te verwerven of verder uit te breiden, waardoor zijn aandeel in het kapitaal of de stemrechten gelijk aan of hoger wordt dan 20 %, 30 % of 50% of de betaalinstelling zijn dochteronderneming zou worden, is deze gehouden de bevoegde autoriteiten van die betaalinstelling tevoren schriftelijk van zijn voornemen in kennis te stellen. Dit geldt tevens voor iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die besluit hetzij direct, hetzij indirect een gekwalificeerde deelneming af te stoten of te verminderen, waardoor zijn aandeel in het kapitaal of de stemrechten onder de 20 %, 30 % of 50% komt of de betaalinstelling niet langer zijn dochteronderneming is.
2. De kandidaat-verwerver van een gekwalificeerde deelneming verstrekt de bevoegde autoriteiten informatie over de grootte van de voorgenomen deelneming alsmede de relevante informatie bedoeld in artikel 23, lid 4, van Richtlijn 2013/36/EU.
3. De lidstaten schrijven voor dat indien de invloed die door de in lid 2 bedoelde personen wordt uitgeoefend, een prudente en gezonde bedrijfsvoering van de instelling dreigt te belemmeren, de bevoegde autoriteiten hun bezwaren hiertegen kenbaar maken of andere passende maatregelen treffen om aan deze toestand een einde te maken. Die maatregelen kunnen bindende aanwijzingen, sancties tegen bestuurders of managers of de schorsing van de uitoefening van de stemrechten die verbonden zijn aan de aandelen welke door de betrokken aandeelhouders of vennoten van de betaalinstelling worden gehouden, omvatten.
4. Soortgelijke maatregelen zijn van toepassing op natuurlijke personen of rechtspersonen die de in dit artikel bedoelde verplichting inzake voorafgaande kennisgeving niet naleven.
5. Wanneer een deelneming wordt verworven ondanks bezwaar van de bevoegde autoriteiten, bepalen de lidstaten, onverminderd andere te treffen sancties, dat de uitoefening van de bijbehorende stemrechten wordt geschorst of dat de uitgebrachte stemmen nietig zijn of nietig verklaard kunnen worden.

Artikel 6
Aanvangskapitaal

De lidstaten schrijven voor dat betaalinstanties, op het tijdstip waarop hun vergunning wordt verleend, over een aanvangskapitaal beschikken als bedoeld in artikel 12, lid 2, van Richtlijn 2013/36/EU, en wel als volgt:

- a) wanneer de betaalinstantie alleen de in bijlage I, punt 6, bedoelde betaaldienst verricht, bedraagt haar kapitaal te allen tijde ten minste 20 000 EUR;
- b) wanneer de betaalinstantie de in bijlage I, punt 7, bedoelde betaaldienst verricht, bedraagt haar kapitaal te allen tijde ten minste 50 000 EUR;
- (c) wanneer de betaalinstantie een in bijlage I, punten 1 tot en met 5, bedoelde betaaldienst verricht, bedraagt haar kapitaal te allen tijde ten minste 125 000 EUR.

Artikel 7
Eigen vermogen

- 1. Het in artikel 4, punt 41, gedefinieerde eigen vermogen van de betaalinstantie mag niet kleiner worden dan de bedragen bedoeld in de artikelen 6 en 8, naargelang welke drempel het hoogste is.
- 2. De lidstaten nemen de nodige maatregelen ter voorkoming van het meervoudige gebruik van elementen die voor de berekening van het eigen vermogen in aanmerking komen wanneer de betaalinstantie tot eenzelfde groep behoort als een andere betaalinstantie, kredietinstantie, beleggingsonderneming, vermogensbeheerder of verzekeringsonderneming. Dit lid is van overeenkomstige toepassing wanneer een betaalinstantie een hybride karakter heeft en ook andere activiteiten uitvoert dan het verlenen van betaaldiensten.
- 3. Indien de voorwaarden van artikel 7 van Verordening (EU) nr. 575/2013 vervuld zijn, kunnen de lidstaten of hun bevoegde autoriteiten besluiten artikel 8 van deze richtlijn niet toe te passen op betaalinstanties die onder het geconsolideerde toezicht op de moederkredietinstantie krachtens Richtlijn 2013/36/EU vallen.

Artikel 8

Berekening van het eigen vermogen

1. Onverminderd de vereisten voor het aanvangskapitaal neergelegd in artikel 6, schrijven de lidstaten voor dat betaalinstanten te allen tijde een eigen vermogen aanhouden dat berekend wordt volgens een van de volgende drie methoden, als bepaald door de bevoegde autoriteiten overeenkomstig de nationale wetgeving:

Methode A

Het eigen vermogen van de betaalinstanting bedraagt ten minste 10% van de vaste kosten van het voorgaande jaar. De bevoegde autoriteiten mogen dit vereiste aanpassen in geval van aanzienlijke wijzigingen in de werkzaamheden van de betaalinstanting sinds het voorgaande jaar. Wanneer de betaalinstanting op de dag van de berekening haar werkzaamheden niet gedurende een volledig jaar heeft uitgeoefend, bedraagt het vereiste inzake eigen vermogen 10% van de in haar bedrijfsplan begrote vaste kosten, tenzij de bevoegde autoriteiten een aanpassing van dit plan verlangen.

Methode B

Het eigen vermogen van de betaalinstanting is ten minste gelijk aan de som van de volgende elementen, vermenigvuldigd met de in lid 2 vastgestelde schaalfactor k , waarbij het betalingsvolume een twaalfde is van het totale bedrag van de betalingstransacties die de betaalinstanting het voorgaande jaar heeft verricht of geïnitieerd:

- a) 4,0% van het deel van het betalingsvolume tot 5 miljoen EUR,
plus
- b) 2,5% van het deel van het betalingsvolume boven 5 miljoen EUR tot 10 miljoen EUR,
plus
- c) 1% van het deel van het betalingsvolume boven 10 miljoen EUR tot 100 miljoen EUR,
plus
- d) 0,5% van het deel van het betalingsvolume boven 100 miljoen EUR tot 250 miljoen EUR,
plus
- e) 0,25% van het deel van het betalingsvolume boven 250 miljoen EUR.

Methode C

Het eigen vermogen van de betaalinstelling is ten minste gelijk aan de relevante indicator als omschreven in punt a), vermenigvuldigd met een multiplicator als omschreven in punt b), nogmaals vermenigvuldigd met de schaalfactor k, als omschreven in lid 2.

a) De relevante indicator is de som van het volgende:

1. rente-inkomsten,
2. rente-uitgaven,
3. ontvangen provisies en vergoedingen, en
4. overige bedrijfsopbrengsten.

Elk bestanddeel wordt meegeteld met het bijbehorende positieve of negatieve teken.

Inkomsten uit buitengewone of ongewone posten mogen niet worden meegeteld bij de berekening van de relevante indicator. De uitgaven aan de uitbesteding van diensten die door een derde worden verricht, kunnen de relevante indicator verlagen als de uitgaven voor rekening komen van een onderneming die onder het toezicht krachtens deze richtlijn valt. De relevante indicator wordt berekend op basis van de laatste twaalfmaandelijke waarneming aan het einde van het voorgaande boekjaar. De relevante indicator wordt berekend over het laatste boekjaar. Het volgens methode C berekende eigen vermogen mag voor de relevante indicator echter niet onder 80% van het gemiddelde van de laatste drie boekjaren dalen. Wanneer er geen gecontroleerde cijfers beschikbaar zijn, mogen er bedrijfsramingen worden gebruikt.

b) De multiplicator is:

- i) 10% van het deel van de relevante indicator tot 2,5 miljoen EUR;
- ii) 8% van het deel van de relevante indicator boven 2,5 miljoen EUR tot 5 miljoen EUR;
- iii) 6% van het deel van de relevante indicator boven 5 miljoen EUR tot 25 miljoen EUR;
- iv) 3% van het deel van de relevante indicator boven 25 miljoen EUR tot 50 miljoen EUR;
- v) 1,5% boven 50 miljoen EUR.

2. De schaalfactor k die bij methode B en methode C wordt gebruikt, is:
 - a) 0,5 wanneer de betaalinstelling alleen de in bijlage I, punt 6 , vermelde betaaldienst verleent;
 - b) 1,0 wanneer de betaalinstelling een in bijlage I, punten 1 tot en met 5 of punt 7, vermelde betaaldienst verleent.
3. De bevoegde autoriteiten kunnen, op basis van een beoordeling van de risicobeheersingsprocessen, de database van risicoverliezengegevens en het internecontrolesysteem van de betaalinstelling, verlangen dat de betaalinstelling een eigen vermogen aanhoudt dat tot 20% hoger is dan het bedrag dat het resultaat is van de toepassing van de overeenkomstig lid 1 gekozen methode, of de betaalinstelling toestaan een eigen vermogen aan te houden dat tot 20% lager is dan het bedrag dat het resultaat is van de overeenkomstig lid 1 gekozen methode.

Artikel 9
Beschermingsvereisten

1. De lidstaten of de bevoegde autoriteiten schrijven voor dat een betaalinstelling die betaaldiensten als bedoeld in bijlage I, punten 1 tot en met 6, verleent, de geldmiddelen die zij ter uitvoering van betalingstransacties van de betaaldienstgebruikers of via een andere betaaldienstverlener heeft ontvangen, op een van de volgende wijzen veilig stelt:
 - a) de geldmiddelen worden op geen enkel tijdstip vermengd met de geldmiddelen van een andere natuurlijke persoon of rechtspersoon dan de betaaldienstgebruikers namens wie de geldmiddelen worden aangehouden; wanneer zij aan het einde van de werkdag volgende op de dag waarop de middelen zijn ontvangen, nog door de betaalinstelling worden aangehouden en nog niet aan de begunstigde of aan een andere betaaldienstverlener zijn overgemaakt, worden zij op een afzonderlijke rekening gestort bij een kredietinstelling of belegd in veilige, liquide activa met een lage risicograad als omschreven door de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst; zij worden overeenkomstig het nationale recht in het belang van de betaaldienstgebruikers gevrijwaard tegen vorderingen van andere schuldeisers van de betaalinstelling, in het bijzonder in het geval van insolventie;
 - b) de geldmiddelen worden gedekt door een verzekeringspolis of een vergelijkbare waarborg van een verzekeringsmaatschappij of kredietinstelling die niet tot dezelfde groep behoort als de betaalinstelling, voor een bedrag dat gelijk is aan het bedrag dat afgescheiden zou zijn bij het ontbreken van de verzekeringspolis of vergelijkbare waarborg, dat betaalbaar is ingeval de betaalinstelling niet in staat is haar financiële verplichtingen na te komen.
2. Wanneer een betaalinstelling geldmiddelen veilig moet stellen uit hoofde van lid 1 en een gedeelte van die middelen voor toekomstige betalingstransacties moet worden gebruikt, terwijl het resterende bedrag voor andere diensten dan betaaldiensten moet worden gebruikt, zijn de voorschriften van lid 1 ook van toepassing op het voor toekomstige betalingstransacties te gebruiken gedeelte van de middelen. Wanneer dat gedeelte variabel of niet van tevoren bekend is, staan de lidstaten de betaalinstellingen toe dit lid toe te passen op basis van een representatief gedeelte dat geacht wordt voor betaaldiensten te worden gebruikt, mits een dergelijk representatief gedeelte ten genoegen van de bevoegde autoriteiten redelijkerwijs op basis van historische gegevens kan worden geraamd.

Artikel 10
Vergunningverlening

1. De lidstaten schrijven voor dat andere ondernemingen dan die bedoeld in artikel 1, lid 1, punten a), b), c), e) en f), en andere dan natuurlijke personen en rechtspersonen die in aanmerking komen voor de ontheffing uit hoofde van artikel 27 en artikel 27 bis, wanneer zij voornemens zijn betaaldiensten te verlenen, een vergunning als betaalinstelling moeten hebben verkregen alvorens te beginnen met het verlenen van betaaldiensten. Vergunningen worden uitsluitend verleend aan rechtspersonen met een vestiging in een lidstaat.
2. Een vergunning wordt verleend indien de gegevens en bewijsstukken die bij de aanvraag gevoegd zijn, geheel in overeenstemming zijn met artikel 5 en indien de bevoegde autoriteiten die de aanvraag onderzoeken over de gehele lijn tot een positief oordeel komen. Voordat een vergunning wordt verleend, kunnen de bevoegde autoriteiten zo nodig de nationale centrale bank of andere relevante overheidsinstanties raadplegen.
3. Een betaalinstelling die overeenkomstig de nationale wetgeving van haar lidstaat van herkomst een statutaire zetel heeft, moet haar hoofdkantoor hebben in dezelfde lidstaat als die waar zij haar statutaire zetel heeft en daar ten minste een deel van haar betaaldienstactiviteiten uitvoeren.
4. De bevoegde autoriteiten verlenen slechts een vergunning indien de betaalinstelling, gelet op de noodzaak een gezonde en prudente bedrijfsvoering van de betaalinstelling te garanderen, over solide governancesystemen voor het betaaldienstenbedrijf beschikt, waaronder een duidelijke organisatorische structuur met duidelijk omschreven, transparante en samenhangende verantwoordelijkheden, effectieve procedures voor de detectie, het beheer, de bewaking en verslaglegging van de risico's waaraan zij blootstaat of bloot kan komen te staan, en adequate interne controleprocedures, zoals een goede administratieve en boekhoudkundige organisatie; die maatregelen en procedures zijn gedetailleerd uitgewerkt en staan in verhouding tot de aard, omvang en complexiteit van de betaaldiensten die de betaalinstelling verleent.

5. Wanneer een betaalinstelling een van de in bijlage I, punten 1 tot en met 7, genoemde betaaldiensten verleent en tegelijk andere werkzaamheden verricht, mogen de bevoegde autoriteiten het opzetten van een aparte entiteit voor de activiteiten in verband met betaaldiensten verlangen, wanneer de niet met betaaldiensten verband houdende activiteiten van de betaalinstelling afbreuk doen of dreigen te doen aan de financiële soliditeit van de betaalinstelling of aan het vermogen van de bevoegde autoriteiten om te controleren of de betaalinstelling alle verplichtingen uit hoofde van deze richtlijn nakomt.
6. De bevoegde autoriteiten weigeren een vergunning te verlenen indien zij, gelet op de noodzaak een gezonde en prudente bedrijfsvoering van een betaalinstelling te garanderen, niet overtuigd zijn van de geschiktheid van de aandeelhouders of vennoten die een gekwalificeerde deelneming bezitten.
7. Wanneer er tussen de betaalinstelling en andere natuurlijke personen of rechtspersonen nauwe banden bestaan als omschreven in artikel 4, lid 1, punt 38, van Verordening (EU) nr. 575/2013, verlenen de bevoegde autoriteiten de vergunning slechts indien deze banden de effectieve uitoefening van hun toezichttaken niet belemmeren.
8. De bevoegde autoriteiten verlenen de vergunning uitsluitend indien de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen van een derde land die van toepassing zijn op één of meer natuurlijke personen of rechtspersonen waarmee de kredietinstelling nauwe banden heeft, of moeilijkheden bij de handhaving van die wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen, geen belemmering vormen voor de juiste uitoefening van hun toezichttaken.
9. De vergunning is geldig in alle lidstaten en stelt de betrokken betaalinstelling in staat overal in de Unie betaaldiensten te verlenen, zowel door middel van het vrij verrichten van diensten, als door middel van vrijheid van vestiging, mits de aangeboden diensten door de vergunning worden bestreken.

Artikel 11
Mededeling van de beslissing

Binnen drie maanden na ontvangst van de aanvraag of, indien de aanvraag onvolledig is, binnen drie maanden na ontvangst van alle voor het nemen van de beslissing benodigde gegevens, deelt de bevoegde autoriteit de aanvrager mee of de vergunning verleend dan wel geweigerd is. Weigering van de vergunning wordt met redenen omkleed.

Artikel 12
Intrekking van een vergunning

1. De bevoegde autoriteiten kunnen een vergunning die aan een betaalinstelling is verleend, uitsluitend in één of meer van de volgende gevallen intrekken:
 - a) de betaalinstelling heeft binnen een termijn van twaalf maanden geen gebruik gemaakt van de vergunning, uitdrukkelijk te kennen gegeven geen gebruik van de vergunning te zullen maken of de werkzaamheden gedurende een periode van meer dan zes maanden gestaakt, indien de betrokken lidstaat niet heeft bepaald dat in die gevallen de vergunning vervalt;
 - b) de betaalinstelling heeft de vergunning verkregen door middel van valse verklaringen of op enige andere onregelmatige wijze;
 - c) de betaalinstelling voldoet niet meer aan de voorwaarden voor het verlenen van een vergunning, of heeft de bevoegde autoriteit niet op de hoogte gesteld van belangrijke ontwikkelingen in dit verband;
 - d) de betaalinstelling zou door de voortzetting van haar betaaldienstenbedrijf een bedreiging voor de stabiliteit van of het vertrouwen in het betalingssysteem vormen;
 - e) wanneer een van de overige gevallen van intrekking waarin de nationale voorschriften voorzien, zich voordoet.
2. Intrekking van een vergunning wordt met redenen omkleed en aan de belanghebbenden meegedeeld.
3. De intrekking van een vergunning wordt bekendgemaakt, onder meer door vermelding in de registers bedoeld in de artikelen 13 en 14.

Artikel 13
Registratie in de lidstaat van herkomst

De lidstaten leggen een openbaar register aan van vergunninghoudende betaalinstanties en hun agenten, van natuurlijke personen en rechtspersonen waarvoor een ontheffing overeenkomstig artikel 27 en artikel 27 bis is verleend, alsmede van de in artikel 2, lid 3, bedoelde instanties die krachtens nationale wetgeving gemachtigd zijn om betaaldiensten te verlenen. Bijkantoren van betaalinstanties worden opgenomen in het register van de lidstaat van herkomst indien zij diensten verlenen in een andere lidstaat dan hun lidstaat van herkomst. Zij worden na kennisgeving aan de bevoegde autoriteiten ingeschreven in het register van de lidstaat van herkomst.

In dat register worden de betaaldiensten vermeld waarvoor de betaalinstantie een vergunning heeft, of waarvoor de natuurlijke persoon of rechtspersoon is geregistreerd. Vergunninghoudende betaalinstanties, enerzijds, en natuurlijke personen en rechtspersonen die overeenkomstig artikel 27 en artikel 27 bis zijn geregistreerd, anderzijds, worden in het register afzonderlijk vermeld. Het register kan door het publiek worden geraadpleegd, is online toegankelijk en wordt onverwijld bijgewerkt.

Artikel 14
EBA-register

1. De bevoegde autoriteiten stellen de EBA in kennis van alle krachtens artikel 10 verleende vergunningen, van natuurlijke personen of rechtspersonen waarvoor een ontheffing overeenkomstig artikel 27 en artikel 27 bis is verleend, alsmede van de in artikel 2, lid 3, bedoelde instanties die krachtens nationale wetgeving gemachtigd zijn om betaaldiensten te verlenen.
2. De EBA maakt op haar website een lijst met de namen van de in lid 1 bedoelde entiteiten bekend en actualiseert deze lijst regelmatig.
3. Op de in lid 2 bedoelde lijst wordt aangegeven welke natuurlijke personen of rechtspersonen een ontheffing overeenkomstig artikel 27 en artikel 27 bis genieten.
4. De bevoegde autoriteiten stellen de EBA in kennis van elke intrekking van een vergunning, alsmede van elke intrekking van een ontheffing overeenkomstig artikel 27 en artikel 27 bis, onder opgave van de redenen daarvoor.

Artikel 15

Handhaving van de vergunning

Wanneer de juistheid van overeenkomstig artikel 5 verstrekte gegevens of geleverd bewijsmateriaal door enigerlei wijziging wordt beïnvloed, stelt de betaalinstelling de bevoegde autoriteiten van haar lidstaat van herkomst daarvan onverwijld in kennis.

Artikel 16

Boekhouding en wettelijke controle

1. Richtlijn 78/660/EEG en, in voorkomend geval, de Richtlijnen 83/349/EEG en 86/635/EEG en Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad²⁹ zijn van overeenkomstige toepassing op betaalinstellingen.
2. Tenzij zij krachtens Richtlijn 78/660/EEG, en, in voorkomend geval, Richtlijn 83/349/EEG of 86/635/EEG, van die verplichting ontheven zijn, worden de jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen van betaalinstellingen gecontroleerd door wettelijke auditors of auditkantoren in de zin van Richtlijn 2006/43/EG.
3. Met het oog op het toezicht schrijven de lidstaten voor dat betaalinstellingen afzonderlijke boekhoudkundige gegevens verstrekken voor betaaldiensten en voor de werkzaamheden bedoeld in artikel 17, lid 1, waarvoor een auditverslag moet worden opgesteld. Dat verslag wordt in voorkomend geval door de wettelijke auditors of door een auditkantoor opgesteld.
4. De in artikel 63 van Richtlijn 2013/36/EU neergelegde verplichtingen zijn, met betrekking tot betaaldienstwerkzaamheden, van overeenkomstige toepassing op de wettelijke auditor of de auditkantoren van betaalinstellingen.

²⁹ Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 19 juli 2002 betreffende de toepassing van internationale standaarden voor jaarrekeningen (PB L 243 van 11.9.2002, blz. 1).

Artikel 17
Werkzaamheden

1. Naast het verrichten van betaaldiensten mogen betaalinstanties de volgende werkzaamheden uitoefenen:
 - a) het verrichten van operationele en daarmee nauw samenhangende nevendiensten, zoals het zorgen voor de uitvoering van betalingstransacties, valutawisseldiensten, bewaringsactiviteiten en de opslag en verwerking van gegevens;
 - b) de exploitatie van betalingssystemen, onverminderd artikel 29;
 - c) andere bedrijfswerkzaamheden dan het verlenen van betaaldiensten, met inachtneming van de toepasselijke Uniewetgeving en nationale wetgeving.
2. Wanneer betaalinstanties een of meer betaaldiensten verlenen, mogen zij alleen betaalrekeningen aanhouden die uitsluitend voor betalingstransacties worden gebruikt.
3. Geldmiddelen die betaalinstanties in verband met het verlenen van betaaldiensten van betaaldienstgebruikers ontvangen, zijn geen deposito's of andere terugbetaalbare gelden in de zin van artikel 9 van Richtlijn 2013/36/EG, noch elektronisch geld in de zin van artikel 2, lid 2, van Richtlijn 2009/110/EG.

4. Betaalinstellingen kunnen de in bijlage I, punten 4 en 5, bedoelde kredieten in verband met betaaldiensten slechts verlenen indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:
- a) het krediet is een aanvullend krediet en wordt uitsluitend verleend in verband met de uitvoering van een betalingstransactie;
 - b) niettegenstaande de nationale voorschriften inzake kredietverlening via creditcards, wordt het in verband met een betaling verleende krediet dat wordt uitbetaald overeenkomstig artikel 10, lid 9, en artikel 26, terugbetaald binnen een korte termijn die in geen geval meer dan twaalf maanden mag bedragen;
 - c) het krediet wordt niet verleend uit geldmiddelen die zijn ontvangen of die worden aangehouden voor het uitvoeren van betalingstransacties; en
 - d) het eigen vermogen van de betaalinstelling is te allen tijde ten genoeg van de toezichhoudende autoriteiten in redelijke verhouding tot het totaalbedrag van de verleende kredieten.
5. Tot de bedrijfswerkzaamheid van betaalinstellingen behoort niet het aantrekken van deposito's of van andere terugbetaalbare gelden in de zin van artikel 9 van Richtlijn 2013/36/EU.
6. Deze richtlijn geldt onverminderd Richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad³⁰, en ander toepasselijk Unierecht of andere nationale maatregelen betreffende niet bij deze richtlijn geharmoniseerde voorwaarden voor kredietverlening aan consumenten die in overeenstemming is met het Unierecht.

³⁰ Richtlijn 2008/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 87/102/EEG van de Raad (PB L 133 van 22.5.2008, blz. 66).

AFDELING 2
OVERIGE VOORSCHRIFTEN

Artikel 18

Dienstverlening via agenten of entiteiten waaraan werkzaamheden worden uitbesteed

1. Een betaalinstelling die voornemens is via een agent betaaldiensten te verlenen, verstrekt de bevoegde autoriteiten in haar lidstaat van herkomst de volgende gegevens:
 - a) naam en adres van de agent;
 - b) een beschrijving van de interne controlemechanismen die de agent zal toepassen met het oog op de naleving van de in Richtlijn 2005/60/EG betreffende het witwassen van geld en de financiering van terrorisme neergelegde verplichtingen; die beschrijving wordt geupdatet bij elke materiële wijziging van de bij de eerste kennisgeving meegedeelde gegevens;
 - c) de identiteit van de bestuurders en de personen die verantwoordelijk zijn voor het management van de voor het verlenen van betaaldiensten ingeschakelde agent, en, voor agenten die geen betaaldienstverlener zijn, het bewijs dat de betrokkenen betrouwbaar en deskundig zijn;
 - d) de betaaldiensten waartoe de agent door de betaalinstelling wordt gemachtigd; en
 - e) indien van toepassing, de unieke identificatiecode of het unieke identificatienummer van de agent.

2. Binnen twee maanden na ontvangst van de in lid 1, punten a) tot en met e), bedoelde informatie, deelt de bevoegde autoriteit de betaalinstelling mee of de agent al dan niet is ingeschreven in het bij artikel 13 voorgeschreven register. Zodra de inschrijving in het in artikel 13 bedoelde register is voltooid, kunnen de agenten betaaldiensten beginnen te verlenen.
3. Indien de bevoegde autoriteiten, voordat zij de agent in het register inschrijven, van oordeel zijn dat de hun verstrekte gegevens onjuist zijn, nemen zij verdere maatregelen om de gegevens te verifiëren.
4. Indien de bevoegde autoriteiten na het verifiëren van de gegevens niet overtuigd zijn van de juistheid van de uit hoofde van lid 1 verstrekte gegevens, schrijven zij de agent niet in het bij artikel 13 voorgeschreven register in en brengen zij de betaalinstelling daarvan op de hoogte.
5. Een betaalinstelling die in een andere lidstaat betaaldiensten wenst te verlenen door een agent in te schakelen of een bijkantoor op te zetten, volgt de procedures van artikel 26.
6. [...]
7. Wanneer een betaalinstelling voornemens is operationele taken in het kader van de betaaldienstverlening uit te besteden, stelt zij de bevoegde autoriteiten van haar lidstaat van herkomst daarvan in kennis.

Bij het uitbesteden van belangrijke operationele taken, opdrachten voor IT-systemen en -modules inbegrepen, mag niet wezenlijk afbreuk worden gedaan aan de kwaliteit van de interne controle van de betaalinstelling, noch aan het vermogen van de bevoegde autoriteiten erop toe te zien dat en na te gaan of de betaalinstelling alle in deze richtlijn neergelegde verplichtingen nakomt.

Voor de toepassing van de tweede alinea wordt een operationele taak als belangrijk aangemerkt indien het gebrekkig of niet uitvoeren ervan de betaalinstelling wezenlijk zou hinderen bij het voortdurend naleven van de vereisten die aan de door haar uit hoofde van deze titel aangevraagde vergunning verbonden zijn, of van de andere verplichtingen waaraan zij uit hoofde van deze richtlijn onderworpen is, of indien hierdoor wezenlijk afbreuk zou worden gedaan aan haar financiële resultaten of aan de soliditeit of continuïteit van de betaaldienstverlening. De lidstaten zorgen ervoor dat de betaalinstellingen bij het uitbesteden van belangrijke operationele taken de volgende voorwaarden naleven:

- a) de uitbesteding leidt er niet toe dat de directie haar verantwoordelijkheid delegeert;
- b) de relatie van de betaalinstelling met haar cliënten en de verplichtingen die zij uit hoofde van deze richtlijn jegens hen heeft, blijven onveranderd;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan de voorwaarden waaraan de betaalinstelling moet voldoen om overeenkomstig deze titel een vergunning te verkrijgen en deze te behouden;
- d) geen van de andere voorwaarden waaronder de vergunning aan de betaalinstelling is verleend, wordt tenietgedaan of gewijzigd.

- 8. De betaalinstellingen zorgen ervoor dat de agenten die voor hun rekening handelen, de betaaldienstgebruikers daarvan in kennis stellen.
- 9. De betaalinstellingen delen de bevoegde autoriteiten van hun lidstaat van herkomst zo spoedig mogelijk elke wijziging mee met betrekking tot het inschakelen van agenten, waaronder een verhoging van het aantal agenten, of tot het inschakelen van entiteiten waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed. De procedure van de leden 2 tot en met 4 is van toepassing.

Artikel 19
Aansprakelijkheid

1. De lidstaten schrijven voor dat de betaalinstanties de verantwoordelijkheid dragen voor het voortdurend naleven van de bepalingen van deze richtlijn door elke agent die of elk bureau dat voor de betaaldienstverlening wordt ingeschakeld.
- 1 bis. De lidstaten zorgen ervoor dat de betaalinstanties die een beroep doen op derden voor het uitvoeren van operationele taken, redelijke maatregelen nemen opdat aan de vereisten van deze richtlijn wordt voldaan.
2. De lidstaten schrijven voor dat de betaalinstanties volledig aansprakelijk blijven voor alle handelingen van hun werknemers of van de agenten, bureaus of entiteiten waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed.

Artikel 20
Bijhouden van gegevens

De lidstaten schrijven voor dat de betaalinstanties alle voor de toepassing van deze titel adequate gegevens gedurende ten minste vijf jaar bijhouden, onverminderd Richtlijn 2005/60/EG of andere toepasselijke Uniewetgeving.

AFDELING 3

BEVOEGDE AUTORITEITEN EN TOEZICHT

Artikel 21

Aanwijzing van de bevoegde autoriteiten

1. De lidstaten wijzen ofwel overheidsinstanties, ofwel lichamen die bij nationale wetgeving dan wel door een bij nationale wetgeving uitdrukkelijk tot erkenning gemachtigde overheidsinstantie, met inbegrip van nationale centrale banken, zijn erkend, aan als de autoriteiten die bevoegd zijn voor het verlenen van vergunningen aan en het uitoefenen van prudentieel toezicht op de betaalinstanties die de in deze titel bepaalde taken uitoefenen.

De bevoegde autoriteiten zorgen ervoor onafhankelijk te zijn van economische organisaties en belangenconflicten te vermijden. Onverminderd de eerste alinea worden betaalinstanties, kredietinstellingen, instellingen voor elektronisch geld of postcheque- en girodiensten niet als bevoegde autoriteiten aangewezen.

De lidstaten stellen de Commissie van deze aanwijzing in kennis.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de krachtens lid 1 aangewezen bevoegde autoriteiten alle bevoegdheden hebben die zij voor het vervullen van hun taken nodig hebben.
3. Wanneer op het grondgebied van een lidstaat meer dan één autoriteit bevoegd is voor de onder deze titel vallende aangelegenheden, zorgt de lidstaat ervoor dat die autoriteiten nauw samenwerken, zodat zij hun respectieve taken op effectieve wijze kunnen uitvoeren. Hetzelfde geldt wanneer de voor de onder deze titel vallende aangelegenheden bevoegde autoriteiten niet de voor het toezicht op kredietinstellingen bevoegde autoriteiten zijn.

4. De taken van de krachtens lid 1 aangewezen bevoegde autoriteiten vallen onder de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst.
5. Lid 1 strekt er niet toe dat de bevoegde autoriteiten gehouden zijn tot toezicht op andere bedrijfswerkzaamheden van de betaalinstanties dan het verlenen van betaaldiensten en de in artikel 17, lid 1, punt a), bedoelde werkzaamheden.

Artikel 22

Toezicht

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de controles waarbij de bevoegde autoriteiten nagaan of het bepaalde in deze titel voortdurend wordt nageleefd, proportioneel en passend zijn en aansluiten bij de risico's waaraan de betaalinstanties blootstaan.

Teneinde na te gaan of het bepaalde in deze titel wordt nageleefd, zijn de bevoegde autoriteiten gerechtigd de volgende maatregelen te nemen. Zij kunnen met name:

- a) van de betaalinstantie verlangen dat zij alle informatie verstrekt die nodig is voor het toezicht op de naleving;
 - b) inspecties ter plaatse verrichten bij de betaalinstantie, bij agenten en bijkantoren die onder de verantwoordelijkheid van de betaalinstantie betaaldiensten verlenen, of bij entiteiten waaraan taken zijn uitbesteed;
 - c) aanbevelingen, richtsnoeren en, voor zover van toepassing, bindende administratieve maatregelen uitvaardigen;
 - d) in de in artikel 12 bedoelde gevallen de vergunning intrekken.
2. De lidstaten bepalen, onverminderd de procedures voor het intrekken van vergunningen en de bepalingen van het strafrecht, dat hun bevoegde autoriteiten jegens betaalinstanties of personen met feitelijke zeggenschap over de bedrijfswerkzaamheden van betaalinstanties, wanneer die de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen inzake het toezicht op of de uitoefening van het bedrijf van betaaldienstverlener overtreden, sancties of maatregelen kunnen nemen of opleggen die specifiek beogen een einde te maken aan de geconstateerde overtredingen of de oorzaken daarvan weg te nemen.

3. Niettegenstaande de voorschriften van artikel 6, artikel 7, leden 1 en 2, en artikel 8, zorgen de lidstaten ervoor dat de bevoegde autoriteiten gerechtigd zijn de in lid 1 omschreven maatregelen te nemen opdat de betaaldiensten over voldoende kapitaal beschikken, met name wanneer de niet met betaaldiensten verband houdende werkzaamheden van de betaalinstelling afbreuk doen of dreigen te doen aan de financiële soliditeit van de betaalinstelling.

Artikel 23

Beroepsgeheim

1. De lidstaten zorgen ervoor dat alle personen die voor de bevoegde autoriteiten werkzaam zijn of zijn geweest, alsmede de deskundigen die namens de bevoegde autoriteiten handelen, gebonden zijn aan het beroepsgeheim, onverminderd de gevallen die onder het strafrecht vallen.
2. Met het oog op het beschermen van individuele en zakelijke rechten wordt het beroepsgeheim bij het uitwisselen van gegevens overeenkomstig artikel 25 strikt toegepast .
3. Bij de toepassing van dit artikel kunnen de lidstaten mutatis mutandis rekening houden met de artikelen 53 tot en met 61 van Richtlijn 2013/36/EU.

Artikel 24

Beroep op de rechter

1. De lidstaten zorgen ervoor dat beroep op de rechter mogelijk is tegen de beslissingen die de bevoegde autoriteiten uit hoofde van overeenkomstig deze richtlijn vastgestelde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen jegens een betaalinstelling nemen.
2. Lid 1 is ook van toepassing in geval van nalatigheid.

Artikel 25

Uitwisseling van informatie

1. De bevoegde autoriteiten van de verschillende lidstaten werken onderling samen en werken in voorkomend geval samen met de Europese Centrale Bank en de nationale centrale banken van de lidstaten, de EBA en andere relevante bevoegde autoriteiten die zijn aangewezen krachtens de op betaaldienstverleners toepasselijke Uniewetgeving of nationale wetgeving.
2. De lidstaten staan tevens toe dat informatie wordt uitgewisseld tussen hun bevoegde autoriteiten en de volgende instanties:
 - a) de bevoegde autoriteiten van een andere lidstaat die verantwoordelijk zijn voor het verlenen van vergunningen aan en het uitoefenen van toezicht op betaalinstellingen;
 - b) de Europese Centrale Bank en de nationale centrale banken van de lidstaten, in hun hoedanigheid van monetaire en toezichthoudende autoriteit, alsmede, in voorkomend geval, andere overheidsinstanties die met het toezicht op betalings- en afwikkelingssystemen belast zijn;
 - c) andere relevante autoriteiten die zijn aangewezen krachtens deze richtlijn, Richtlijn 2005/60/EG of andere op betaaldienstverleners toepasselijke Uniewetgeving, zoals wetgeving ter bestrijding van het witwassen van geld en het financieren van terrorisme;
 - d) de EBA, bij de uitoefening van haar taak om bij te dragen tot de consistente en samenhangende werking van de toezichtmechanismen, zoals bedoeld in artikel 1, lid 5, punt a), van Verordening (EU) nr. 1093/2010.

Artikel 25 bis

Schikking van meningsverschillen tussen de bevoegde autoriteiten van verschillende lidstaten

1. Een bevoegde autoriteit van een lidstaat die van oordeel is dat in een specifiek geval de grensoverschrijdende samenwerking met de bevoegde autoriteiten van een andere lidstaat als bedoeld in de artikelen 25, 26, 26 bis, 26 ter, en 26 quater, niet in overeenstemming was met de daarin neergelegde voorwaarden, kan dat geval verwijzen naar de EBA en de EBA om bijstand verzoeken overeenkomstig artikel 19 van Verordening (EU) nr. 1093/2010.
2. Wanneer de EBA optreedt in overeenstemming met artikel 19 van Verordening (EU) nr. 1093/2010 neemt zij zo spoedig mogelijk een besluit uit hoofde van artikel 19, lid 3. Overeenkomstig artikel 19, lid 1, tweede alinea, van die verordening kan de EBA de bevoegde autoriteiten ook op eigen initiatief bijstaan bij het bereiken van overeenstemming. Hoe dan ook schorten de betrokken bevoegde autoriteiten hun beslissingen op in afwachting dat uit hoofde van artikel 19 van die verordening een besluit wordt genomen.

Artikel 26

Aanvraag om het recht tot vestiging en het recht tot het vrij verrichten van diensten uit te oefenen

1. Elke vergunninghoudende betaalinstelling die voor het eerst betaaldiensten in een andere lidstaat dan haar lidstaat van herkomst wil verrichten op grond van het recht tot vestiging of het recht tot het vrij verrichten van diensten, deelt de bevoegde autoriteiten van haar lidstaat van herkomst de volgende gegevens mee:
 - a) naam, adres en vergunningsnummer, waar van toepassing, van de betaalinstelling;
 - b) de lidstaat of lidstaten waarin zij voornemens is werkzaamheden uit te oefenen;
 - c) de betaaldienst of betaaldiensten die zullen worden verleend;
 - d) wanneer de betaalinstelling voornemens is een agent in te schakelen, de in artikel 18, lid 1, punten a) tot en met e), vermelde gegevens;
 - e) wanneer de betaalinstelling voornemens is een bijkantoor in te schakelen, de in artikel 5, lid 1, punten b) en e), vermelde gegevens met betrekking tot het bedrijf van betaaldienstverlener op het grondgebied van de lidstaat van ontvangst, een beschrijving van de organisatiestructuur van het bijkantoor en de identiteit van de voor het management verantwoordelijken van het bijkantoor.

Wanneer de betaalinstelling voornemens is aan betaaldiensten gelieerde operationele taken uit te besteden aan andere entiteiten op het grondgebied van de lidstaat van ontvangst, stelt zij de bevoegde autoriteiten in haar lidstaat van herkomst daarvan in kennis.

- 1 bis. Binnen een maand na ontvangst van alle in lid 1 bedoelde gegevens delen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst deze aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst mee.

Binnen een maand na ontvangst van de gegevens van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst, beoordelen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst de gegevens, waarna zij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst de relevante gegevens bezorgen in verband met het voornemen van de betrokken betaalinstelling om in het kader van de uitoefening van het recht tot vestiging of het recht tot het vrij verrichten van diensten betaaldiensten te verlenen. Indien de instelling voornemens is een agent in te schakelen of een bijkantoor op te zetten delen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst met name alle redelijke gronden tot ongerustheid mee wat betreft het witwassen van geld of de financiering van terrorisme in de zin van Richtlijn 2005/60/EG.

Wanneer de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst besluiten de beoordeling van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst niet te volgen, stellen zij deze in kennis van de redenen van hun besluit.

Indien de beoordeling door de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst, met name in het licht van de gegevens die zij van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst hebben gekregen, niet gunstig is, weigeren de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst de agent of het bijkantoor in te schrijven in het register of trekken zij de inschrijving in, voor zover die al was verricht.

- 1 ter. Binnen drie maanden na ontvangst van de in lid 1 bedoelde gegevens, delen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst hun besluit mee aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst en aan de betaalinstelling.

Vanaf de inschrijving in het bij artikel 13 voorgeschreven register kan de agent of het bijkantoor zijn werkzaamheden in de betrokken lidstaat of lidstaten van ontvangst aanvangen.

De betaalinstelling stelt de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst in kennis van de datum waarop zij haar werkzaamheden via het inschakelen van de agent of het bijkantoor in de betrokken lidstaat of lidstaten van ontvangst aanvat. De bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst stellen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst hiervan in kennis.

- 1 quater. De betaalinstellingen stellen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst zo spoedig mogelijk in kennis van elke wijziging van de overeenkomstig lid 1 meegedeelde gegevens, waaronder een verhoging van het aantal agenten, bijkantoren of entiteiten waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed, in de lidstaten waarin deze actief zijn. De procedure van leden 1 bis en 1 ter is van toepassing.
2. [...]
3. [...]
4. [...]
5. [...]
6. De EBA stelt een ontwerp voor technische reguleringsnormen op waarmee overeenkomstig dit artikel het kader voor de samenwerking en de uitwisseling van de in lid 1 bedoelde gegevens van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst met de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst wordt gedefinieerd. In het ontwerp voor technische reguleringsnormen worden de methoden, middelen en wijzen van samenwerking vastgesteld voor het aanmelden van grensoverschrijdend werkzame betaalinstellingen, en met name wat betreft de omvang en de verwerking van de te verstrekken gegevens, met inbegrip van gezamenlijke terminologie en standaard-meldingsformulieren, teneinde een consistent en efficiënt meldingsproces te waarborgen.
- De EBA legt dit ontwerp voor technische reguleringsnormen uiterlijk op (*datum invoegen*) [uiterlijk twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn] voor aan de Commissie.
7. [...]
8. Aan de Commissie wordt de bevoegdheid toegekend de in lid 6 bedoelde technische reguleringsnormen vast te stellen volgens de procedure van de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1093/2010.

Toezicht op de uitoefening, door betaalinstellingen, van het recht tot vestiging en het recht tot het vrij verrichten van diensten

1. Ter wille van het verrichten van het toezicht op en het nemen van de nodige stappen als bepaald in deze titel en in uit hoofde van Titels III en IV vastgestelde nationaalrechtelijke bepalingen, in overeenstemming met artikel 89, lid 3, ten aanzien van een agent of een bijkantoor van een betaalinstantie die op het grondgebied van een andere lidstaat is gevestigd, werken de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst samen met de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst .

In het kader van de samenwerking overeenkomstig de eerste alinea, delen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst mee wanneer zij voornemens zijn op het grondgebied van deze laatste een inspectie ter plaatse te verrichten.

De bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst kunnen het uitvoeren van inspecties ter plaatse bij de betrokken instantie evenwel delegeren aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst.

2. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten van ontvangst kunnen voorschrijven dat betaalinstanties die agenten of bijkantoren op hun grondgebied hebben, aan deze bevoegde autoriteiten een periodiek verslag over de op het grondgebied van die lidstaten verrichte werkzaamheden zendt.

Die verslagen worden verlangd voor informatieve en statistische doeleinden en, voor zover de agenten en bijkantoren het bedrijf van betaaldienstverlener uitoefenen uit hoofde van het recht tot vestiging, teneinde erop toe te zien of de uit hoofde van Titels III en IV vastgestelde nationaalrechtelijke bepalingen worden nageleefd. Zij zijn onderworpen aan voorschriften met betrekking tot het beroepsgeheim die minstens gelijkwaardig zijn aan de in artikel 23 bedoelde voorschriften.

3. De bevoegde autoriteiten verstrekken elkaar alle essentiële en/of relevante informatie, in het bijzonder wanneer er sprake is van inbreuken of vermoedelijke inbreuken door een agent of een bijkantoor, al dan niet bij het uitoefenen van het recht tot het vrij verrichten van diensten. In dit verband delen de bevoegde autoriteiten desgevraagd alle relevante gegevens mee en op eigen initiatief alle essentiële gegevens, onder meer over het naleven van de voorwaarden van artikel 10, lid 3, door de betaalinstelling.
4. [...]
5. De lidstaten kunnen voorschrijven dat betaalinstellingen die uit hoofde van het recht tot vestiging op hun grondgebied via agenten werkzaam zijn, en waarvan het hoofdkantoor in een andere lidstaat is gelegen, op hun grondgebied een centraal contactpunt aanwijzen met het oog op adequate communicatie en verslaglegging over het naleven van Titel III en Titel IV, onverminderd de bepalingen betreffende de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, en met het oog op het faciliteren van het toezicht door de bevoegde autoriteiten van de lidstaten van herkomst en van ontvangst, onder meer door het desgevraagd aan de bevoegde autoriteiten verstrekken van documenten en gegevens.
6. De EBA stelt een ontwerp voor technische reguleringsnormen op waarmee naast criteria voor het bepalen van de omstandigheden waarin het aanwijzen van een centraal contactpunt overeenkomstig lid 5 hierboven passend is, de taken van de centrale contactpunten worden vastgesteld. De EBA legt dit ontwerp voor technische reguleringsnormen binnen twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn voor aan de Commissie.
7. Aan de Commissie wordt de bevoegdheid gedelegeerd de in lid 6 bedoelde technische reguleringsnormen vast te stellen volgens de procedure van de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1093/2010.

8. De EBA stelt een ontwerp op voor technische reguleringsnormen waarmee het kader voor de samenwerking, de uitwisseling van gegevens tussen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst en de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst overeenkomstig deze titel, en het toezicht op het naleven van de uit hoofde van titels III en IV vastgestelde nationaalrechtelijke bepalingen wordt vastgesteld. In het ontwerp voor technische reguleringsnormen worden de methoden, middelen en wijzen van samenwerking vastgesteld voor het toezicht op grensoverschrijdend werkzame betaalinstellingen, en met name wat betreft de omvang en de verwerking van de uit te wisselen gegevens, teneinde consistent en efficiënt toezicht op betaalinstellingen die grensoverschrijdende betaaldiensten verlenen, te waarborgen.

In het ontwerp voor technische reguleringsnormen worden eveneens de middelen en de wijzen, waaronder de frequentie, vastgesteld voor de verslaglegging die de lidstaten van ontvangst overeenkomstig lid 2 van betaalinstellingen kunnen verlangen met betrekking tot de werkzaamheden ter zake van betaaldienstverlening die zij op hun grondgebied verrichten.

De EBA legt dit ontwerp voor technische reguleringsnormen uiterlijk op (datum invoegen) [... binnen twee jaar na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn] voor aan de Commissie.

Aan de Commissie wordt de bevoegdheid gedelegeerd de in lid 8 bedoelde technische reguleringsnormen vast te stellen volgens de procedure van de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1093/2010.

Maatregelen bij niet-naleving, waaronder voorzorgsmaatregelen

1. Wanneer de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst, onverminderd de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst, vaststelt dat een betaalinstelling die agenten of bijkantoren op haar grondgebied heeft, niet aan de bepalingen van deze titel, noch aan de uit hoofde van Titel III of Titel IV vastgestelde nationaalrechtelijke bepalingen voldoet, stelt zij de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst daarvan onverwijld in kennis.

Na de ontvangen informatie te hebben beoordeeld, neemt de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst zo spoedig mogelijk alle passende maatregelen teneinde ervoor te zorgen dat de betrokken betaalinstelling een einde maakt aan de onregelmatige situatie. De bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst deelt die maatregelen onverwijld mee aan de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst en aan de bevoegde autoriteit van alle andere betrokken lidstaten.

- 1 bis. In noodsituaties, wanneer onmiddellijk moet worden opgetreden tegen een ernstige dreiging voor de collectieve belangen van de betaaldienstgebruikers in de lidstaten van ontvangst, kunnen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst, parallel met de grensoverschrijdende samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten en in afwachting dat de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst maatregelen nemen als bedoeld in artikel 26a, voorzorgsmaatregelen nemen.

2. Alle uit hoofde van lid 1 genomen voorzorgsmaatregelen zijn passend en in verhouding tot de beoogde bescherming tegen een ernstige dreiging voor de collectieve belangen van de betaaldienstgebruikers in de lidstaat van ontvangst. Zij resulteren niet in een bevoordeling van betaaldienstgebruikers van de betaalinstelling in de lidstaat van ontvangst ten opzichte van betaaldienstgebruikers van de betaalinstelling in andere lidstaten.

Deze maatregelen zijn tijdelijk en worden beëindigd wanneer de onderkende ernstige dreigingen zijn weggenomen, onder meer met de bijstand van of in samenwerking met de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst of met de EBA, als bepaald in artikel 25 bis, lid 1.

3. De bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst en van alle andere betrokken lidstaten, de Commissie en de EBA worden, wanneer dat in het licht van de door de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst op te lossen noodsituatie mogelijk is, vooraf en hoe dan ook zo spoedig mogelijk in kennis gesteld van de voorzorgsmaatregelen die uit hoofde van lid 1 bis zijn genomen en van de redenen daartoe.

Artikel 26 quater

Redenen en communicatie

1. Elke overeenkomstig artikel 22, artikel 26, artikel 26 bis of artikel 26 ter genomen maatregel die sancties of een beperking van de uitoefening van het recht tot het vrij verrichten van diensten of de vrijheid van vestiging behelst, wordt naar behoren verantwoord en aan de betrokken betaalinstelling meegedeeld.
2. De artikelen 26 tot en met 26 ter gelden onverminderd de verplichting die de bevoegde autoriteiten uit hoofde van Richtlijn 2005/60/EG en Verordening (EG) nr. 1781/2006, met name artikel 37, lid 1, van Richtlijn 2005/60/EG en artikel 15, lid 3, van Verordening (EG) nr. 1781/2006, hebben erop toe te zien dat of na te gaan of de voorschriften van die rechtshandelingen worden nageleefd.

AFDELING 4

ONTHEFFING

Artikel 27

Voorwaarden

1. De lidstaten kunnen geheel of gedeeltelijk ontheffing verlenen of toestaan dat hun bevoegde autoriteiten geheel of gedeeltelijk ontheffing verlenen van de toepassing van de procedure en de voorwaarden die zijn vastgelegd in de afdelingen 1 tot en met 3, met uitzondering van de artikelen 13, 14, 21, 23, 24, en 25, voor natuurlijke personen of rechtspersonen die de in bijlage I, punten 1 tot en met 6, vermelde betaaldiensten verlenen indien:
 - a) het gemiddelde van de totale waarde van de betalingstransacties die de voorgaande maanden door de betrokken persoon zijn verricht, met inbegrip van die van agenten waarvoor hij volledig aansprakelijk is, niet hoger is dan een door de lidstaat vastgesteld maximumbedrag dat hoe dan ook niet meer 3 miljoen EUR per maand bedraagt. Of aan deze voorwaarde is voldaan, wordt beoordeeld op basis van het in het bedrijfsplan begrote totaalbedrag aan betalingstransacties, tenzij de bevoegde autoriteiten een aanpassing van dat plan verlangen; en
 - b) geen van de met de leiding of de exploitatie van het betaaldienstenbedrijf belaste natuurlijke personen veroordeeld is wegens strafbare feiten in verband met het witwassen van geld, het financieren van terrorisme of andere financiële misdrijven.
2. Van een natuurlijke persoon of rechtspersoon met een registerinschrijving overeenkomstig lid 1 wordt verlangd dat hij zijn hoofdkantoor of vestigingsplaats heeft in de lidstaat waar hij zijn werkzaamheden feitelijk ontplooit.
3. De in lid 1 bedoelde personen worden behandeld als betaalinstellingen, met dien verstande dat artikel 10, lid 9, en de artikelen 26, 26 bis en 26 ter niet op hen van toepassing zijn.
4. De lidstaten kunnen ook bepalen dat een natuurlijke persoon of rechtspersoon met een registerinschrijving overeenkomstig lid 1 slechts een aantal van de in artikel 17 opgesomde werkzaamheden mag verrichten.

5. De in lid 1 bedoelde personen stellen de bevoegde autoriteiten in kennis van elke verandering in hun situatie die relevant is voor de in het genoemde lid gespecificeerde voorwaarden. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de personen in kwestie, wanneer de in de leden 1, 2 en 4 gestelde voorwaarden niet langer zijn vervuld, binnen 30 kalenderdagen een vergunning aanvragen volgens de procedure van artikel 10.

Artikel 27 bis

Verleners van rekeninginformatiediensten

1. De natuurlijke personen of rechtspersonen die de in bijlage I, punt 8, vermelde betaaldienst verlenen, worden vrijgesteld van de toepassing van de in afdelingen 1 en 2 neergelegde procedure en voorwaarden, met uitzondering van artikel 5, lid 1, punten a), b), e) tot en met h), j), l), n) p) en q), artikel 5, lid 2, artikel 13 en artikel 14. De bepalingen van afdeling 3 zijn van toepassing, met uitzondering van artikel 22, lid 3.
2. De in lid 1 bedoelde personen worden behandeld als betaalinstanties, met dien verstande dat Titels III en IV niet op hen van toepassing zijn, met uitzondering van artikel 38, artikel 45 waar van toepassing, en van de artikelen 59, 61 en 85 tot en met 87 bis.

Artikel 28

Kennisgeving en informatieverstrekking

Indien een lidstaat van de bij artikel 27 geboden ontheffingsmogelijkheid gebruik maakt, stelt hij de Commissie uiterlijk op [datum invoegen (uiterste datum van omzetting)] van zijn besluit in kennis en deelt hij de Commissie onverwijld elke latere wijziging mee. Daarnaast stelt de lidstaat de Commissie in kennis van het aantal betrokken natuurlijke personen en rechtspersonen en doet hij haar jaarlijks mededeling van het totaalbedrag van de betaaldiensten die tot en met 31 december van elk kalenderjaar zijn verricht, als bedoeld in artikel 27, lid 1, punt a).

HOOFDSTUK 2

Gemeenschappelijke bepalingen

Artikel 29

Toegang tot betalingssystemen

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de regels inzake de toegang tot betalingssystemen voor vergunninghoudende of in het register ingeschreven betaaldienstverleners die rechtspersonen zijn, objectief, niet-discriminerend en evenredig zijn en de toegang niet sterker belemmeren dan nodig is voor het beschermen tegen specifieke risico's zoals het afwikkelingsrisico, het exploitatierisico en het bedrijfsrisico, en voor het beschermen van de financiële en operationele stabiliteit van het betalingssysteem.

De betalingssystemen mogen aan betaaldienstverleners, betaaldienstgebruikers of andere betalingssystemen geen van de volgende eisen opleggen:

- a) regels die effectieve deelneming aan andere betalingssystemen belemmeren;
 - b) regels die bepaalde vergunninghoudende betaaldienstverleners of bepaalde betaaldienstverleners met een registerinschrijving discrimineren wat de rechten, plichten en aanspraken van deelnemers betreft; of
 - c) enigerlei beperking op grond van de institutionele status.
2. Lid 1 is niet van toepassing op:
 - a) betalingssystemen die als zodanig zijn aangemerkt krachtens Richtlijn 98/26/EG; of
 - b) betalingssystemen die uitsluitend uit betaaldienstverleners die tot een groep behoren, zijn samengesteld.

3. Voor de toepassing van lid 2, punt a), zorgen de lidstaten ervoor dat wanneer een vergunninghoudende of geregistreerde betaaldienstverlener een deelnemer aan een aangemerkt betalingssysteem die aan dat systeem gerelateerde diensten verleent, om toegang tot die diensten verzoekt, die deelnemer op niet-discriminerende wijze over het verzoek beslist.

Elke afwijzing door een deelnemer van een aangemerkt betalingssysteem van het in de eerste alinea bedoelde verzoek wordt naar behoren met redenen omkleed.

Artikel 29 bis

Toegang tot rekeningen bij een kredietinstelling

De lidstaten zorgen ervoor dat wanneer een vergunninghoudende of geregistreerde betaaldienstverlener een kredietinstelling om toegang tot betaalrekeningen verzoekt, de kredietinstelling op niet-discriminerende wijze over het verzoek beslist.

Elke afwijzing door een kredietinstelling van het in de eerste alinea bedoelde verzoek wordt naar behoren met redenen omkleed.

Artikel 30

Verbod betaaldiensten te verlenen voor andere personen dan betaaldienstverleners, en meldingsplicht

1. De lidstaten verbieden dat betaaldiensten worden verleend door natuurlijke personen of rechtspersonen die noch betaaldienstverleners zijn, noch uitdrukkelijk buiten de werkingssfeer van deze richtlijn zijn gelaten.
2. De lidstaten schrijven voor dat dienstverleners die een activiteit als bedoeld in artikel 3, punt k) i) en ii), verrichten waarvoor tijdens de voorgaande 12 maanden het gemiddelde van de totale waarde van uitgevoerde betalingstransacties het bedrag van 1 miljoen EUR overschrijdt, de bevoegde autoriteiten een kennisgeving sturen met een beschrijving van de aangeboden diensten, waarbij wordt gespecificeerd uit hoofde van welke vrijstelling als bedoeld in artikel 3, k), i) en ii), de activiteit geacht wordt te zijn verricht.
3. De lidstaten schrijven voor dat de dienstverleners die een activiteit als bedoeld in artikel 3, punten l, l bis en l ter, verrichten, de bevoegde autoriteiten een kennisgeving sturen en hun jaarlijks een accountantsverklaring verstrekken waaruit blijkt dat de activiteit wordt verricht met inachtneming van de in artikel 3, punten l, l bis en l ter, vastgestelde maximumbedragen.
- 3 bis. Niettegenstaande het bepaalde in lid 1 delen de bevoegde autoriteiten de EBA mee van welke diensten hun overeenkomstig de leden 2 en 3 kennis is gegeven, met opgave van de vrijstelling uit hoofde waarvan de diensten worden verricht.
4. De beschrijving van de diensten waarvan uit hoofde van de leden 2 en 3 kennis is gegeven, wordt openbaar gemaakt in het bij artikel 13 voorgeschreven register en op de internetsite van de EBA, overeenkomstig artikel 14.

TITEL III
**TRANSPARANTIE VAN VOORWAARDEN EN INFORMATIE-
EISEN MET BETREKKING TOT BETAALDIENSTEN**

HOOFDSTUK 1
Algemene bepalingen

Artikel 31
Toepassingsgebied

1. Deze titel is van toepassing op eenmalige betalingstransacties, op raamcontracten en op de daaronder vallende betalingstransacties. De partijen kunnen overeenkomen dat deze titel geheel of ten dele niet van toepassing is wanneer de betaaldienstgebruiker geen consument is.
2. De lidstaten mogen bepalen dat de bepalingen van deze titel op micro-ondernemingen op dezelfde wijze worden toegepast als op consumenten.
3. Deze richtlijn geldt onverminderd Richtlijn 2008/48/EG en andere toepasselijke Uniewetgeving of nationale maatregelen betreffende niet bij deze richtlijn geharmoniseerde voorwaarden voor kredietverlening aan consumenten die in overeenstemming zijn met het Unierecht.

Artikel 32

Andere bepalingen in de Uniewetgeving

Deze titel laat Uniewetgeving waarbij ook andere eisen inzake voorafgaande informatieverstrekking worden opgelegd, onverlet.

Voor zover evenwel ook Richtlijn 2002/65/EG van toepassing is, worden de informatievereisten van artikel 3, lid 1, van die richtlijn, met uitzondering van punt 2, c) tot en met g), punt 3, a), d) en e), en punt 4, b), van dat lid vervangen door de artikelen 37, 38, 44 en 45 van de onderhavige richtlijn.

Artikel 33

Kosten voor informatie

1. De betaaldienstverlener mag de betaaldienstgebruiker geen kosten aanrekenen voor krachtens deze titel verstrekte informatie.
2. De betaaldienstverlener en de betaaldienstgebruiker kunnen overeenkomen dat kosten worden aangerekend voor door de betaaldienstgebruiker gevraagde aanvullende of frequenter of met andere communicatiemiddelen verstrekte informatie dan in het raamcontract is bepaald.
3. Kosten die de betaaldienstverlener krachtens lid 2 mag aanrekenen, zijn passend en in overeenstemming met de kosten die de betaaldienstverlener feitelijk heeft gemaakt.

Artikel 34
Bewijslast inzake informatie-eisen

De lidstaten bepalen dat de bewijslast ten bewijze van de naleving van de informatie-eisen uit hoofde van deze titel op de betaaldienstverlener rust.

Artikel 35
Derogatie van informatie-eisen voor instrumenten voor de betaling van kleine bedragen en elektronisch geld

1. Met betrekking tot betaalinstrumenten die, overeenkomstig het raamcontract, uitsluitend voor afzonderlijke betalingstransacties van maximaal 30 EUR worden gebruikt, of waarvan de uitgavenlimiet 150 EUR bedraagt of waarop te allen tijde een bedrag van maximaal 150 EUR kan worden opgeslagen, geldt het volgende:
 - a) in afwijking van de artikelen 44, 45 en 49 verstrekt de betaaldienstverlener de betaler uitsluitend informatie over de voornaamste kenmerken van de betaaldienst, met inbegrip van de wijze waarop van het betaalinstrument gebruik kan worden gemaakt, de aansprakelijkheid, de in rekening gebrachte kosten en andere feitelijke informatie die nodig is om een weloverwogen besluit te nemen, en geeft hij tevens aan waar andere in artikel 45 bedoelde informatie en voorwaarden op gemakkelijk toegankelijke wijze beschikbaar zijn gesteld;
 - b) in afwijking van artikel 47 kan worden overeengekomen dat de betaaldienstverlener niet verplicht is wijzigingen in de voorwaarden van het raamcontract voor te stellen op de wijze als bepaald in artikel 44, lid 1;

- c) in afwijking van de artikelen 50 en 51 kan worden overeengekomen dat de betaaldienstverlener na uitvoering van een betalingstransactie:
- i) ten behoeve van de betaaldienstgebruiker uitsluitend een referentie verstrekt of beschikbaar stelt met informatie over de afzonderlijke betalingstransactie, het transactiebedrag en de kosten ervan , en/of in het geval van verschillende soortgelijke betalingstransacties met dezelfde begunstigde, uitsluitend informatie over het totale bedrag en de kosten van die betalingstransacties;
 - ii) niet verplicht is de in punt i) bedoelde informatie te verstrekken of beschikbaar te stellen ingeval het betaalinstrument anoniem wordt gebruikt, of ingeval de verstrekking hiervan voor de betaaldienstverlener uit technisch oogpunt onmogelijk is. De betaaldienstverlener biedt de betaler echter een mogelijkheid de opgeslagen bedragen te verifiëren.
2. Voor nationale betalingstransacties mogen de lidstaten of hun bevoegde autoriteiten de in lid 1 genoemde bedragen verlagen of verdubbelen. Voor vooruitbetaalde betaalinstrumenten mogen de lidstaten die bedragen verhogen tot 500 EUR.

HOOFDSTUK 2

Eenmalige betalingstransacties

Artikel 36

Toepassingsgebied

1. Dit hoofdstuk is van toepassing op eenmalige betalingstransacties die niet onder een raamcontract vallen.
2. Wanneer een betaalopdracht voor een eenmalige betalingstransactie wordt doorgegeven via een onder een raamcontract vallend betaalinstrument, is de betaaldienstverlener niet verplicht informatie te verstrekken of beschikbaar te stellen die reeds uit hoofde van een raamcontract met een andere betaaldienstverlener aan de betaaldienstgebruiker is verstrekt, of volgens het raamcontract aan hem zal worden verstrekt.

Artikel 37

Vooraf te verstrekken algemene informatie

1. De lidstaten schrijven voor dat de betaaldienstverlener aan de betaaldienstgebruiker, voordat deze door een contract of een aanbod betreffende een eenmalige betalings-transactie gebonden is, op gemakkelijk toegankelijke wijze de in artikel 38 bedoelde informatie en voorwaarden ter beschikking stelt. Op verzoek van de betaaldienstgebruiker verstrekt de betaaldienstverlener hem de informatie en voorwaarden op papier of op een andere duurzame drager. De informatie en voorwaarden worden in gemakkelijk te begrijpen bewoordingen en in duidelijke en bevattelijke vorm verstrekt in een officiële taal van de lidstaat waar de betaaldienst wordt aangeboden, of in een andere taal die door de partijen is overeengekomen.

2. Indien het contract betreffende een eenmalige betalingstransactie op verzoek van de betaaldienstgebruiker is gesloten met gebruikmaking van een techniek voor communicatie op afstand die het de betaaldienstverlener niet mogelijk maakt zich aan lid 1 te houden, vervult deze zijn verplichtingen uit hoofde van genoemd lid onmiddellijk na de uitvoering van de betalingstransactie.
3. De verplichtingen uit hoofde van lid 1 kunnen ook worden vervuld door het verstrekken van een exemplaar van het ontwerpcontract betreffende een eenmalige betalingstransactie of de ontwerpbetaalopdracht waarin de in artikel 38 omschreven informatie en voorwaarden zijn opgenomen.

Artikel 38

Informatie en voorwaarden

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de volgende informatie en voorwaarden ten behoeve van de betaaldienstgebruiker worden verstrekt of ter beschikking worden gesteld:
 - a) de gedetailleerde informatie of de unieke identifier die door de betaaldienstgebruiker moet worden verstrekt opdat een betaalopdracht correct kan worden geïnitieerd of uitgevoerd;
 - b) de maximale uitvoeringstermijn voor de te verlenen betaaldienst;
 - c) alle kosten die door de betaaldienstgebruiker aan zijn betaaldienstverlener verschuldigd zijn en, voor zover van toepassing, de uitsplitsing van die kosten;
 - d) voor zover van toepassing, de bij de betalingstransactie toe te passen feitelijke of referentiewisselkoers.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat betalingsinitiatiedienstverleners ten behoeve van de betaaldienstgebruiker duidelijke en volledige informatie over de aangeboden dienst verstrekken of ter beschikking stellen, alsmede de naam van de betalingsinitiatiedienstverlener, het geografische adres van diens hoofdkantoor en, waar van toepassing, het geografische adres van diens agent of bijkantoor dat in de lidstaat waar de betaaldienst wordt aangeboden, is gevestigd, en elk ander adres, onder meer het e-mailadres, dat relevant is om met de betalingsinitiatiedienstverlener te communiceren.
3. Voor zover van toepassing worden de overige in artikel 45 bedoelde informatie en voorwaarden op gemakkelijk toegankelijke wijze ter beschikking van de betaaldienstgebruiker gesteld.

Artikel 39

Aan de betaler en de begunstigde te verstrekken informatie bij betalingsinitiatiediensten

Wanneer een betaalopdracht door een betalingsinitiatiedienstverlener wordt geïnitieerd, worden door deze dienstverlener, naast de in artikel 38 vermelde informatie en voorwaarden, onmiddellijk na de initiëring ten behoeve van de betaler en de begunstigde, de volgende gegevens verstrekt of ter beschikking gesteld:

- a) een bevestiging dat de betaalopdracht is doorgegeven aan de rekeninghoudende betaaldienstverlener van de betaler;
- b) een referentie aan de hand waarvan de betaler en de begunstigde kunnen uitmaken om welke betalingstransactie en de begunstigde kan uitmaken om welke betaler het gaat, in voorkomend geval, alsmede alle bij de betalingstransactie gevoegde informatie;
- c) het bedrag van de betalingstransactie;
- d) in voorkomend geval het bedrag van de voor de betalingstransactie aan de betalingsinitiatiedienstverlener verschuldigde kosten en, voor zover van toepassing, de uitsplitsing daarvan.

Artikel 40

Bij betalingsinitiatiediensten aan de betaler en de rekeninghoudende betaaldienstverlener van de betaler te verstrekken informatie

Wanneer een betaalopdracht door de betalingsinitiatiedienstverlener wordt geïnitieerd, stelt hij de referentie van de transactie ter beschikking van de betaler en de rekeninghoudende betaaldienstverlener.

Artikel 41

Aan de betaler na ontvangst van de betaalopdracht te verstrekken informatie

Onmiddellijk na de ontvangst van de betaalopdracht worden de volgende gegevens door de betaaldienstverlener van de betaler op dezelfde wijze als in artikel 37, lid 1, is bepaald, aan de betaler verstrekt of ter beschikking gesteld:

- a) een referentie aan de hand waarvan de betaler kan uitmaken om welke betalingstransactie het gaat, en, in voorkomend geval, informatie betreffende de begunstigde;
- b) het bedrag van de betalingstransactie in de in de betaalopdracht gebruikte valuta;
- c) het bedrag van de voor de betalingstransactie door de betaler verschuldigde kosten en, voor zover van toepassing, een uitsplitsing van die kosten;
- d) voor zover van toepassing, de door de betaaldienstverlener van de betaler bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, of een desbetreffende referentie, indien deze verschilt van de overeenkomstig artikel 38, lid 1, punt d), verstrekte wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie na die valutawissel;
- e) de datum van ontvangst van de betaalopdracht.

Artikel 42

Na uitvoering aan de begunstigde te verstrekken informatie

Onmiddellijk na de uitvoering van de betalingstransactie wordt de volgende informatie door de betaaldienstverlener van de begunstigde op dezelfde wijze als in artikel 37, lid 1, is bepaald, aan de begunstigde verstrekt of ter beschikking gesteld:

- a) de referentie aan de hand waarvan de begunstigde kan uitmaken om welke betalingstransactie en, in voorkomend geval, om welke betaler het gaat, en alle bij de betalingstransactie gevoegde informatie;
- b) het bedrag van de betalingstransactie, in de valuta waarin de geldmiddelen ter beschikking van de begunstigde worden gesteld;
- c) het bedrag van de voor de betalingstransactie door de begunstigde verschuldigde kosten en, voor zover van toepassing, een uitsplitsing van die kosten;
- d) voor zover van toepassing, de door de betaaldienstverlener van de begunstigde bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie vóór die valutawissel;
- e) de valutadatum van de creditering.

HOOFDSTUK 3

Raamcontracten

Artikel 43

Toepassingsgebied

Dit hoofdstuk is van toepassing op betalingstransacties die onder een raamcontract vallen.

Artikel 44

Vooraf te verstrekken algemene informatie

1. De lidstaten schrijven voor dat de betaaldienstverlener aan de betaaldienstgebruiker, ruimschoots voordat deze door een raamcontract of een aanbod gebonden is, op papier of op een andere duurzame drager de in artikel 45 bedoelde informatie en voorwaarden verstrekt. De informatie en voorwaarden worden in gemakkelijk te begrijpen bewoordingen en in duidelijke en bevattelijke vorm verstrekt in een officiële taal van de lidstaat waar de betaaldienst wordt aangeboden, of in een andere taal die door de partijen is overeengekomen.
2. Wanneer het raamcontract op verzoek van de betaaldienstgebruiker is gesloten met gebruikmaking van een techniek voor communicatie op afstand die het de betaaldienstverlener niet mogelijk maakt zich aan lid 1 te houden, voldoet deze onmiddellijk na de sluiting van het raamcontract aan zijn verplichtingen uit hoofde van dat lid.
3. De verplichtingen uit hoofde van lid 1 kunnen ook worden nagekomen door het verstrekken van een exemplaar van het ontwerpraamcontract waarin de in artikel 45 bedoelde informatie en voorwaarden zijn opgenomen.

Artikel 45
Informatie en voorwaarden

De lidstaten zorgen ervoor dat de volgende informatie en voorwaarden aan de betaaldienstgebruiker worden verstrekt:

1. met betrekking tot de betaaldienstverlener:
 - a) de naam van de betaaldienstverlener, het geografische adres van zijn hoofdkantoor en, in voorkomend geval, het geografische adres van zijn agent of bijkantoor in de lidstaat waar de betaaldienst wordt aangeboden, en alle andere adressen, inclusief e-mailadres, die voor de communicatie met de betaaldienstverlener relevant zijn;
 - b) de gegevens van de relevante toezichthoudende autoriteiten en van het bij artikel 13 voorgeschreven register of van een ander relevant openbaar register waarin de betaaldienstverlener met het oog op zijn vergunning is opgenomen en het registratienummer of gelijkwaardig middel waarmee de registerinschrijvingen kunnen worden gecontroleerd;
2. met betrekking tot het gebruik van een betaaldienst:
 - a) een beschrijving van de voornaamste kenmerken van de te verstrekken betaaldienst;
 - b) de gedetailleerde informatie of de unieke identicator die door de betaaldienstgebruiker moet worden verstrekt opdat een betaalopdracht correct kan worden geïnitieerd of uitgevoerd;
 - c) de vorm waarin en de procedure volgens welke de instemming met het initiëren of uitvoeren van een betalingstransactie wordt verstrekt, respectievelijk wordt ingetrokken, overeenkomstig de artikelen 57 en 71;
 - d) een referentie aan het in artikel 69 omschreven tijdstip van ontvangst van een betaalopdracht en aan het eventueel door de betaaldienstverlener bepaalde uiterste tijdstip;
 - e) de maximale uitvoeringstermijn voor de te verstrekken betaaldiensten;

- f) de vermelding of de mogelijkheid bestaat uitgavenlimieten voor het gebruik van het betaalinstrument overeenkomstig artikel 60, lid 1, overeen te komen;
- g) bij betaalinstrumenten op basis van een kaart met meerdere kaartmerken (co-badging), het recht uit de door de uitgever aangeboden kaartmerken een specifiek merk te kiezen voordat het betaalinstrument wordt uitgegeven, en die prioritaire keuze in het verkooppunt te wijzigen;

3. met betrekking tot de kosten, de rentevoet en de wisselkoers:

- a) alle kosten die door de betaaldienstgebruiker aan de betaaldienstverlener verschuldigd zijn, waaronder de kosten die gerelateerd zijn aan de wijze waarop en de frequentie waarmee uit hoofde van deze richtlijn gegevens worden verstrekt of ter beschikking moeten worden gesteld, en, waar van toepassing, een uitsplitsing van de kosten;
- b) voor zover van toepassing, de toe te passen rentevoet en wisselkoers, of, bij gebruik van de referentierentevoet en -wisselkoers, de wijze van berekening van de feitelijke interesten en de relevante datum en de index of basis voor de vaststelling van die referentierentevoet of –wisselkoers;
- c) indien overeengekomen, de onmiddellijke toepassing van wijzigingen in de referentierentevoet of -wisselkoers en de informatie-eisen met betrekking tot de wijzigingen overeenkomstig artikel 47, lid 2;

4. met betrekking tot de communicatie:

- a) voor zover van toepassing, de communicatiemiddelen, met inbegrip van de technische eisen voor de apparatuur en software van de betaaldienstgebruiker, zoals overeengekomen tussen de partijen voor de mededeling van informatie en kennisgevingen overeenkomstig deze richtlijn;
- b) de wijze waarop en de frequentie waarmee informatie krachtens deze richtlijn moet worden verstrekt of ter beschikking moet worden gesteld;

- (c) de taal of talen waarin het raamcontract wordt gesloten en waarin de communicatie gedurende de looptijd van de contractuele betrekking plaatsvindt;
 - (d) een vermelding dat de betaaldienstgebruiker het recht heeft de contractuele voorwaarden van het raamcontract en informatie en voorwaarden overeenkomstig artikel 46 te ontvangen;
5. met betrekking tot beschermende en corrigerende maatregelen:
- (a) voor zover van toepassing, een beschrijving van de maatregelen die de betaaldienstgebruiker moet nemen om de veilige bewaring van een betaalinstrument te waarborgen, alsmede de wijze waarop de betaaldienstverlener voor de toepassing van artikel 61, lid 1, punt b), in kennis moet worden gesteld;
 - (a bis) de beveiligde procedure volgens welke de betaaldienstverlener de cliënt in kennis stelt van een vermoede of daadwerkelijke fraude en van beveiligingsdreigingen;
 - (b) indien overeengekomen, de voorwaarden waaronder de betaaldienstverlener zich het recht voorbehoudt het gebruik van een betaalinstrument te blokkeren overeenkomstig artikel 60;
 - (c) informatie over de aansprakelijkheid van de betaler overeenkomstig artikel 66, onder vermelding van het relevante bedrag;
 - (d) op welke wijze en binnen welke termijn de betaaldienstgebruiker de betaaldienstverlener in kennis moet stellen van een niet-toegestane of onjuist geïnitieerde of uitgevoerde betalingstransactie overeenkomstig artikel 63, onder vermelding van de aansprakelijkheid van de betaaldienstverlener voor niet-toegestane betalingstransacties overeenkomstig artikel 65;
 - (e) informatie over de aansprakelijkheid van de betaaldienstverlener voor de initiatie of uitvoering van betalingstransacties overeenkomstig artikel 80;
 - (f) de voorwaarden voor terugbetaling overeenkomstig de artikelen 67 en 68;

6. met betrekking tot wijzigingen in en de beëindiging van het raamcontract:
 - (a) indien overeengekomen, de informatie dat de betaaldienstgebruiker geacht wordt overeenkomstig artikel 47 wijzigingen in de voorwaarden te hebben aanvaard tenzij hij de betaaldienstverlener vóór de voorgestelde datum van inwerkingtreding van die wijzigingen ervan in kennis heeft gesteld dat hij de wijzigingen niet aanvaardt;
 - (b) de looptijd van het contract;
 - (c) een vermelding dat de betaaldienstgebruiker het recht heeft een raamcontract te beëindigen en alle afspraken met betrekking tot beëindiging overeenkomstig artikel 47, lid 1, en artikel 48;
7. met betrekking tot rechtsmiddelen:
 - (a) de contractuele bepalingen inzake het op het raamcontract toepasselijke recht en/of inzake de bevoegde rechter;
 - (b) de buitengerechtelijke klachten- en beroepsprocedures die voor de betaaldienstgebruiker overeenkomstig de artikelen 88 tot en met 91 ontstaan.

Artikel 46

Toegang tot informatie en tot de voorwaarden van het raamcontract

1. Gedurende de contractuele relatie heeft de betaaldienstgebruiker te allen tijde het recht de contractuele voorwaarden van het raamcontract alsmede de in artikel 45 vermelde informatie en voorwaarden op papier of op een andere duurzame drager te vragen.

Artikel 47

Wijzigingen in de voorwaarden van het raamcontract

1. Elke wijziging in het raamcontract en in de in artikel 45 vermelde informatie en voorwaarden wordt uiterlijk twee maanden vóór de beoogde datum van inwerkingtreding ervan door de betaaldienstverlener voorgesteld op dezelfde wijze als in artikel 44, lid 1, is bepaald. De betaaldienstgebruiker kan de wijzigingen vóór de beoogde datum van inwerkingtreding aanvaarden of verwerpen.

Voor zover van toepassing overeenkomstig artikel 45, punt 6 (a), deelt de betaaldienstverlener de betaaldienstgebruiker mee dat hij wordt geacht deze wijzigingen te hebben aanvaard indien hij de betaaldienstverlener niet vóór de beoogde datum van inwerkingtreding van die wijzigingen ervan in kennis heeft gesteld dat hij de wijzigingen niet aanvaardt. De betaaldienstverlener stelt de betaaldienstgebruiker er ook van in kennis dat wanneer hij deze wijzigingen verwerpt, hij het recht heeft het raamcontract kosteloos te beëindigen met ingang van de datum waarop de wijziging van toepassing zou worden.

2. Wijzigingen in de rentevoet of de wisselkoers kunnen met onmiddellijke ingang zonder kennisgeving worden toegepast, mits het recht daartoe in het raamcontract is overeengekomen en de wijzigingen gebaseerd zijn op de overeenkomstig artikel 45, lid 3, punten b) en c), overeengekomen referentierentevoet of -wisselkoers. De betaaldienstgebruiker wordt zo spoedig mogelijk van elke wijziging in de rentevoet in kennis gesteld op dezelfde wijze als in artikel 44, lid 1, is bepaald, tenzij door de partijen is overeengekomen dat de informatie met een specifieke frequentie of op een specifieke wijze moet worden verstrekt of ter beschikking moet worden gesteld. Wijzigingen in de rentevoet of de wisselkoers die ten gunste van de betaaldienstgebruiker uitvallen, kunnen echter zonder kennisgeving worden toegepast.
3. Wijzigingen in de bij betalingstransacties gebruikte rentevoet of wisselkoers worden uitgevoerd en berekend op een neutrale wijze die betaaldienstgebruikers niet discrimineert.

Artikel 48

Beëindiging

1. De betaaldienstgebruiker kan het raamcontract te allen tijde beëindigen tenzij door de partijen een opzegtermijn is overeengekomen. Die termijn mag niet langer zijn dan een maand.
2. Een raamcontract dat voor een termijn van meer dan twaalf maanden of voor onbepaalde duur is gesloten, kan door de betaaldienstgebruiker na het verstrijken van die termijn van twaalf maanden kosteloos worden beëindigd. In alle andere gevallen zijn de voor beëindiging aan te rekenen kosten passend en in overeenstemming met de feitelijke kosten.
3. Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, kan de betaaldienstverlener een voor onbepaalde duur gesloten raamcontract beëindigen door op de wijze als bepaald in artikel 44, lid 1, een opzegtermijn van ten minste twee maanden in acht te nemen.
4. Op gezette tijden aangerekende kosten voor betaaldiensten zijn slechts naar evenredigheid verschuldigd door de betaaldienstgebruiker tot de beëindiging van het contract. Indien die kosten vooraf zijn betaald, worden zij naar evenredigheid terugbetaald.
5. Dit artikel doet geen afbreuk aan de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten betreffende het recht van de partijen om het raamcontract onafdwingbaar of nietig te verklaren.
6. De lidstaten kunnen in gunstiger bepalingen voor de betaaldienstgebruikers voorzien.

Artikel 49

Vóór de uitvoering van een afzonderlijke betalingstransactie te verstrekken informatie

In geval van een door de betaler geïnitieerde afzonderlijke betalingstransactie uit hoofde van een raamcontract, verstrekt een betaaldienstverlener op verzoek van de betaler voor deze specifieke betalingstransactie expliciete informatie over de maximale uitvoeringstermijn en de door de betaler verschuldigde kosten en, voor zover van toepassing, een uitsplitsing van eventuele kosten.

Artikel 50

Informatie aan de betaler over afzonderlijke betalingstransacties

1. Nadat het bedrag van een afzonderlijke betalingstransactie van de rekening van de betaler is gedebiteerd of, indien de betaler geen betaalrekening gebruikt, na de ontvangst van de betaalopdracht, verstrekt de betaaldienstverlener van de betaler op de wijze als bepaald in artikel 44, lid 1, de betaler onverwijld de volgende informatie:
 - (a) een referentie aan de hand waarvan de betaler kan uitmaken om welke betalingstransactie het gaat en, in voorkomend geval, de informatie betreffende de begunstigde;
 - (b) het bedrag van de betalingstransactie in de valuta waarin de betaalrekening van de betaler wordt gedebiteerd of in de voor de betaalopdracht gebruikte valuta;
 - (c) het bedrag van de voor de betalingstransactie door de betaler verschuldigde kosten en voor zover van toepassing, de uitsplitsing daarvan, ofwel de aan de betaler aan te rekenen interesten;
 - (d) voor zover van toepassing, de door de betaaldienstverlener van de betaler bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie na die valutawissel;
 - (e) de valutadatum van de debitering of de datum van ontvangst van de betaalopdracht.
2. Een raamcontract kan de voorwaarde omvatten dat de in lid 1 bedoelde informatie op gezette tijden en ten minste eenmaal per maand moet worden verstrekt of ter beschikking moet worden gesteld op de overeengekomen wijze die de betaler de mogelijkheid biedt informatie ongewijzigd op te slaan en te reproduceren.
3. De lidstaten mogen echter voorschrijven dat de betaaldienstverlener ten minste eenmaal per maand kosteloos informatie in een duurzame vorm verstrekt.

Artikel 51

Informatie aan de begunstigde over afzonderlijke betalingstransacties

1. Na de uitvoering van een afzonderlijke betalingstransactie verstrekt de betaaldienstverlener van de begunstigde op de wijze als bepaald in artikel 44, lid 1, de begunstigde onverwijld de volgende informatie:
 - (a) de referentie aan de hand waarvan de begunstigde kan uitmaken om welke betalingstransactie en, in voorkomend geval, om welke betaler het gaat, en alle bij de betalingstransactie gevoegde informatie;
 - (b) het bedrag van de betalingstransactie, in de valuta waarin de rekening van de begunstigde wordt gecrediteerd;
 - (c) het bedrag van de voor de betalingstransactie door de betaler verschuldigde kosten, en voor zover van toepassing de uitsplitsing daarvan, ofwel de aan de begunstigde aan te rekenen interesten;
 - (d) voor zover van toepassing, de door de betaaldienstverlener van de begunstigde bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie vóór die valutawissel;
 - (e) de valutadatum van de creditering.
2. Een raamcontract kan de voorwaarde bevatten dat de in lid 1 bedoelde informatie op gezette tijden en ten minste eenmaal per maand moet worden verstrekt of ter beschikking moet worden gesteld op een overeengekomen wijze die de betaler de mogelijkheid biedt informatie ongewijzigd op te slaan en te reproduceren.
3. De lidstaten mogen echter voorschrijven dat de betaaldienstverlener ten minste eenmaal per maand kosteloos informatie in een duurzame vorm verstrekt.

HOOFDSTUK 4

Gemeenschappelijke bepalingen

Artikel 52

Valuta en valutawissel

1. De betalingen vinden plaats in de valuta die tussen de partijen zijn overeengekomen.
2. Wanneer vóór het initiëren van de betalingstransactie een valutawisseldienst wordt aangeboden en wanneer die valutawisseldienst op het verkooppunt of door de begunstigde wordt aangeboden, stelt de partij die de valutawisseldienst aan de betaler aanbiedt, de betaler in kennis van alle aan te rekenen kosten, alsook van de wisselkoers die bij de omrekening van de betalingstransactie zal worden gehanteerd.

De betaler stemt in met de op deze basis aangeboden valutawisseldienst.

Artikel 53

Informatie over extra kosten of kortingen

1. Wanneer de begunstigde een vergoeding verlangt of een korting aanbiedt voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument, wordt de betaler daarover door de begunstigde ingelicht voordat de betalingstransactie wordt geïnitieerd.
2. Wanneer een betaaldienstverlener of een derde een vergoeding verlangt voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument, licht hij de betaaldienstgebruiker daarover in voordat de betalingstransactie wordt geïnitieerd.

TITEL IV
RECHTEN EN PLICHTEN MET BETREKKING TOT DE
VERLENING EN HET GEBRUIK VAN ETAALDIENSTEN
HOOFDSTUK 1
GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Artikel 54
Toepassingsgebied

1. Wanneer de betaaldienstgebruiker geen consument is, kunnen de betaaldienstgebruiker en de betaaldienstverlener overeenkomen dat artikel 55, lid 1, artikel 57, lid 3, en de artikelen 64, 66, 67, 68, 71 en 80 geheel of deels niet van toepassing zijn. De betaaldienstgebruiker en de betaaldienstverlener kunnen ook een andere termijn overeenkomen dan die welke is gesteld bij artikel 63.
2. De lidstaten kunnen bepalen dat artikel 91 niet van toepassing is wanneer de betaaldienstgebruiker geen consument is.
3. De lidstaten kunnen bepalen dat de bepalingen van deze titel op dezelfde wijze op micro-ondernemingen worden toegepast als op consumenten.
4. Deze richtlijn geldt onverminderd Richtlijn 2008/48/EG en ander toepasselijk Unierecht en toepasselijke nationale wetgeving met betrekking tot de niet bij deze richtlijn geharmoniseerde aspecten van de voorwaarden voor kredietverlening aan consumenten overeenkomstig het Unierecht.

Artikel 55
Toepasselijke kosten

1. De betaaldienstverlener mag de betaaldienstgebruiker geen kosten aanrekenen voor het vervullen van zijn informatieverplichtingen of de toepassing van corrigerende of preventieve maatregelen uit hoofde van deze titel, tenzij in artikel 70, lid 1, artikel 71, lid 5, of artikel 79, lid 2, anders is bepaald. De aan te rekenen kosten worden overeengekomen tussen de betaaldienstgebruiker en de betaaldienstverlener; zij zijn passend en in overeenstemming met de kosten die de betaaldienstverlener feitelijk heeft gemaakt.
2. De lidstaten schrijven voor dat voor betalingstransacties die binnen de Unie worden verricht, waarbij de dienstverleners van zowel de betaler als de begunstigde, of de enige bij de betalingstransactie betrokken betaaldienstverlener, binnen de Unie zijn gevestigd, de begunstigde en de betaler elk voor zich de kosten betalen die hun respectieve betaaldienstverlener in rekening brengt.
3. De betaaldienstverlener belet niet dat de begunstigde aan de betaler een vergoeding vraagt, een korting aanbiedt of er anderszins op aanstuurt dat de betaler een bepaald betaalinstrument gebruikt. De eventueel in rekening gebrachte kosten liggen niet hoger dan de kosten die de begunstigde zelf voor het gebruik van het specifieke betaalinstrument maakt. De lidstaten mogen echter het recht van de begunstigde om een vergoeding te verlangen voor met debetkaarten verrichte betalingen ontzeggen of beperken, met inaanmerkingneming van de noodzaak concurrentie en het gebruik van efficiënte betaalinstrumenten aan te moedigen.
4. De lidstaten zorgen er hoe dan ook voor dat de begunstigde geen vergoeding vraagt voor het gebruik van betaalinstrumenten waarvan de afwikkelingsvergoedingen onder Verordening (EU) nr. [XX/XX/XX/] [Publicatiebureau: nummer invoegen na vaststelling verordening] vallen, noch voor betaaldiensten waarop Verordening (EU) nr. 260/2012 van toepassing is.

Artikel 56

Derogatie voor instrumenten voor de betaling van kleine bedragen en elektronisch geld

1. Met betrekking tot betaalinstrumenten die overeenkomstig het raamcontract uitsluitend voor afzonderlijke betalingstransacties van maximaal 30 EUR worden gebruikt, waarvoor een uitgavenlimiet van 150 EUR geldt of waarop te allen tijde een bedrag van maximaal 150 EUR kan worden opgeslagen, kunnen betaaldienstverleners met hun betaaldienstgebruikers het volgende overeenkomen:
 - (a) artikel 61, lid 1, punt b), artikel 62, lid 1, punten c) en d), en artikel 66, lid 2, zijn niet van toepassing indien het betaalinstrument niet kan worden geblokkeerd of verder gebruik ervan niet kan worden geblokkeerd;
 - (b) dat de artikelen 64 en 65 en artikel 66, leden 1 en 2, zijn niet van toepassing indien het betaalinstrument anoniem wordt gebruikt of de betaaldienstverlener om andere met het betaalinstrument verband houdende redenen niet het bewijs kan leveren dat de betalingstransactie werd toegestaan;
 - (c) in afwijking van artikel 70, lid 1, is de betaaldienstverlener niet verplicht de betaaldienstgebruiker in kennis te stellen van de weigering van een betaalopdracht wanneer uit de context duidelijk blijkt dat de opdracht niet is uitgevoerd;
 - (d) in afwijking van artikel 71 kan de betaler de betaalopdracht niet herroepen nadat hij de betaalopdracht heeft gegeven of de begunstigde voor de uitvoering van de betalingstransactie toestemming heeft verleend;
 - (e) in afwijking van de artikelen 74 en 75 worden andere uitvoeringstermijnen toegepast.
2. Voor nationale betalingstransacties mogen de lidstaten of hun bevoegde autoriteiten de in lid 1 genoemde bedragen verlagen of verdubbelen. Voor vooraf betaalde betaalinstrumenten mogen zij die bedragen verhogen tot 500 EUR.
3. De artikelen 65 en 66 zijn ook van toepassing op elektronisch geld in de zin van artikel 2, lid 2, van Richtlijn 2009/110/EG, tenzij de betaaldienstverlener van de betaler niet de mogelijkheid heeft de rekening waarop het elektronisch geld is opgeslagen, te bevriezen of het betaalinstrument te blokkeren. De lidstaten kunnen deze derogatie beperken tot betaalrekeningen waarop het geld is opgeslagen of betaalinstrumenten met een bepaalde waarde.

HOOFDSTUK 2

Toestaan van betalingstransacties

Artikel 57

Instemming en het intrekken van instemming

1. De lidstaten zorgen ervoor dat een betalingstransactie pas als toegestaan wordt aangemerkt indien de betaler heeft ingestemd met de uitvoering van de betaalopdracht. Een betalingstransactie kan voorafgaand aan de uitvoering of, indien overeengekomen door de betaler en de betaaldienstverlener, na de uitvoering door de betaler worden toegestaan.
2. De instemming met de uitvoering van een betalingstransactie of een reeks betalings-transacties wordt verleend in de tussen de betaler en de betaaldienstverlener overeengekomen vorm. De instemming met de uitvoering van een betalingstransactie kan ook worden verleend via de begunstigde of de betalingsinitiatiedienstverlener.

Zonder instemming wordt een betalingstransactie als niet-toegestaan aangemerkt.

3. De instemming kan te allen tijde, doch uiterlijk op het tijdstip van het onherroepelijk- worden krachtens artikel 71, door de betaler worden ingetrokken. Hetzelfde geldt voor de instemming met de uitvoering van een reeks betalingstransacties, die kan worden ingetrokken met als gevolg dat iedere toekomstige betalingstransactie als niet-toegestaan wordt aangemerkt.
4. De procedure voor het verlenen van de instemming wordt overeengekomen tussen de betaler en de relevante betaaldienstverlener.

Artikel 58

Plichten in geval van betalingsinitiatiediensten

1. De lidstaten zorgen ervoor dat een betaler het recht heeft om voor betaaldiensten zoals bedoeld in bijlage I, punt 7, gebruik te maken van een betalingsinitiatiedienstverlener. Wanneer de betaalrekening niet online raadpleegbaar is, is het recht tot gebruik van een betalingsinitiatiedienstverlener niet toepasselijk.
- 1 bis. Wanneer de betaler uitdrukkelijk instemming verleent voor een overeenkomstig artikel 57 uit te voeren betaling, voert de rekeninghoudende betaaldienstverlener de in lid 2 vermelde handelingen uit, teneinde het recht van de betaler tot gebruik van de betalingsinitiatiedienst te waarborgen.¹ ter. De betalingsinitiatiedienstverlener voldoet aan de volgende verplichtingen:
 - (a bis) hij is op geen enkel moment in het bezit van de met de verlening van de betalingsinitiatiedienst verband houdende geldmiddelen van de betaler;
 - (a) hij zorgt ervoor dat informatie over de betaaldienstgebruiker die bij het verlenen van de betalingsinitiatiedienst wordt verkregen, niet voor andere partijen toegankelijk is;
 - (b) bij elke betalingsinitiatie authenticceert hij zich bij de rekeninghoudende betaaldienstverlener van de rekeninghouder en communiceert hij met de rekeninghoudende betaaldienstverlener, de betaler en de begunstigde op een veilige manier, overeenkomstig artikel 87 bis, lid 1 , punt d;

- (d) hij slaat geen gevoelige gegevens van de betaaldienstgebruiker op en vraagt geen gegevens van de betaaldienstgebruiker die niet nodig zijn om de betaling te initiëren;
- (e) het gebruiken, inzien en opslaan van gegevens geschiedt zonder andere doelstellingen dan het uitvoeren van de door de betaler uitdrukkelijk gevraagde betalingsinitiatiedienst;
- (f) hij brengt geen wijzigingen aan in het bedrag, de begunstigde of enig ander element van de transactie.

2. De rekeninghoudende betaaldienstverlener voldoet aan de volgende verplichtingen:

- (a) hij stelt voorzieningen ter beschikking om veilig met betalingsinitiatiedienstverleners te communiceren, overeenkomstig artikel 87 bis, lid 1, punt d;
- (b) onmiddellijk na ontvangst van de betaalopdracht van een betalingsinitiatiedienstverlener verstrekt hij deze dienstverlener informatie over de initiëring van de betalingstransactie en
- (c) hij behandelt door de diensten van een betalingsinitiatiedienstverlener verzonden betaalopdrachten niet anders, met name wat betreft termijn, voorrang of kosten, dan door de betaler zelf rechtstreeks verzonden betaalopdrachten, tenzij dat objectief gerechtvaardigd is.

Artikel 59

Plichten in geval van rekeninginformatiediensten

1. De lidstaten zorgen ervoor dat een betaaldienstgebruiker het recht heeft gebruik te maken van diensten die hem toegang bieden tot betaalrekeninginformatie overeenkomstig bijlage I, punt 8. Deze rechten zijn niet toepasselijk wanneer de betaalrekening niet online raadpleegbaar is.
2. De rekeninginformatiedienstverlener voldoet aan de volgende verplichtingen:
 - (a) hij verricht de diensten alleen met de uitdrukkelijke instemming van de betaaldienstgebruiker;
 - (b) bij elke communicatiesessie authenticceert hij zich bij de rekeninghoudende betaaldienstverlener(s) van de betaaldienstgebruiker en communiceert hij veilig met de rekeninghoudende betaaldienstverlener en de betaaldienstgebruiker, overeenkomstig artikel 87 bis, lid 1, punt d;
 - (d) hij heeft alleen toegang tot de informatie van de aangewezen betaalrekeningen en de betrokken betalingstransacties;
 - (e) hij vraagt geen gevoelige betalingsgegevens van de betaalrekeningen op;
 - (f) het gebruiken, inzien en opslaan van gegevens geschiedt zonder andere doelstellingen dan het uitvoeren van de door de betaaldienstgebruiker uitdrukkelijk gevraagde rekeninginformatiedienst, overeenkomstig gegevensbeschermingsvoorschriften.
3. In verband met betaalrekeningen heeft de rekeninghoudende betaaldienstverlener de volgende verplichtingen:
 - (a) hij stelt voorzieningen ter beschikking om veilig met rekeninginformatiedienstverleners te communiceren overeenkomstig artikel 87 bis, lid 1, punt d, en
 - (b) hij behandelt door de diensten van een rekeninginformatiedienstverlener verzonden verzoeken om gegevens niet anders, tenzij dat objectief gerechtvaardigd is.

Artikel 60

Restricties op het gebruik van het betaalinstrument en van de toegang tot betaalrekeningen door betaaldienstverleners

1. Wanneer voor de mededeling van de instemming gebruik wordt gemaakt van een specifiek betaalinstrument, kunnen de betaler en diens betaaldienstverlener uitgavenlimieten overeenkomen voor betalingstransacties die met dat betaalinstrument zijn uitgevoerd.
2. Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, kan de betaaldienstverlener zich het recht voorbehouden een betaalinstrument te blokkeren om objectief gerechtvaardigde redenen die verband houden met de veiligheid van het betaalinstrument, een vermoeden van niet-toegestaan of frauduleus gebruik van het betaalinstrument of, in geval van een betaalinstrument met een kredietlijn, een aanzienlijk toegenomen risico dat de betaler niet in staat is zijn betalingsplicht na te komen.
3. In dergelijke gevallen informeert de betaaldienstverlener de betaler op de overeengekomen wijze over de blokkering van het betaalinstrument en over de redenen daarvoor, indien mogelijk voordat het betaalinstrument wordt geblokkeerd, en ten laatste onmiddellijk daarna, tenzij dat informeren objectief gerechtvaardigde veiligheidsoverwegingen zou doorkruisen of krachtens andere nationale of Uniewetgeving ter zake verboden is.
4. De betaaldienstverlener deblokkeert het betaalinstrument of vervangt dit door een nieuw betaalinstrument zodra de redenen voor de blokkering niet langer bestaan.
5. De rekeninghoudende betaaldienstverlener kan een rekeninginformatiedienstverlener of een betalingsinitiatiedienstverlener de toegang tot de betaalrekening ontzeggen om objectieve en op voldoende aanwijzingen gebaseerde redenen in verband met niet-toegestane of frauduleuze toegang tot de betaalrekening, waaronder de niet-toegestane of frauduleuze initiatie van een betalingstransactie. In die gevallen zijn de leden 3 en 4 dienovereenkomstig van toepassing.

Artikel 61

Plichten van de betaaldienstgebruiker met betrekking tot betaalinstrumenten en persoonlijke beveiligingsgegevens

1. De betaaldienstgebruiker die gemachtigd is een betaalinstrument te gebruiken, voldoet aan de volgende verplichtingen:
 - (a) hij gebruikt het betaalinstrument overeenkomstig de op de uitgifte en het gebruik van het betaalinstrument toepasselijke voorwaarden, die objectief, niet-discriminerend en proportioneel moeten zijn;
 - (b) wanneer hij zich rekenschap geeft van het verlies, de diefstal of een onrechtmatig gebruik van het betaalinstrument of van het niet-toegestane gebruik ervan, stelt hij de betaaldienstverlener of de door laatstgenoemde gespecificeerde entiteit daarvan onverwijld in kennis.
2. De betaaldienstgebruiker neemt alle redelijkerwijs te verwachten maatregelen om zijn persoonlijke beveiligingsgegevens veilig te bewaren; in de in artikel 87, lid 1, bedoelde gevallen past de betaaldienstgebruiker de maatregelen toe waarin de betaaldienstverlener overeenkomstig artikel 87, lid 1 ter, heeft voorzien om de vertrouwelijkheid en integriteit van zijn persoonlijke beveiligingsgegevens te beschermen.

Artikel 62

Plichten van de betaaldienstverlener met betrekking tot betaalinstrumenten

1. De betaaldienstverlener die het betaalinstrument uitgeeft, voldoet aan de volgende verplichtingen:
 - (a) hij zorgt ervoor zorgen dat de persoonlijke beveiligingsgegevens van een betaalinstrument niet toegankelijk zijn voor andere partijen dan de betaaldienstgebruiker die gerechtigd is het betaalinstrument te gebruiken, onverminderd de verplichtingen van de betaaldienstgebruiker overeenkomstig artikel 61;
 - (b) hij zendt niet ongevraagd een betaalinstrument toe, tenzij een betaalinstrument dat reeds aan de betaaldienstgebruiker is verstrekt, moet worden vervangen;
 - (c) hij zorgt ervoor dat er te allen tijde passende middelen beschikbaar zijn om de betaaldienstgebruiker in staat te stellen een kennisgeving krachtens artikel 61, lid 1, punt b), te doen of om deblokking te verzoeken op grond van artikel 60, lid 4; de betaaldienstverlener verstrekt de betaaldienstgebruiker desgevraagd de middelen waarmee laatstgenoemde kan bewijzen, tot achttien maanden na de kennisgeving, dat hij een dergelijke kennisgeving heeft gedaan;
 - (d) hij biedt de betaler de mogelijkheid de in artikel 61, lid 1, punt b), bedoelde kennisgeving kosteloos te doen en brengt, indien hij voor het vervangen van een betaalinstrument kosten aanrekent, alleen de rechtstreeks aan dat instrument gerelateerde vervangingskosten in rekening;
 - (e) hij belet dat het betaalinstrument nog kan worden gebruikt nadat de kennisgeving krachtens artikel 61, lid 1, punt b), is gedaan.
2. De betaaldienstverlener draagt het risico van het zenden van een betaalinstrument aan de betaler of het zenden van persoonlijke beveiligingsgegevens ervan.

Artikel 63

Rectificatie en kennisgeving van niet-toegestane of onjuist uitgevoerde betalingstransacties

1. De betaaldienstgebruiker die zich rekenschap geeft van een niet-toegestane of onjuist uitgevoerde betalingstransactie die aanleiding geeft tot een vordering, met inbegrip van een vordering krachtens artikel 80, verkrijgt alleen rectificatie van de betaaldienstverlener indien hij de betaaldienstverlener zonder onnodige vertraging, en uiterlijk 13 maanden na de valutadatum van de debitering kennis geeft van de bewuste transactie, tenzij de betaaldienstverlener, in voorkomend geval, de informatie betreffende die betalings-transactie niet overeenkomstig titel III heeft verstrekt of ter beschikking heeft gesteld.
2. Wanneer een betalingsinitiatiedienstverlener bij de transactie betrokken is, verkrijgt de betaler tevens rectificatie van de rekeninghoudende betaaldienstverlener krachtens lid 1, zulks onverminderd artikel 65, lid 2, en artikel 80, lid 1.

Artikel 64

Bewijs inzake authenticatie en uitvoering van betalingstransacties

1. De lidstaten schrijven voor dat, wanneer een betaaldienstgebruiker ontkent dat hij een uitgevoerde betalingstransactie heeft toegestaan of aanvoert dat de betalingstransactie niet correct is uitgevoerd, de betaaldienstverlener gehouden is het bewijs te leveren dat de betalingstransactie is geauthenticeerd, juist is geregistreerd, is geboekt en niet door een technische storing of enige andere deficiëntie van de door de betaaldienstverlener verleende diensten is beïnvloed.

Indien de betaaldienstgebruiker de betalingstransactie initieert via een betalingsinitiatie-dienstverlener, levert deze het bewijs dat de betalingstransactie binnen zijn bevoegdheid is geauthenticeerd, correct is geregistreerd en niet door een technische storing of enig ander falen in verband met de betaaldienst waarmee hij is belast, is beïnvloed.

2. Wanneer een betaaldienstgebruiker ontkent dat hij een uitgevoerde betalingstransactie heeft toegestaan, vormt het feit dat het gebruik van een betaalinstrument door de rekeninghoudende betaaldienstverlener is geregistreerd op zichzelf niet noodzakelijkerwijze afdoende bewijs dat de betalingstransactie door de betaler is toegestaan of dat de betaler frauduleus heeft gehandeld of opzettelijk of met grove nalatigheid een of meer van de verplichtingen uit hoofde van artikel 61 niet is nagekomen.

Artikel 65

Aansprakelijkheid van de betaaldienstverlener voor niet-toegestane betalingstransacties

1. De lidstaten zorgen ervoor dat, onverminderd artikel 63, de betaaldienstverlener van de betaler, in geval van een niet-toegestane betalingstransactie, de betaler onmiddellijk het bedrag van de niet-toegestane betalingstransactie terugbetaalt en, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, herstelt in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de niet-toegestane betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden. In dit verband wordt er ook voor gezorgd dat de valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler uiterlijk de datum is waarop het bedrag was gedebiteerd.

2. [...]

Indien de betalingstransactie via een betalingsinitiatiedienstverlener wordt geïnitieerd, betaalt de rekeninghoudende betaaldienstverlener onmiddellijk het bedrag van de niet-toegestane betalingstransactie terug en herstelt deze, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de niet-toegestane betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.

Ingeval de betalingsinitiatiedienstverlener aansprakelijk is voor de niet-toegestane betalingstransactie, vergoedt hij de rekeninghoudende betaaldienstverlener op diens verzoek onmiddellijk voor enige geleden verliezen of naar aanleiding van het terugbetalen van de betaler betaalde bedragen, waaronder het bedrag van de niet-toegestane betalingstransactie. Overeenkomstig artikel 64, lid 1, is de betalingsinitiatiedienstverlener gehouden te bewijzen dat de betalingstransactie binnen zijn bevoegdheid is geauthenticeerd, correct is geregistreerd en niet door een technische storing of enig ander falen in verband met de betaaldienst waarmee hij is belast, is beïnvloed.

3. Er kan een aanvullende financiële compensatie worden vastgesteld overeenkomstig het recht dat van toepassing is op het tussen de betaler en zijn betaaldienstverlener gesloten

contract of het tussen de betaler en de betalingsinitiatiedienstverlener gesloten contract, indien van toepassing.

Artikel 66

Aansprakelijkheid van de betaler voor niet-toegestane betalingstransacties

1. In afwijking van artikel 65 kan de betaler met betrekking tot niet-toegestane betalings-transacties verplicht worden tot een bedrag van ten hoogste 50 EUR het uit het gebruik van een verloren of gestolen betaalinstrument voortvloeiende verlies te dragen of, indien de betaler heeft nagelaten de veiligheid van de persoonlijke beveiligingsgegevens te waarborgen, uit onrechtmatig gebruik van een betaalinstrument overeenkomstig artikel 61, lid 2. De betaler wordt niet aansprakelijk gesteld voor enige niet-toegestane betalings-transactie, indien het verlies is veroorzaakt door misbruik van werknemers of een agent, een bijkantoor of entiteit van een betaaldienstverlener waaraan activiteiten waren uitbesteed.
- 1 bis. De betaler draagt alle verliezen in verband met niet-toegestane betalingstransacties indien de betaler ze heeft geleden doordat hij frauduleus heeft gehandeld of opzettelijk of door grove nalatigheid een of meer van de in artikel 61 genoemde verplichtingen niet is nagekomen. In die gevallen is het in lid 1 van dit artikel bedoelde maximumbedrag niet van toepassing.
- 1 ter. In gevallen waarin de betaler niet frauduleus of opzettelijk de verplichtingen uit hoofde van artikel 61 heeft verzaakt, kunnen de lidstaten de in de lid 1a, van dit artikel bedoelde aansprakelijkheid beperken, met name rekening houdend met de omstandigheden waarin het betaalinstrument is verloren, gestolen of wederrechtelijk werd toegeëigend.
- 1 quater. Wanneer de betaaldienstverlener van de betaler geen versterkte cliëntauthenticatie verlangt, draagt de betaler alleen de financiële gevolgen wanneer hij frauduleus heeft gehandeld. Ingeval versterkte cliëntauthenticatie door de begunstigde of de betaaldienstverlener van de begunstigde niet wordt aanvaard, wordt de door de betaaldienstverlener van de betaler geleden financiële schade door hen vergoed.

2. Na de kennisgeving overeenkomstig artikel 61, lid 1, punt b), heeft het gebruik van het verloren, gestolen of wederrechtelijk toegeëigende betaalinstrument geen financiële gevolgen voor de betaler, tenzij de betaler frauduleus heeft gehandeld. Indien de betaaldienstverlener nalaat om overeenkomstig artikel 62, lid 1, onder c), passende middelen beschikbaar te stellen waarmee te allen tijde kennisgeving kan worden gedaan van verlies, diefstal of wederrechtelijke toe-eigening van een betaalinstrument, is de betaler niet aansprakelijk voor de financiële gevolgen die uit het gebruik van dat betaalinstrument voortvloeien, tenzij de betaler frauduleus heeft gehandeld.

Artikel 66 bis

Betalingstransacties waarbij het transactiebedrag niet vooraf bekend is

1. Wanneer een betalingstransactie door of via de begunstigde in het kader van een kaartbetalingstransactie wordt geïnitieerd, en het exacte bedrag niet bekend is op het moment dat de betaler instemming verleent om de betalingstransactie uit te voeren, kan de betaaldienstverlener van de betaler slechts geldmiddelen op de betaalrekening van de betaler blokkeren indien de betaler instemming heeft verleend voor de exacte hoeveelheid te blokkeren geldmiddelen.
2. De betaaldienstverlener van de betaler geeft de overeenkomstig lid 1 op de betaalrekening van de betaler geblokkeerde geldmiddelen na de ontvangst van de informatie over het exacte bedrag van de betalingstransactie onverwijld vrij en ten laatste onmiddellijk na de ontvangst van de betaalopdracht.

Artikel 67

Terugbetalingen van door of via een begunstigde geïnitieerde betalingstransacties

1. De lidstaten zorgen ervoor dat een betaler recht heeft op de terugbetaling door de betaaldienstverlener van een toegestane, door of via een begunstigde geïnitieerde, betalingstransactie die reeds is uitgevoerd, indien de volgende voorwaarden vervuld zijn:
 - (a) bij het accorderen van de betalingstransactie, is niet het precieze bedrag van de betalingstransactie gespecificeerd en
 - (b) het bedrag van de betalingstransactie ligt hoger dan de betaler, op grond van het eerdere uitgavenpatroon, de voorwaarden van het raamcontract en relevante aspecten van de zaak, redelijkerwijs had kunnen verwachten.

Op verzoek van de betaaldienstverlener toont de betaler aan dat aan deze voorwaarden is voldaan.

De terugbetaling bestaat in het volledige bedrag van de uitgevoerde betalingstransactie. Dit houdt ook in dat de valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler uiterlijk de datum is waarop het bedrag was gedebiteerd.

Voor automatische afschrijvingen kan de betaaldienstverlener van de betaler in het raamcontract overeenkomen dat de betaler ook recht heeft op een terugbetaling door zijn betaaldienstverlener ingeval de in de eerste alinea vermelde voorwaarden voor terugbetaling niet zijn vervuld.

2. Voor de toepassing van lid 1, eerste alinea, punt b), kan de betaler evenwel geen met een valutawissel verband houdende redenen aanvoeren indien de referentiewisselkoers is toegepast die hij overeenkomstig artikel 38, lid 1, punt d), en artikel 45, punt 3 (b), met zijn betaaldienstverlener is overeengekomen.
3. In het raamcontract tussen de betaler en de betaaldienstverlener kan worden overeengekomen dat de betaler geen recht heeft op terugbetaling wanneer hij zijn instemming met de uitvoering van de betalingstransactie rechtstreeks aan de betaaldienstverlener heeft gericht en er, in voorkomend geval, door de betaaldienstverlener of door de begunstigde ten minste vier weken voor de vervaldag op een overeengekomen wijze informatie betreffende de toekomstige betalingstransactie ten behoeve van de betaler was verstrekt of ter beschikking was gesteld.

Artikel 68

Verzoeken om terugbetaling van door of via de begunstigde geïnitieerde betalingstransacties

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de betaler gedurende een periode van acht weken na de datum waarop de geldmiddelen zijn gedebiteerd, om de in artikel 67 bedoelde terugbetaling van een toegestane, door of via een begunstigde geïnitieerde betalingstransactie kan verzoeken.
2. Binnen tien werkdagen na ontvangst van een verzoek om terugbetaling betaalt de betaaldienstverlener het volledige bedrag van de betalingstransactie terug, of motiveert hij waarom hij weigert tot terugbetaling over te gaan, met opgave van de instanties waarbij de betaler de zaak overeenkomstig de artikelen 88 tot en met 91 aanhangig kan maken indien deze de aangevoerde motivering niet aanvaardt.

Het in de eerste alinea bedoelde recht van de betaaldienstverlener om de terugbetaling te weigeren, is niet van toepassing in het geval van artikel 67, lid 1, vierde alinea.

HOOFDSTUK 3

Uitvoering van betalingstransacties

AFDELING 1

BETAALOPDRACHTEN EN OVERGEMAAKTE BEDRAGEN

Artikel 69

Ontvangst van betaalopdrachten

1. De lidstaten zorgen ervoor dat het tijdstip van ontvangst het tijdstip is waarop de betaaldienstverlener van de betaler de betaalopdracht ontvangt. Indien het tijdstip van ontvangst voor de betaaldienstverlener niet op een werkdag valt, wordt de betaalopdracht geacht op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen. De betaaldienstverlener kan een uiterste tijdstip aan het einde van een werkdag vaststellen, na welk tijdstip een ontvangen betaalopdracht geacht wordt op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.
2. Indien de betaaldienstgebruiker die een betaalopdracht initieert, en de betaaldienstverlener overeenkomen dat de uitvoering van de betaalopdracht aanvangt op een specifieke datum, aan het einde van een bepaalde termijn of op de dag waarop de betaler geldmiddelen ter beschikking van de betaaldienstverlener heeft gesteld, wordt het tijdstip van ontvangst van de opdracht voor de toepassing van artikel 74 geacht op de overeengekomen dag te vallen. Indien de overeengekomen dag geen werkdag is voor de betaaldienstverlener, wordt de ontvangen betaalopdracht geacht op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.

Artikel 70

Weigering van betaalopdrachten

1. Wanneer de betaaldienstverlener weigert een betaalopdracht uit te voeren, wordt de betaaldienstgebruiker in kennis gesteld van deze weigering en, indien mogelijk, van de redenen daarvoor en van de procedure voor de correctie van eventuele feitelijke onjuistheden die tot de weigering hebben geleid, tenzij andere toepasselijke uniale of nationale wetgeving dit verbiedt.

De kennisgeving wordt door de betaaldienstverlener zo spoedig mogelijk op de overeengekomen wijze verstrekt of ter beschikking gesteld, en in elk geval binnen de overeenkomstig artikel 74 vermelde termijnen.

In het raamcontract kan de voorwaarde worden gesteld dat de betaaldienstverlener voor die kennisgeving kosten mag aanrekenen indien de weigering objectief gerechtvaardigd is.

2. Indien alle in het raamcontract van de betaler gestelde voorwaarden vervuld zijn, weigert de rekeninghoudende betaaldienstverlener van de betaler niet een toegestane betaalopdracht uit te voeren, tenzij andere uniale of nationale wetgeving ter zake dit verbiedt.
3. Een betaalopdracht waarvan de uitvoering is geweigerd, wordt geacht niet ontvangen te zijn voor de toepassing van de artikelen 74 en 80.

Artikel 71

Onherroepelijkheid van een betaalopdracht

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de betaaldienstgebruiker een betaalopdracht die door de betaaldienstverlener van de betaler is ontvangen, niet kan herroepen, tenzij in dit artikel anders is bepaald.
2. Ingeval de betalingstransactie door een betalingsinitiatiedienstverlener dan wel door of via de begunstigde wordt geïnitieerd en de betaler de betalingsinitiatiedienstverlener toestemming heeft verleend om de betalingstransactie te initiëren, dan wel de betaalopdracht heeft gegeven of de begunstigde toestemming heeft verleend om de betalingstransactie uit te voeren, kan de betaler de betaalopdracht niet meer herroepen.

3. In het geval van een automatische afschrijving en onverminderd de rechten inzake terugbetaling kan de betaler de betaalopdracht evenwel herroepen, ten laatste aan het einde van de werkdag die voorafgaat aan de dag waarop de betaalrekening volgens afspraak wordt gedebiteerd.
4. In het in artikel 69, lid 2, bedoelde geval kan de betaaldienstgebruiker een betaalopdracht herroepen tot uiterlijk het einde van de werkdag die aan de overeengekomen dag voorafgaat.
5. Na de in de leden 1 tot en met 4 bedoelde termijnen kan de betaalopdracht alleen worden herroepen indien en voor zover zulks tussen de betaaldienstgebruiker en de relevante betaaldienstverleners is overeengekomen. In het in leden 2 en 3 bedoelde geval is ook het akkoord van de begunstigde vereist. Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, mag de relevante betaaldienstverlener voor de herroeping kosten aanrekenen.

Artikel 72

Overgemaakte en ontvangen bedragen

1. De lidstaten schrijven voor dat de betaaldienstverlener(s) van de betaler, de betaaldienstverlener(s) van de begunstigde en eventuele intermediairs van de betaaldienstverleners het volledige bedrag van de betalingstransactie overmaken en op het overgemaakte bedrag geen kosten inhouden.
2. De begunstigde en de betaaldienstverlener kunnen evenwel overeenkomen dat de relevante betaaldienstverlener zijn kosten op het overgemaakte bedrag inhoudt voordat de rekening van de begunstigde daarmee wordt gecrediteerd. In dat geval worden het volledige bedrag van de betalingstransactie en de kosten afzonderlijk vermeld in de informatie die aan de begunstigde wordt verstrekt.
3. Indien andere kosten dan die bedoeld in lid 2 op het overgemaakte bedrag worden ingehouden, zorgt de betaaldienstverlener van de betaler ervoor dat de begunstigde het volledige bedrag van de door de betaler geïnitieerde betalingstransactie ontvangt. Wanneer de betalingstransactie door de begunstigde wordt geïnitieerd, zorgt de betaaldienstverlener ervoor dat het volledige bedrag van de betalingstransactie door de begunstigde wordt ontvangen.

AFDELING 2

UITVOERINGSTERMIJN EN VALUTADATUM

Artikel 73

Toepassingsgebied

1. Deze afdeling is van toepassing op:
 - (a) betalingstransacties in euro;
 - (b) binnenlandse betalingstransacties in de valuta van de lidstaat buiten de eurozone;
 - (c) betalingstransacties met slechts één valutawissel tussen de euro en de valuta van een lidstaat die de euro niet als munt heeft, mits de vereiste valutawissel wordt uitgevoerd in de betrokken lidstaat waar de euro niet de munteenheid is en, bij grensoverschrijdende betalingstransacties, de overmaking in euro geschiedt.
2. Deze afdeling is van toepassing op andere betalingstransacties, tenzij tussen de betaaldienstgebruiker en de betaaldienstverlener anders is overeengekomen, met uitzondering van artikel 78, ten aanzien waarvan de partijen niet over enige vrijheid beschikken. Indien de betaaldienstgebruiker en de betaaldienstverlener evenwel een periode overeenkomen die langer is dan in artikel 74 is bepaald, mag die periode voor intra-uniale betalingstransacties niet langer zijn dan vier werkdagen na het tijdstip van ontvangst overeenkomstig artikel 69.

Artikel 74

Betalingstransacties op een betaalrekening

1. De lidstaten schrijven voor dat de betaaldienstverlener van de betaler ervoor moet zorgen dat de rekening van de betaaldienstverlener van de begunstigde uiterlijk aan het einde van de eerstvolgende werkdag na het tijdstip van ontvangst overeenkomstig artikel 69 voor het bedrag van de betalingstransactie wordt gecrediteerd. Deze termijn kan voor betalingstransacties die op papier worden geïnitieerd, met nogmaals een werkdag worden verlengd.
2. De lidstaten schrijven voor dat de betaaldienstverlener van de begunstigde het bedrag van de betalingstransactie valuteert en beschikbaar stelt op de betaalrekening van de begunstigde zodra de betaaldienstverlener het geld ontvangen heeft overeenkomstig artikel 78.
3. De lidstaten schrijven voor dat de betaaldienstverlener van de begunstigde een door of via de begunstigde geïnitieerde betaalopdracht toezendt aan de betaaldienstverlener van de betaler binnen de tussen de begunstigde en de betaaldienstverlener overeengekomen termijnen, zodat automatische debiteringen op de afgesproken datum kunnen plaatsvinden.

Artikel 75

De begunstigde heeft geen betaalrekening bij de betaaldienstverlener

Wanneer de begunstigde geen betaalrekening bij de betaaldienstverlener heeft, worden de geldmiddelen door de betaaldienstverlener die de geldmiddelen ten behoeve van de begunstigde ontvangt, aan de begunstigde ter beschikking gesteld binnen de in artikel 74 gespecificeerde termijn.

Artikel 76

Op een betaalrekening gedeponeerde contanten

Wanneer een consument contanten op een betaalrekening bij een betaaldienstverlener deponeert in de valuta van die betaalrekening, zorgt die betaaldienstverlener ervoor dat het bedrag onmiddellijk na het tijdstip van ontvangst van de geldmiddelen beschikbaar wordt gesteld en wordt gevaluteerd. Wanneer de betaaldienstgebruiker geen consument is, wordt het bedrag uiterlijk op de eerstvolgende werkdag na de ontvangst van de geldmiddelen op de betaalrekening van de begunstigde beschikbaar gesteld en gevaluteerd.

Artikel 77

Binnenlandse betalingstransacties

Voor binnenlandse betalingstransacties kunnen de lidstaten voorzien in kortere maximale uitvoeringstermijnen dan die welke in deze afdeling zijn bepaald.

Artikel 78

Valutadatum en beschikbaarheid van geldmiddelen

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de begunstigde uiterlijk valt op de werkdag waarop het bedrag van de betalings-transactie op de rekening van de betaaldienstverlener van de begunstigde wordt gecrediteerd. Wanneer de betaalrekening van de begunstigde in dezelfde valuta luidt als het ontvangen bedrag, met inbegrip van betalingen binnen één betaaldienstverlener, zorgt de betaaldienstverlener van de begunstigde ervoor dat het bedrag van de betalingstransactie ter beschikking van de begunstigde komt zodra dat bedrag op de rekening van de betaaldienstverlener van de begunstigde is gecrediteerd.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat de valutadatum van de debitering van de betaalrekening van de betaler niet vroeger valt dan het tijdstip waarop het bedrag van de betalingstransactie van die rekening is gedebiteerd.

AFDELING 3

AANSPRAKELIJKHEID

Artikel 79

Onjuiste unieke identificatoren

1. Indien een betaalopdracht wordt uitgevoerd op basis van de unieke identifier, wordt de betaalopdracht geacht correct te zijn uitgevoerd wat de in de unieke identifier gespecificeerde begunstigde betreft.
2. Indien de unieke identifier die door de betaaldienstgebruiker is verstrekt, onjuist is, is de betaaldienstverlener uit hoofde van artikel 80 niet aansprakelijk voor de niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van de betalingstransactie.
3. De betaaldienstverlener van de betaler levert evenwel redelijke inspanningen om de met de betalingstransactie verband houdende geldmiddelen terug te verkrijgen. De betaaldienstverlener van de begunstigde is verplicht om aan die inspanningen mee te werken, mede door alle relevante informatie aan de betaler mee te delen.
4. Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, mag de betaaldienstverlener de betaaldienstgebruiker voor het terugverkrijgen kosten aanrekenen.
5. Indien de betaaldienstgebruiker aanvullende informatie verstrekt naast de informatie die krachtens artikel 38, lid 1, punt a), of artikel 45, punt 2 (b), vereist is, is de betaaldienstverlener alleen aansprakelijk voor de uitvoering van betalingstransacties overeenkomstig de unieke identifier die door de betaaldienstgebruiker is gespecificeerd.

Artikel 80

De aansprakelijkheid van de betaaldienstverlener voor niet-uitvoering, gebrekkige uitvoering of niet-tijdige uitvoering van betalingstransacties

1. Wanneer een betaalopdracht door de betaler rechtstreeks wordt geïnitieerd, is de betaaldienstverlener, onverminderd artikel 63, artikel 79, leden 2 en 3, en artikel 83, jegens de betaler aansprakelijk voor de juiste uitvoering van de betalingstransactie, tenzij deze tegenover de betaler en, voor zover relevant, tegenover de betaaldienstverlener van de begunstigde kan bewijzen dat de betaaldienstverlener van de begunstigde het bedrag van de betalingstransactie heeft ontvangen overeenkomstig artikel 74, lid 1. In dat geval is de betaaldienstverlener van de begunstigde jegens de begunstigde aansprakelijk voor een juiste uitvoering van de betalingstransactie.

De betaaldienstverlener van de betaler betaalt de betaler onverwijld het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie terug; in voorkomend geval herstelt hij de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, onverwijld in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden. De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler is uiterlijk de datum waarop het bedrag was gedebiteerd.

- 1 bis. Wanneer een betaalopdracht door een betaler via een betalingsinitiatiedienstverlener wordt geïnitieerd, betaalt de rekeninghoudende betaaldienstverlener de betaler onverminderd artikel 63 en artikel 79, leden 2 en 3, het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkige betalingstransactie terug en herstelt deze, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de gebrekkige betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.

Indien de betalingsinitiatiedienstverlener voor de niet-correcte uitvoering van de betalingstransactie aansprakelijk is, vergoedt hij de rekeninghoudende betaaldienstverlener op diens verzoek onmiddellijk voor geleden verliezen of naar aanleiding van het terugbetalen van de betaler betaalde bedragen. Het bewijs dat de betaalopdracht door de rekeninghoudende betaaldienstverlener van de betaler werd ontvangen overeenkomstig artikel 69, wordt geleverd door de betalingsinitiatiedienstverlener. Wanneer uit hoofde van lid 1 de betaaldienstverlener van de begunstigde aansprakelijk is, stelt hij onmiddellijk het bedrag van de betalingstransactie ter beschikking van de begunstigde en crediteert hij, voor zover van toepassing, de betaalrekening van de begunstigde met het overeenkomstige bedrag. Het bedrag wordt niet later gevaluteerd dan op de datum waarop het bij een correcte uitvoering had moeten worden gevaluteerd.

Wanneer een betalingstransactie niet of gebrekkig is uitgevoerd en de betaalopdracht door de betaler was geïnitieerd, tracht de betaaldienstverlener, ongeacht de aansprakelijkheid uit hoofde van dit lid, desgevraagd onmiddellijk de betalingstransactie te traceren en brengt hij de betaler op de hoogte van de resultaten daarvan. De betaler worden daarvoor geen kosten aangerekend.

2. Wanneer een betaalopdracht door of via de begunstigde wordt geïnitieerd, is de betaaldienstverlener, onverminderd artikel 63, artikel 79, leden 2 en 3, en artikel 83, jegens de begunstigde aansprakelijk voor de juiste verzending van de betaalopdracht aan de betaaldienstverlener van de betaler, overeenkomstig artikel 74, lid 3. Wanneer de betaaldienstverlener van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van deze alinea, geeft hij de betrokken betaalopdracht onmiddellijk door aan de betaaldienstverlener van de betaler. Ingeval een betaalopdracht niet tijdig wordt gegeven, wordt het bedrag niet later op de betaalrekening van de begunstigde gevaluteerd dan op de datum waarop het bij een correcte uitvoering had moeten worden gevaluteerd.

Voorts is de betaaldienstverlener van de begunstigde, onverminderd artikel 63, artikel 79, leden 2 en 3, en artikel 83, jegens de begunstigde aansprakelijk voor het behandelen van de geldtransactie overeenkomstig zijn verplichtingen krachtens artikel 78. Wanneer de betaaldienstverlener van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van de eerste alinea, zorgt deze ervoor dat het bedrag van de betalingstransactie onmiddellijk ter beschikking van de begunstigde wordt gesteld zodra de rekening van de betaaldienstverlener van de begunstigde met het overeenkomstige bedrag is gecrediteerd. Het bedrag wordt niet later op de rekening van de begunstigde gevaluteerd dan op de datum waarop het bij een correcte uitvoering had moeten worden gevaluteerd.

Bij een niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie waarvoor de betaaldienstverlener van de begunstigde niet aansprakelijk is uit hoofde van de eerste en de tweede alinea, is de betaaldienstverlener van de betaler aansprakelijk jegens de betaler. Wanneer de betaaldienstverlener van de betaler aansprakelijk is uit hoofde van de eerste alinea, betaalt hij, in voorkomend geval, de betaler het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie terug en herstelt hij, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden, zulks telkens onverwijld. De valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de betaler is uiterlijk de datum waarop het bedrag was gedebiteerd.

De betaaldienstverlener van de betaler is hiertoe niet verplicht wanneer de betaaldienstverlener van de betaler kan bewijzen dat de betaaldienstverlener van de begunstigde het bedrag van de betalingstransactie heeft ontvangen, ongeacht een loutere vertraging in de uitvoering. In dit geval kan de betaler eisen van de betaaldienstverlener dat deze de betaaldienstverlener van de begunstigde verzoekt het bedrag niet later op de betaalrekening van de begunstigde te valueren dan op de datum waarop het bij een correcte uitvoering had moeten worden gevaluteerd.

Wanneer een betalingstransactie niet of gebrekkig is uitgevoerd en de betaalopdracht door of via de begunstigde was geïnitieerd, tracht de betaaldienstverlener, ongeacht de aansprakelijkheid uit hoofde van dit lid, desgevraagd onmiddellijk de betalingstransactie te traceren en stelt hij de begunstigde op de hoogte van de resultaten daarvan. De begunstigde worden daarvoor geen kosten aangerekend.

3. betaaldienstverleners zijn daarenboven aansprakelijk jegens hun respectieve betaaldienstgebruikers voor de kosten waarvoor zij verantwoordelijk zijn en de interesten die de betaaldienstgebruiker worden aangerekend wegens niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering, niet-tijdige uitvoering daaronder begrepen, van de betalingstransactie.

Artikel 81

Aanvullende financiële compensatie

Elke aanvullende financiële compensatie naast die waarin deze afdeling voorziet, kan worden vastgesteld overeenkomstig het recht dat van toepassing is op het tussen de betaaldienstgebruiker en de betaaldienstverlener gesloten contract.

Artikel 82

Recht van regres

1. Wanneer de aansprakelijkheid van een betaaldienstverlener uit hoofde van de artikelen 65 en 80 kan worden toegerekend aan een andere betaaldienstverlener of een intermediair, vergoedt die betaaldienstverlener of die intermediair eerstgenoemde betaaldienstverlener voor alle verliezen die zijn geleden en/of de bedragen die zijn betaald uit hoofde van de artikelen 65 en 80. Daartoe behoort een compensatie wanneer een van de betaaldienstverleners geen versterkte cliëntauthenticatie toepast.
2. Aanvullende financiële compensatie kan worden vastgesteld conform tussen de betaaldienstverleners en/of intermediairs gesloten overeenkomsten en het recht dat van toepassing is op de tussen hen gesloten overeenkomst.

Artikel 83

Geen aansprakelijkheid

De aansprakelijkheid krachtens de hoofdstukken 2 en 3 geldt niet in abnormale en onvoorziene omstandigheden die onafhankelijk zijn van de wil van degene die zich erop beroept, en waarvan de gevolgen ondanks alle voorzorgsmaatregelen niet konden worden voorkomen, noch wanneer een betaaldienstverlener uit hoofde van nationale of uniale wetgeving andere wettelijke verplichtingen heeft.

HOOFDSTUK 4

Gegevensbescherming

Artikel 84

Gegevensbescherming

De lidstaten staan toe dat betalingssystemen en betaaldienstverleners persoonsgegevens verwerken wanneer dat noodzakelijk is voor het voorkomen, onderzoeken en opsporen van betaalfraude. De verwerking van persoonsgegevens voor het genoemde of andere bij de onderhavige richtlijn beoogde doeleinden geschiedt overeenkomstig Richtlijn 95/46/EG, de nationale regelgeving tot omzetting van Richtlijn 95/46/EG en Verordening (EG) nr. 45/2001.

HOOFDSTUK 5

OPERATIONELE RISICO'S, BEVEILIGINGSRISICO'S EN AUTHENTICATIE

Artikel 85

Beheersing van operationele risico's en beveiligingsrisico's

1. Betaaldienstverleners treffen een regeling die voorziet in passende risicobeperkende maatregelen en controlemechanismen ter beheersing van de operationele risico's, beveiligingsrisico's inbegrepen, die verbonden zijn aan de door hen verstrekte betaaldiensten. Betaaldienstverleners zorgen in het kader van deze regeling voor de vaststelling en handhaving van doelmatige procedures voor het beheersen van incidenten, waaronder classificatie van grote operationele incidenten en veiligheidsincidenten.
2. De lidstaten zorgen ervoor dat betaaldienstverleners de krachtens deze richtlijn bevoegde autoriteit jaarlijks, of met een door die bevoegde autoriteit vastgestelde frequentie, een bijgewerkte beoordeling verstrekken van zowel de operationele en beveiligingsrisico's die aan de door hen verleende betaaldiensten verbonden zijn, als van de toereikendheid van de in reactie op deze risico's getroffen risicobeperkende maatregelen en ingevoerde controlemechanismen.
3. De EBA stelt in nauwe samenwerking met de ECB richtsnoeren op voor de vaststelling, implementatie en monitoring van de beveiligingsmaatregelen, waaronder in voorkomend geval certificeringsprocedures.
4. De EBA onderwerpt de richtsnoeren in nauwe samenwerking met de ECB regelmatig, doch ten minste om de twee jaar, aan een evaluatie.
5. De EBA bevordert de samenwerking op het gebied van de aan betaaldiensten verbonden operationele risico's en beveiligingsrisico's tussen de krachtens deze richtlijn bevoegde autoriteiten, de ECB en in voorkomend geval het Agentschap van de Europese Unie voor netwerk- en informatiebeveiliging.

Artikel 86
Melding van incidenten

1. betaaldienstverleners stellen in geval van een groot operationeel incident, beveiligingsincidenten inbegrepen, de krachtens deze verordening bevoegde autoriteiten in de lidstaat van herkomst onverwijld van dat incident in kennis. Indien een dergelijk incident gevolgen heeft voor de financiële belangen van hun betaaldienstgebruikers, stellen zij ook deze onverwijld van dat incident in kennis en delen zij hen mee welke maatregelen zij kunnen treffen om de mogelijke schadelijke gevolgen van het incident te beperken.
2. De uit hoofde van deze richtlijn in de lidstaat van herkomst bevoegde autoriteiten verstrekken de EBA en de ECB onverwijld na ontvangst van de incidentmelding zoals bedoeld in lid 1 de relevante incidentgegevens en stellen, indien zij het incident voor andere binnenlandse autoriteiten relevant achten, ook die autoriteiten ervan in kennis. De EBA en de ECB beoordelen de relevantie van het incident voor andere Europese autoriteiten en stellen deze zo nodig ervan in kennis. De ECB stelt de leden van het Europees Stelsel van centrale banken in kennis van kwesties die van belang zijn voor het betalingssysteem.
3. De EBA vaardigt uiterlijk [datum invoegen - dezelfde als die in artikel 102, lid 1] in nauwe samenwerking met de ECB richtsnoeren uit:
 - voor betaaldienstverleners, ten aanzien van de classificatie van de in lid 1 bedoelde grote incidenten, alsmede ten aanzien van de inhoud, de vorm en de procedures voor de melding van dergelijke incidenten, en
 - voor de krachtens deze richtlijn bevoegde autoriteiten, ten aanzien van de criteria voor de vaststelling van de relevantie van incidenten, alsmede ten aanzien van de aan andere binnenlandse autoriteiten mede te delen bijzonderheden uit incidentmeldingen.

4. De EBA onderwerpt de in lid 3 bedoelde richtsnoeren in nauwe samenwerking met de ECB regelmatig, doch ten minste om de twee jaar, aan een evaluatie.
5. De EBA neemt bij de uitvaardiging en evaluatie van de in lid 3 bedoelde richtsnoeren de normen en/of specificaties in aanmerking die het Agentschap van de Europese Unie voor netwerk- en informatiebeveiliging voor andere sectoren dan de sector van de betaaldienstverlening heeft ontwikkeld en gepubliceerd.

Artikel 87

Authenticatie

1. De lidstaten zorgen ervoor dat betaaldienstverleners voorzien in versterkte cliëntauthenticatie ingeval een betaler:
 - a) zich via internet toegang tot zijn betaalrekening verschaft;
 - b) een elektronische betalingstransactie met toegang op afstand initieert;
 - c) op afstand via een daartoe bestemd kanaal een handeling van eender welke aard uitvoert die een risico op betaalfraude of andere vormen van misbruik met zich meebrengt.
- 1 bis. De lidstaten zorgen er ten aanzien van lid 1, punt b), voor dat betaaldienstverleners versterkte cliëntauthenticatie gebruiken, met elementen die transacties op dynamische wijze aan een specifiek bedrag en een specifieke begunstigde verbinden.
- 1 ter. De lidstaten zorgen er ten aanzien van lid 1 voor dat betaaldienstverleners specifieke beveiligingseisen vaststellen ter bescherming van de vertrouwelijkheid en integriteit van de persoonlijke beveiligingsgegevens van betaaldienstgebruikers.

- 1 quater. De leden 1 bis en 1 ter zijn tevens van toepassing op betalingen die via betalingsinitiatiedienstverleners worden geïnitieerd. De leden 1 bis en 1 ter zijn ook van toepassing wanneer de informatie via een rekeninginformatiedienstverlener wordt aangevraagd.
- 1 quinques. De lidstaten zorgen ervoor dat de rekeninghoudende betaaldienstverleners de vergunninghoudende betalingsinitiatiedienstverleners en de geregistreerde rekeninginformatiedienstverleners toestaan dat zij zich op de door de rekeninghoudende betaaldienstverlener ten behoeve van de betaaldienstgebruiker overeenkomstig lid 1 ter en, in geval van betrokkenheid van een betalingsinitiatiedienstverlener, tevens overeenkomstig lid 1 bis geboden authenticatieprocedures kunnen baseren.

Artikel 87 bis

Technische reguleringsnormen inzake authenticatie en communicatie

1. De EBA stelt, in nauwe samenwerking met de ECB en overeenkomstig artikel 16 van Verordening (EU) nr. 1093/2010, een ontwerp van technische reguleringsnormen voor betaaldienstverleners zoals bedoeld in artikel 1, lid 1, van deze richtlijn op met daarin:
 - a) de voorschriften voor de procedure voor versterkte cliëntauthenticatie zoals bedoeld in artikel 87, leden 1 en 1 bis;
 - b) de vrijstellingen, op basis van de in lid 1 ter uiteengezette criteria, van de toepassing van artikel 87, leden 1, 1 bis en 1 ter;
 - c) de eisen waaraan technische beveiligingsmaatregelen overeenkomstig artikel 87, lid 1 ter, moeten voldoen ter bescherming van de vertrouwelijkheid en de integriteit van de persoonlijke beveiligingsgegevens van betaaldienstgebruikers, en
 - d) gemeenschappelijke beveiligingseisen voor communicatie tussen rekeninghoudende betaaldienstverleners, betalingsinitiatiedienstverleners, rekeninginformatiedienstverleners, betalers en begunstigden, ten behoeve van authenticatie, kennisgeving en informatieverstrekking.

- 1 bis. Het ontwerp van technische reguleringsnormen wordt opgesteld door de EBA, overeenkomstig navolgende doelstellingen:
- passende beveiliging ten behoeve van betaaldienstgebruikers, middels de vaststelling van doeltreffende en risicogerichte eisen;
 - waarborging van de veiligheid van de geldmiddelen en persoonsgegevens van betaaldienstgebruikers;
 - eerlijke mededinging tussen betaaldienstverleners;
 - neutraliteit van bedrijfsmodellen;
 - de ontwikkeling van gebruiksvriendelijke en toegankelijke betaalwijzen.
- 1 ter. De in lid 1, punt b), bedoelde vrijstellingen zijn gekoppeld aan de volgende criteria:
- a) de omvang van het aan de verleende dienst verbonden risico;
 - b) het bedrag en/of de herhaaldelijkheid van een transactie;
 - d) het voor de uitvoering van een transactie gebruikte betalingskanaal.
2. De EBA legt dit ontwerp van technische reguleringsnormen uiterlijk op (datum invoegen) [... binnen een jaar na de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn] voor aan de Commissie.
- Aan de Commissie wordt de bevoegdheid toegekend de in lid 1 bedoelde technische reguleringsnormen vast te stellen volgens de procedure van de artikelen 10 tot en met 14 van Verordening (EU) nr. 1093/2010.
3. De EBA evalueert en, in voorkomend geval, actualiseert de technische reguleringsnormen regelmatig.

HOOFDSTUK 6

BUITENGERECHTELIJKE KLACHTEN- EN VERHAALPROCEDURES VOOR DE BESLECHTING VAN GESCHILLEN

AFDELING 1

KLACHTENPROCEDURES

Artikel 88

Klachten

1. De lidstaten zorgen ervoor dat er procedures voorhanden zijn die betaaldienstgebruikers en andere belanghebbenden, met inbegrip van consumentenverenigingen, de mogelijkheid bieden bij de bevoegde autoriteiten klachten in te dienen met betrekking tot beweerde inbreuken van betaaldienstverleners op deze richtlijn.
2. In voorkomend geval en onverminderd het recht om overeenkomstig het nationale procesrecht een klacht aan een rechterlijke instantie voor te leggen, wordt de klager in het antwoord van de bevoegde autoriteit geïnformeerd over de krachtens artikel 91 ingestelde buitengerechtelijke klachten- en verhaalprocedures.

Artikel 89

Bevoegde autoriteiten

1. De lidstaten wijzen bevoegde autoriteiten aan die een doeltreffende naleving van deze richtlijn waarborgen en monitoren. Die bevoegde autoriteiten nemen alle passende maatregelen om een dergelijke naleving te waarborgen. Met uitzondering van de nationale centrale banken zijn dit geen betaaldienstverleners.
- 1 bis. Het betreft:
 - a) bevoegde autoriteiten in de zin van artikel 4, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1093/2010, of
 - b) lichamen die bij nationale wetgeving of door bij nationale wetgeving uitdrukkelijk tot erkenning gemachtigde overheidsinstanties zijn erkend.

- 1 ter. Wanneer een lidstaat de bepalingen van deze richtlijn inzake de rechten en plichten van betaaldienstgebruikers en betaaldienstverleners heeft omgezet in burgerlijk recht door te voorzien in een dienovereenkomstige burgerrechtelijke vordering, kan deze ervoor opteren de doeltreffende handhaving van de richtlijn te garanderen door betaaldienstgebruikers en betaaldienstverleners de mogelijkheid te bieden de betreffende vorderingen bij de bevoegde rechtbanken in te stellen. Deze bepaling laat de aanwijzing van bevoegde autoriteiten krachtens Titel II onverlet.
2. De in lid 1 bedoelde autoriteiten beschikken over alle bevoegdheden die zij nodig hebben voor het verrichten van hun taken. De lidstaten zorgen ervoor dat wanneer meer dan een autoriteit bevoegd is om een doeltreffende naleving van deze richtlijn te waarborgen en te monitoren, deze autoriteiten nauw samenwerken zodat zij hun respectieve taken effectief kunnen uitvoeren.
- 2 bis. De bevoegde autoriteiten oefenen hun bevoegdheden uit in overeenstemming met het nationaal recht, hetzij:
- a) rechtstreeks op eigen gezag of onder toezicht van de gerechtelijke autoriteiten; of
 - b) door een verzoek in te dienen bij de rechtbanken die bevoegd zijn de vereiste beslissing te geven, en, in voorkomend geval, door beroep aan te tekenen ingeval het verzoek om het geven van de vereiste beslissing wordt afgewezen.
3. In geval van inbreuk of vermoedelijke inbreuk op de uit hoofde van titel III en titel IV vastgestelde bepalingen van nationaal recht, fungeren de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst van de betaaldienstgebruiker als de in lid 1 bedoelde bevoegde autoriteit; in het geval van agenten en bijkantoren die betaaldiensten verlenen in het kader van de vrijheid van vestiging, zijn dit evenwel de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst.
4. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk [twee jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn] in kennis van de in lid 1 bedoelde aangewezen bevoegde autoriteiten. Zij brengen de Commissie op de hoogte van de verdeling van de taken van die autoriteiten. Zij stellen de Commissie onmiddellijk in kennis van alle latere wijzigingen met betrekking tot de aanwijzing en respectieve bevoegdheden van die autoriteiten.

AFDELING 2

BUITENGERECHTELIJKE VERHAALPROCEDURES EN SANCTIES

Artikel 90

Interne geschillenbeslechting

1. De lidstaten zorgen ervoor dat betaaldienstverleners adequate en effectieve consumentenklachtenprocedures opzetten voor de afhandeling van klachten van betaaldienstgebruikers met betrekking tot de uit titel III en titel IV van deze verordening voortvloeiende rechten en plichten. Deze procedures gelden in alle lidstaten waar de betaaldiensten worden aangeboden en zijn beschikbaar in de officiële taal van die lidstaten.
2. De lidstaten schrijven voor dat betaaldienstverleners elke mogelijke inspanning leveren om binnen een passende termijn, doch uiterlijk binnen 15 werkdagen, op een tussen betaaldienstverlener en betaaldienstgebruiker overeengekomen wijze te reageren op klachten van laatstgenoemde en in te gaan op alle naar voren gebrachte punten. In uitzonderlijke situaties, waarin het om redenen die de betaaldienstverlener niet verwijtbaar zijn, niet mogelijk is om binnen 15 werkdagen antwoord te geven, is de betaaldienstverlener gehouden een bericht sturen waarin om verlenging van de antwoordtermijn wordt verzocht, de redenen van de vertraging in de beantwoording van de klacht duidelijk worden vermeld en de termijn wordt genoemd waarbinnen de consument de definitieve reactie zal ontvangen. Die termijn mag in geen geval meer dan 30 werkdagen bedragen.
3. De betaaldienstverlener deelt de betaaldienstgebruiker mee welke buitengerechtelijke verhaalinstanties voor de behandeling van geschillen met betrekking tot de uit titel III en titel IV van deze richtlijn voortvloeiende rechten en plichten bevoegd zijn.
4. De betaaldienstverlener die over een website beschikt, stelt de in lid 3 bedoelde informatie, met inachtneming van de algemene voorwaarden van het met de betaaldienstgebruiker gesloten contract, te allen tijde op eenvoudige, rechtstreekse en duidelijk zichtbare wijze op zijn website ter beschikking. . Daarbij wordt aangegeven hoe er verdere informatie over de betrokken buitengerechtelijke verhaalinstantie en over de voorwaarden voor de inschakeling ervan kan worden verkregen.
5. [...]

Artikel 91
Buitengerechtelijk verhaal

1. De lidstaten zorgen ervoor, in voorkomend geval onder gebruikmaking van bestaande organen, dat er overeenkomstig de desbetreffende nationale en uniale wetgeving, en met name Richtlijn 2013/11/EU, adequate en effectieve buitengerechtelijke klachten- en verhaalprocedures worden opgezet voor de beslechting van geschillen tussen betaaldienstgebruikers en betaaldienstverleners met betrekking tot de uit titel III en titel IV van deze richtlijn voortvloeiende rechten en plichten. De lidstaten zorgen ervoor dat dergelijke procedures van toepassing zijn op betaaldienstverleners en tevens betrekking hebben op de werkzaamheden van benoemde vertegenwoordigers.
2. De lidstaten schrijven voor dat de in lid 1 bedoelde organen samenwerken bij de beslechting van grensoverschrijdende geschillen met betrekking tot de uit titel III en titel IV van deze richtlijn voortvloeiende rechten en plichten.

Artikel 92
Sancties

1. De lidstaten stellen de regels vast inzake de sancties die van toepassing zijn op inbreuken op nationale bepalingen die ter omzetting van deze richtlijn zijn vastgesteld, en treffen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat zij worden toegepast. De sancties zijn doeltreffend, evenredig en afschrikkend.
2. De lidstaten bepalen dat de bevoegde autoriteit iedere administratieve sanctie wegens inbreuken op de ter omzetting van deze richtlijn vastgestelde bepalingen openbaar kan maken, tenzij dit ernstig gevaar zou opleveren voor de financiële markten of de betrokken partijen in onevenredige mate zou schaden.

TITEL V

GEDELEGEERDE HANDELINGEN

Artikel 93

Gedelegeerde handelingen

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 94 gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot:

- a) de aanpassing van de verwijzing naar Aanbeveling 2003/361/EG in artikel 4, punt 29, van deze richtlijn wanneer die aanbeveling wordt gewijzigd;
- b) de aanpassing van de in artikel 27, lid 1, en artikel 66, lid 1, gespecificeerde bedragen, teneinde rekening te houden met de inflatie.

Artikel 94

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.
2. De in artikel 93 bedoelde bevoegdheidsdelegatie wordt met ingang van [datum invoegen ' datum van inwerkingtreding van de wetgevingshandeling] voor onbepaalde tijd aan de Commissie toegekend.
3. De in artikel 93 bedoelde bevoegdheidsdelegatie kan te allen tijde door het Europees Parlement of de Raad worden ingetrokken. Het besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.
4. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling heeft vastgesteld, doet zij daarvan gelijktijdig kennisgeving aan het Europees Parlement en de Raad.
5. Een overeenkomstig artikel 93 vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien noch het Europees Parlement, noch de Raad daartegen binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben medegedeeld dat zij daartegen geen bezwaar zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.

TITEL VI

SLOTBEPALINGEN

Artikel 95

Volledige harmonisatie

1. Onverminderd artikel 2, lid 1, punt d), en lid 2, artikel 7, lid 3, artikel 27, artikel 31, lid 2, artikel 35, lid 2, artikel 48, lid 6, artikel 50, lid 3, artikel 51, lid 3, artikel 54, leden 2 en 3, artikel 55, lid 3, artikel 56, leden 2 en 3, artikel 66, lid 1, punt b), en artikel 77 mogen de lidstaten, in zoverre deze richtlijn geharmoniseerde bepalingen bevat, geen andere bepalingen handhaven of vaststellen dan die welke in deze richtlijn zijn vervat.
2. Wanneer een lidstaat gebruik maakt van de in lid 1 bedoelde mogelijkheden, stelt hij de Commissie daarvan in kennis, alsmede van eventuele latere wijzigingen. De Commissie stelt deze informatie beschikbaar voor het publiek via een website of op een andere gemakkelijk toegankelijke wijze.
3. De lidstaten zorgen ervoor dat betaaldienstverleners niet ten nadele van betaaldienstgebruikers afwijken van de bepalingen van nationaal recht waarmee uitvoering wordt gegeven aan of die overeenstemmen met bepalingen van deze richtlijn, tenzij laatstgenoemde bepalingen daarin uitdrukkelijk voorzien.

Betaaldienstverleners mogen evenwel besluiten betaaldienstgebruikers gunstiger voorwaarden te bieden.

Artikel 96

Herzieningsclausule

Binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn dient de Commissie bij het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en de Europese Centrale Bank een verslag in over de toepassing en gevolgen van deze richtlijn, en met name over de passendheid en de gevolgen van de in artikel 55, leden 3 en 4, vervatte voorschriften voor de kosten en vergoedingen.

Artikel 97
Overgangsbepaling

1. De lidstaten bieden betaalinstellingen die vóór [*Publicatiebureau: uiterste omzettingsdatum invoegen*] bedrijfsactiviteiten hebben aangevangen overeenkomstig het nationale recht tot omzetting van Richtlijn 2007/64/EG, de mogelijkheid die bedrijfsactiviteiten overeenkomstig de eisen van Richtlijn 2007/64/EG voort te zetten tot [*Publicatiebureau: uiterste omzettingsdatum + zes maanden invoegen*], zonder dat zij een vergunning krachtens artikel 5 van deze richtlijn hoeven te verkrijgen of hoeven te voldoen aan de overige bepalingen die in titel II van deze richtlijn zijn neergelegd of waarnaar in titel II van deze richtlijn wordt verwezen.

De lidstaten verplichten genoemde betaalinstellingen ertoe de bevoegde autoriteiten alle dienstige informatie te verstrekken om hen uiterlijk op [*Publicatiebureau: uiterste omzettingsdatum + zes maanden invoegen*] in staat te stellen te beoordelen of die betaalinstellingen aan de eisen van titel II van deze richtlijn voldoen en, zo niet, welke maatregelen moeten worden genomen om naleving te waarborgen, dan wel of het wenselijk is de vergunning in te trekken.

Betalinstellingen die na verificatie door de bevoegde autoriteiten aan de eisen van titel II van deze richtlijn blijken te voldoen, krijgen een vergunning en worden opgenomen in het register van de lidstaat van herkomst en in het EBA-register waarin de artikelen 13 en 14 van deze richtlijn voorzien. Wanneer die betaalinstellingen op [*Publicatiebureau: uiterste omzettingsdatum + zes maanden invoegen*] niet aan de eisen van titel II van deze richtlijn voldoen, wordt het hun overeenkomstig artikel 30 van deze richtlijn verboden betaaldiensten te verlenen.

2. De lidstaten kunnen bepalen dat de in de lid 1, eerste alinea, bedoelde betaalinstellingen automatisch een vergunning krijgen en opgenomen worden in het register van hun lidstaat van herkomst en in het EBA-register waarin de artikelen 13 en 14 voorzien, indien de bevoegde autoriteiten reeds over het bewijs beschikken dat de in de artikelen 5 en 10 gestelde eisen worden nageleefd. De bevoegde autoriteiten informeren de betrokken betaalinstellingen alvorens hun een vergunning wordt verleend.
3. De lidstaten bieden natuurlijke personen of rechtspersonen die reeds vóór [*Publicatiebureau: uiterste omzettingsdatum invoegen*] betaaldienstactiviteiten in de zin van deze richtlijn uitoefenden en een ontheffing hebben gekregen krachtens artikel 26 van Richtlijn 2007/64/EG, de mogelijkheid deze werkzaamheden in de betrokken lidstaat overeenkomstig Richtlijn 2007/64/EG tot [*Publicatiebureau: uiterste omzettingsdatum + twaalf maanden invoegen*] voort te zetten zonder dat zij een vergunning krachtens artikel 5 van deze richtlijn of een ontheffing krachtens artikel 27 van deze richtlijn hoeven te verkrijgen, en zonder dat zij hoeven te voldoen aan de overige bepalingen die in titel II van deze richtlijn zijn neergelegd of waarnaar in titel II van deze richtlijn wordt verwezen. Indien voornoemde personen binnen deze periode geen vergunning of ontheffing uit hoofde van deze richtlijn hebben gekregen, is het hun overeenkomstig artikel 30 van deze richtlijn verboden betaaldiensten te verlenen.
4. De lidstaten kunnen bepalen dat de in de lid 3 bedoelde ontheven instellingen automatisch geacht worden een ontheffing te hebben verkregen en automatisch worden opgenomen in het nationale register van hun lidstaat van herkomst en in het EBA-register waarin de artikelen 13 en 14 voorzien, indien de bevoegde autoriteiten reeds over het bewijs beschikken dat de in artikel 27 gestelde eisen worden nageleefd. De bevoegde autoriteiten stellen de desbetreffende betaalinstellingen daarvan in kennis.
5. Indien de bevoegde autoriteiten uiterlijk op [*Publicatiebureau: uiterste omzettingsdatum + twaalf maanden invoegen*] over het bewijs beschikken dat aan de eisen van artikel 6, punt c), en van artikel 8 van deze richtlijn wordt voldaan, zijn op rechtspersonen aan wie vergunning is verleend voor het verlenen van betaaldiensten zoals bedoeld in punt 7 van de bijlage van Richtlijn 2007/64/EG, niettegenstaande lid 1 automatisch grandfathering-bepalingen van toepassing voor wat betreft het verlenen van de betaaldiensten die worden aangemerkt als betaaldiensten zoals bedoeld in punt 3 van de bijlage van deze richtlijn.

Artikel 98
Wijziging van Richtlijn 2002/65/EG

Artikel 4, lid 5, van Richtlijn 2002/65/EG wordt vervangen door:

“5. Voor zover Richtlijn [Publicatiebureau: nummer van deze richtlijn invoegen] van het Europees Parlement en de Raad* ook van toepassing is, worden de informatievereisten van artikel 3, lid 1, van de onderhavige richtlijn, met uitzondering van punt 2, onder c) tot en met g), punt 3, onder a), d) en e), en punt 4, onder b), vervangen door de artikelen 37, 38, 44 en 45 van eerstgenoemde richtlijn.”

* Richtlijn ... van het Europees Parlement en de Raad van [volledige titel invoegen] (PB L..).

Artikel 99
Wijziging van Richtlijn 2013/36/EU

In bijlage I bij Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad³¹ wordt punt 4 vervangen door:

“(4) betaaldiensten als gedefinieerd in artikel 4, punt 3, van Richtlijn 2014/XX/EU van het Europees Parlement en de Raad* [*Publicatiebureau: titel en nummer invoegen na goedkeuring richtlijn*].”

*Richtlijn ... van het Europees Parlement en de Raad van ...

³¹ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 338).

Artikel 100

Wijziging van Richtlijn 2009/110/EG

1. In artikel 1 van Richtlijn 2009/110/EG wordt lid 5 vervangen door:

“Deze richtlijn is niet van toepassing op monetaire waarde die wordt gebruikt om betalings-transacties te verrichten die zijn vrijgesteld krachtens artikel 3, punt l), l bis) en l ter), van Richtlijn [PSD2].”

1 bis. In artikel 3 van Richtlijn 2009/110/EG wordt lid 1 vervangen door:

“Onverminderd deze richtlijn, zijn artikel, 5, de artikelen 10 tot en met 16, artikel 18, leden 5 tot en met 7, en de artikelen 19 tot en met 26 quater van Richtlijn [PSD2] van overeenkomstige toepassing op instellingen voor elektronisch geld.”

2. In artikel 3 van Richtlijn 2009/110/EG wordt lid 4 vervangen door:

“4. De lidstaten staan toe dat instellingen voor elektronisch geld via natuurlijke of rechtspersonen die namens hen optreden elektronisch geld overmaken en terugbetalen. Indien de instelling voor elektronisch geld elektronisch geld wenst over te maken in een andere lidstaat door een beroep te doen op een dergelijke natuurlijke of rechtspersoon, zijn artikel 18, leden 5 en 6, en de artikelen 25 bis tot en met 26 quater van Richtlijn [PSD2] van overeenkomstige toepassing.”

3. In artikel 3 van Richtlijn 2009/110/EG wordt lid 5 vervangen door:

“5. Onverminderd het bepaalde in lid 4, geven de instellingen voor elektronisch geld geen elektronisch geld uit via agenten. Instellingen voor elektronisch geld mogen enkel via agenten betaaldiensten verlenen als bedoeld in artikel 6, lid 1, punt a), indien is voldaan aan de voorwaarden in artikel 18 van Richtlijn [PSD2].”

4. Aan artikel 18 van Richtlijn 2009/110/EG wordt het volgende lid 4 toegevoegd:

“4. De lidstaten bieden instellingen voor elektronisch geld die vóór de vaststelling van Richtlijn [Publicatiebureau: nummer van deze richtlijn invoegen] van het Europees Parlement en de Raad* hun activiteiten in overeenstemming met deze richtlijn en Richtlijn 2007/64/EG hebben aangevangen in de lidstaat waar hun hoofdkantoor is gevestigd, de mogelijkheid deze werkzaamheden in de desbetreffende lidstaat of een andere lidstaat tot [Publicatiebureau: uiterste omzettingsdatum + zes maanden invoegen] voort te zetten, zonder dat zij een vergunning krachtens artikel 3 van deze richtlijn hoeven te verkrijgen of hoeven te voldoen aan de overige eisen die in titel II van deze richtlijn zijn neergelegd of waarnaar in titel II van deze richtlijn wordt verwezen.

De lidstaten verplichten de in de eerste alinea bedoelde rechtspersonen ertoe de bevoegde autoriteiten alle dienstige informatie te verstrekken om hen in staat te stellen uiterlijk op [Publicatiebureau: uiterste omzettingsdatum + zes maanden invoegen] te beoordelen of die rechtspersonen aan de eisen van titel II van deze richtlijn voldoen en, zo niet, welke maatregelen moeten worden genomen om naleving te waarborgen, dan wel of het aangewezen is de vergunning in te trekken.

De in de eerste alinea bedoelde rechtspersonen die na verificatie door de bevoegde autoriteiten aan de eisen van titel II van deze richtlijn blijken te voldoen, krijgen een vergunning en worden opgenomen in het register. Wanneer die rechtspersonen op [Publicatiebureau: uiterste omzettingsdatum + zes maanden invoegen] niet aan de eisen van titel II van deze richtlijn voldoen, wordt het hun verboden elektronisch geld uit te geven.”

* Richtlijn ... van het Europees Parlement en de Raad van ... [volledige titel invoegen] (PB L...).

**

Artikel 100 bis
Wijziging van Verordening (EU) nr. 1093/2010

1. In artikel 1 van Verordening (EU) nr. 1093/2010 wordt lid 2 vervangen door:

“2. De Autoriteit handelt overeenkomstig de haar bij deze verordening toegekende bevoegdheden en binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 94/19/EG, Richtlijn 2002/87/EG, Verordening (EG) nr. 1781/2006, Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 26 juni 2013 inzake prudentiële voorschriften voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen(*), Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot de werkzaamheden van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen (**), Richtlijn [PSD2] [Publicatiebureau: nummer invoegen na vaststelling richtlijn] en, voor zover deze handelingen van toepassing zijn op kredietinstellingen en financiële instellingen alsmede op de bevoegde autoriteiten die toezicht op deze instellingen houden, met inachtneming van bepaalde onderdelen van Richtlijn 2002/65/EG en Richtlijn 2005/60/EG, met inbegrip van alle op deze handelingen gebaseerde richtlijnen, verordeningen en besluiten en alle andere juridisch bindende handelingen van de Unie waarmee taken aan de Autoriteit worden toegekend. De Autoriteit handelt tevens in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 1024/2013 (***) van de Raad.”
2. In artikel 4 wordt lid 1 vervangen door:

““financiële instellingen”: “kredietinstellingen” in de zin van artikel 4, punt 1, van Richtlijn 2006/48/EG, “beleggingsondernemingen” in de zin van artikel 3, punt 1 (b), van Richtlijn 2006/49/EG, “financiële conglomeraten” in de zin van artikel 2, punt 14, van Richtlijn 2002/87/EG, “betaaldienstverleners” in de zin van artikel 4, punt 9, van Richtlijn [PSD2] [Publicatiebureau: nummer invoegen na vaststelling richtlijn], en “instellingen voor elektronisch geld” als omschreven in artikel 2, punt 1, van Richtlijn 2009/110/EG, met dien verstande dat, wat Richtlijn 2005/60/EG betreft, onder “financiële instellingen” wordt verstaan de kredietinstellingen en financiële instellingen als gedefinieerd in artikel 3, punten 1 en 2, van die richtlijn.”

Artikel 101
Intrekking

Richtlijn 2007/64/EG wordt ingetrokken met ingang van [Publicatiebureau: dag na de in artikel 102, lid 2, eerste alinea, vermelde datum invoegen].

Verwijzingen naar de ingetrokken richtlijn gelden als verwijzingen naar de onderhavige richtlijn en worden gelezen volgens de concordantietabel in bijlage II.

Artikel 102

Omzetting

1. De lidstaten dienen vóór ...⁺[twee jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn] de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen en bekend te maken om aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de tekst ervan onverwijld mee aan de Commissie.
2. Zij passen die bepalingen toe met ingang van ...⁺⁺[twee jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn].

Wanneer de lidstaten die bepalingen vaststellen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor de verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

3. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.
4. In afwijking van lid 2 zorgen de lidstaten ervoor dat de in artikel 87, leden 1, 1 bis, 1 ter en 1 quinquies, bedoelde beveiligingsmaatregelen binnen 18 maanden na de inwerkingtreding van de in artikel 87 bis bedoelde technische reguleringsnormen worden toegepast.
5. De lidstaten verstrekken, overeenkomstig lid 4, nieuwe betaaldienstverleners die per de datum van inwerkingtreding van de in artikel 87 bis bedoelde technische reguleringsnormen diensten aanbieden zoals bedoeld in bijlage I, punten 7 en 8, een vergunning en registreren deze.
6. De lidstaten zorgen ervoor dat individuele rekeninghoudende betaaldienstverleners in de periode dat zij nog niet aan de in lid 4 bedoelde technische reguleringsnormen hoeven te voldoen, dit niet-voldoen niet misbruiken om het gebruik van betalingsinitiatie- en rekeninginformatiediensten voor door hen gehouden rekeningen te blokkeren of te hinderen.

⁺ Publicatiebureau: datum invoegen - twee jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn.

⁺⁺ Publicatiebureau: datum invoegen - twee jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn.

Artikel 103

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 104

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

Voor de Raad

De voorzitter

BIJLAGE I
BETAALDIENSTEN (DEFINITIE 3 IN ARTIKEL 4)

1. Diensten waarbij de mogelijkheid wordt geboden contanten op een betaalrekening te storten, alsmede alle verrichtingen die voor het exploiteren van een betaalrekening vereist zijn.
2. Diensten waarbij de mogelijkheid wordt geboden contanten van een betaalrekening op te nemen, alsmede alle verrichtingen die voor het exploiteren van een betaalrekening vereist zijn.
3. Uitvoering van betalingstransacties, met inbegrip van geldovermakingen, op een betaalrekening bij de betaaldienstverlener van de gebruiker of bij een andere betaaldienstverlener:
 - a) uitvoering van automatische debiteringen, met inbegrip van eenmalige automatische debiteringen,
 - b) uitvoering van betalingstransacties met behulp van een betaalkaart of een soortgelijk instrument,
 - c) uitvoering van overmakingen, met inbegrip van automatische betaalopdrachten.
4. Uitvoering van betalingstransacties waarbij de geldmiddelen zijn gedekt door een kredietlijn die aan de betaaldienstgebruiker wordt verstrekt:
 - a) uitvoering van automatische debiteringen, met inbegrip van eenmalige automatische debiteringen,
 - b) uitvoering van betalingstransacties met behulp van een betaalkaart of een soortgelijk instrument,
 - c) uitvoering van overmakingen, met inbegrip van automatische betaalopdrachten.
5. Uitgifte van betaalinstrumenten en/of aanvaarding van betalingstransacties.
6. Geldtransfers.
7. Betalingsinitiatiediensten.
8. Rekeninginformatiediensten.

BIJLAGE II

CONCORDANTIETABEL

Deze richtlijn	Richtlijn 2007/64/EG	
Artikel 1, lid 1	Artikel 1, lid 1	
Artikel 1, lid 2	Artikel 1, lid 2	
Artikel 2, lid 1	Artikel 2, lid 1	
Artikel 2, lid 2	Artikel 2, lid 2	
Artikel 2, lid 3	Artikel 2, lid 3	
Artikel 3 o) geschrapt	Artikel 3	
Artikel 4 Definities toegevoegd	Artikel 4	
Artikel 5 – Regels toegevoegd voor de vergunningaanvragen	Artikel 5	
Artikel 6	Artikel 6	
Artikel 7, lid 1	Artikel 7, lid 1	
Artikel 7, lid 2	Artikel 7, lid 2	
Artikel 7, lid 3	Artikel 7, lid 3	
Artikel 8, lid 1	Artikel 8, lid 1	
Artikel 8, lid 2	Artikel 8, lid 2	
Artikel 8, lid 3	Artikel 8, lid 3	
Artikel 9, lid 1	Artikel 9, lid 1	
Artikel 9, lid 2 artikel 9, leden 3 en 4, geschrapt	Artikel 9, lid 2	
Artikel 10, lid 1	Artikel 10, lid 1	
Artikel 10, lid 2	Artikel 10, lid 2	
Artikel 10, lid 3	Artikel 10, lid 3	
Artikel 10, lid 4	Artikel 10, lid 4	
Artikel 10, lid 5	Artikel 10, lid 5	
Artikel 10, lid 6	Artikel 10, lid 6	
Artikel 10, lid 7	Artikel 10, lid 7	
Artikel 10, lid 8	Artikel 10, lid 8	
Artikel 10, lid 9	Artikel 10, lid 9	
Artikel 11	Artikel 11	
Artikel 12, lid 1	Artikel 12, lid 1	
Artikel 12, lid 2	Artikel 12, lid 2	
Artikel 12, lid 3	Artikel 12, lid 3	
Artikel 13	Artikel 13	
Artikel 14, lid 1		
Artikel 14, lid 2		
Artikel 14, lid 3		
Artikel 14, lid 4		
Artikel 15	Artikel 14	

Artikel 16, lid 1	Artikel 15, lid 1	
Artikel 16, lid 2	Artikel 15, lid 2	
Artikel 16, lid 3	Artikel 15, lid 3	
Artikel 16, lid 4	Artikel 15, lid 4	
Artikel 17, lid 1	Artikel 16, lid 1	
Artikel 17, lid 2	Artikel 16, lid 2	
Artikel 17, lid 3		
Artikel 17, lid 4	Artikel 16, lid 3	
Artikel 17, lid 5	Artikel 16, lid 4	
Artikel 17, lid 6	Artikel 16, lid 5	
Artikel 18, lid 1	Artikel 17, lid 1	
Artikel 18, lid 2	Artikel 17, lid 2	
Artikel 18, lid 3	Artikel 17, lid 3	
Artikel 18, lid 4	Artikel 17, lid 4	
Artikel 18, lid 5	Artikel 17, lid 5	
Artikel 18, lid 6	Artikel 17, lid 6	
Artikel 18, lid 7	Artikel 17, lid 7	
Artikel 18, lid 8	Artikel 17, lid 8	
Artikel 18, lid 9		
Artikel 19, lid 1	Artikel 18, lid 1	
Artikel 19, lid 2	Artikel 18, lid 2	
Artikel 20	Artikel 19	
Artikel 21, lid 1	Artikel 20, lid 1	
Artikel 21, lid 2	Artikel 20, lid 2	
Artikel 21, lid 3	Artikel 20, lid 3	
Artikel 21, lid 4	Artikel 20, lid 4	
Artikel 21, lid 5	Artikel 20, lid 5	
Artikel 22, lid 1	Artikel 21, lid 1	
Artikel 22, lid 2	Artikel 21, lid 2	
Artikel 22, lid 3	Artikel 21, lid 3	
Artikel 23, lid 1	Artikel 22, lid 1	
Artikel 23, lid 2	Artikel 22, lid 2	
Artikel 23, lid 3	Artikel 22, lid 3	
Artikel 24, lid 1	Artikel 23, lid 1	
Artikel 24, lid 2	Artikel 23, lid 2	
Artikel 25, lid 1	Artikel 24, lid 1	
Artikel 25, lid 2, punt d), geschrapt	Artikel 24, lid 2	

Artikel 26, lid 1	Artikel 25, lid 1	
Artikel 26, lid 2	Artikel 25, lid 2	
Artikel 26, lid 3	Artikel 25, lid 3	
Artikel 26, lid 4	Artikel 25, lid 4	
Artikel 26, lid 5	Artikel 25, lid 5	
Artikel 26, lid 6		
Artikel 26, lid 7		
Artikel 26, lid 8		
Artikel 26, lid 9		
Artikel 27, lid 1	Artikel 26, lid 1	
Artikel 27, lid 2	Artikel 26, lid 2	
Artikel 27, lid 3	Artikel 26, lid 3	
Artikel 27, lid 4	Artikel 26, lid 4	
Artikel 27, lid 5	Artikel 26, lid 5	
Artikel 27, lid 6	Artikel 26, lid 6	
Artikel 28	Artikel 27	
Artikel 29, lid 1	Artikel 28, lid 1	
artikel 29, lid 2, punt c), geschrapt	Artikel 28, lid 2	
Artikel 30, lid 1	Artikel 29	
Artikel 30, lid 2		
Artikel 31, lid 1	Artikel 30, lid 1	
Artikel 31, lid 2	Artikel 30, lid 2	
Artikel 31, lid 3	Artikel 30, lid 3	
Artikel 32	Artikel 31	
Artikel 33, lid 1	Artikel 32, lid 1	
Artikel 33, lid 2	Artikel 32, lid 2	
Artikel 33, lid 3	Artikel 32, lid 3	
Artikel 34	Artikel 33	
Artikel 35, lid 1	Artikel 34, lid 1	
Artikel 35, lid 2	Artikel 34, lid 2	
Artikel 36, lid 1	Artikel 35, lid 1	
Artikel 36, lid 2	Artikel 35, lid 2	
Artikel 37, lid 1	Artikel 36, lid 1	
Artikel 37, lid 2	Artikel 36, lid 2	
Artikel 37, lid 3	Artikel 36, lid 3	
Artikel 38, lid 1	Artikel 37, lid 1	
Artikel 38, lid 2		

Artikel 38, lid 3	Artikel 37, lid 2	
Artikel 39		
Artikel 40		
Artikel 41	Artikel 38	
Artikel 42	Artikel 39	
Artikel 43	Artikel 40	
Artikel 44, lid 1	Artikel 41, lid 1	
Artikel 44, lid 2	Artikel 41, lid 2	
Artikel 44, lid 3	Artikel 41, lid 3	
Artikel 45, lid 1	Artikel 42, lid 1	
Artikel 45, lid 2	Artikel 42, lid 2	
Artikel 45, lid 3	Artikel 42, lid 3	
Artikel 45, lid 4	Artikel 42, lid 4	
Artikel 45, lid 5	Artikel 42, lid 5	
Artikel 45, lid 6	Artikel 42, lid 6	
Artikel 45, lid 7	Artikel 42, lid 7	
Artikel 46	Artikel 43	
Artikel 47, lid 1	Artikel 44, lid 1	
Artikel 47, lid 2	Artikel 44, lid 2	
Artikel 47, lid 3	Artikel 44, lid 3	
Artikel 48, lid 1	Artikel 45, lid 1	
Artikel 48, lid 2	Artikel 45, lid 2	
Artikel 48, lid 3	Artikel 45, lid 3	
Artikel 48, lid 4	Artikel 45, lid 4	
Artikel 48, lid 5	Artikel 45, lid 5	
Artikel 48, lid 6	Artikel 45, lid 6	
Artikel 49	Artikel 46	
Artikel 50, lid 1	Artikel 47, lid 1	
Artikel 50, lid 2	Artikel 47, lid 2	
Artikel 50, lid 3	Artikel 47, lid 3	
Artikel 51, lid 1	Artikel 48, lid 1	
Artikel 51, lid 2	Artikel 48, lid 2	
Artikel 51, lid 3	Artikel 48, lid 3	
Artikel 52, lid 1	Artikel 49, lid 1	
Artikel 52, lid 2	Artikel 49, lid 2	
Artikel 53, lid 1	Artikel 50, lid 1	
Artikel 53, lid 2	Artikel 50, lid 2	

Artikel 54, lid 1	Artikel 51, lid 1	
Artikel 54, lid 2	Artikel 51, lid 2	
Artikel 54, lid 3	Artikel 51, lid 3	
Artikel 54, lid 4	Artikel 51, lid 4	
Artikel 55, lid 1	Artikel 52, lid 1	
Artikel 55, lid 2	Artikel 52, lid 2	
Artikel 55, lid 3	Artikel 52, lid 3	
Artikel 55, lid 4		
Artikel 56, lid 1	Artikel 53, lid 1	
Artikel 56, lid 2	Artikel 53, lid 2	
Artikel 56, lid 3	Artikel 53, lid 3	
Artikel 57, lid 1	Artikel 54, lid 1	
Artikel 57, lid 2	Artikel 54, lid 2	
Artikel 57, lid 3	Artikel 54, lid 3	
Artikel 57, lid 4	Artikel 54, lid 4	
Artikel 58, lid 1		
Artikel 58, lid 2		
Artikel 58, lid 3		
Artikel 58, lid 4		
Artikel 59, lid 1		
Artikel 59, lid 2		
Artikel 59, lid 3		
Artikel 60, lid 1	Artikel 55, lid 1	
Artikel 60, lid 2	Artikel 55, lid 2	
Artikel 60, lid 3	Artikel 55, lid 3	
Artikel 60, lid 4	Artikel 55, lid 4	
Artikel 61, lid 1	Artikel 56, lid 1	
Artikel 61, lid 2	Artikel 56, lid 2	
Artikel 62, lid 1	Artikel 57, lid 1	
Artikel 62, lid 2	Artikel 57, lid 2	
Artikel 63, lid 1	Artikel 58	
Artikel 63, lid 2		
Artikel 64, lid 1	Artikel 59, lid 1	
Artikel 64, lid 2	Artikel 59, lid 2	
Artikel 65, lid 1	Artikel 60, lid 1	
Artikel 65, lid 2		
Artikel 65, lid 3	Artikel 60, lid 2	

Artikel 66, lid 1	artikel 61, leden 1 en 2	
Artikel 66, lid 2	artikel 61, leden 4 en 5	
Artikel 67, lid 1	Artikel 62, lid 1	
Artikel 67, lid 2	Artikel 62, lid 2	
Artikel 67, lid 3	Artikel 62, lid 3	
Artikel 68, lid 1	Artikel 63, lid 1	
Artikel 68, lid 2	Artikel 63, lid 2	
Artikel 69, lid 1	Artikel 64, lid 1	
Artikel 69, lid 2	Artikel 64, lid 2	
Artikel 70, lid 1	Artikel 65, lid 1	
Artikel 70, lid 2	Artikel 65, lid 2	
Artikel 70, lid 3	Artikel 65, lid 3	
Artikel 71, lid 1	Artikel 66, lid 1	
Artikel 71, lid 2	Artikel 66, lid 2	
Artikel 71, lid 3	Artikel 66, lid 3	
Artikel 71, lid 4	Artikel 66, lid 4	
Artikel 71, lid 5	Artikel 66, lid 5	
Artikel 72, lid 1	Artikel 67, lid 1	
Artikel 72, lid 2	Artikel 67, lid 2	
Artikel 72, lid 3	Artikel 67, lid 3	
Artikel 73, lid 1	Artikel 68, lid 1	
Artikel 73, lid 2	Artikel 68, lid 2	
Artikel 74, lid 1	Artikel 69, lid 1	
Artikel 74, lid 2	Artikel 69, lid 2	
Artikel 74, lid 3	Artikel 69, lid 3	
Artikel 75	Artikel 70	
Artikel 76	Artikel 71	
Artikel 77	Artikel 72	
Artikel 78, lid 1	Artikel 73, lid 1	
Artikel 78, lid 2	Artikel 73, lid 2	
Artikel 79, lid 1	Artikel 74, lid 1	
Artikel 79, lid 2	Artikel 74, lid 2	
Artikel 79, lid 3	Artikel 74, lid 2	
Artikel 79, lid 4	Artikel 74, lid 2	
Artikel 79, lid 5	Artikel 74, lid 3	
Artikel 80, lid 1	Artikel 75, lid 1	
Artikel 80, lid 2	Artikel 75, lid 2	

Artikel 80, lid 3	Artikel 75, lid 3	
Artikel 81	Artikel 76	
Artikel 82, lid 1	Artikel 77, lid 1	
Artikel 82, lid 2	Artikel 77, lid 2	
Artikel 83	Artikel 78	
Artikel 84	Artikel 79	
Artikel 85, lid 1		
Artikel 85, lid 2		
Artikel 85, lid 3		
Artikel 85, lid 4		
Artikel 86, lid 1		
Artikel 86, lid 2		
Artikel 86, lid 3		
Artikel 86, lid 4		
Artikel 87, lid 1		
Artikel 87, lid 2		
Artikel 87, lid 3		
Artikel 88, lid 1	Artikel 80, lid 1	
Artikel 88, lid 2	Artikel 80, lid 2	
Artikel 89, lid 1		
Artikel 89, lid 2		
Artikel 89, lid 3	Artikel 82, lid 2	
Artikel 89, lid 4		
Artikel 90, lid 1		
Artikel 90, lid 2		
Artikel 90, lid 3		
Artikel 91, lid 1	Artikel 83, lid 1	
Artikel 91, lid 2	Artikel 83, lid 2	
Artikel 92, lid 1		
Artikel 92, lid 2		
Artikel 93	Artikel 84	
Artikel 94, lid 1		
Artikel 94, lid 2		
Artikel 94, lid 3		
Artikel 94, lid 4		
Artikel 94, lid 5		
Artikel 95, lid 1	Artikel 86, lid 1	

Artikel 95, lid 2	Artikel 86, lid 2	
Artikel 95, lid 3	Artikel 86, lid 3	
Artikel 96	Artikel 87	
Artikel 97	Artikel 88	
Artikel 98, lid 1		
Artikel 98, lid 2		
Artikel 99, lid 1		
Artikel 99, lid 2		
Artikel 101		
Artikel 102, lid 1	Artikel 94, lid 1	
Artikel 102, lid 2	Artikel 94, lid 1	
Artikel 102, lid 3	Artikel 94, lid 2	
Artikel 103	Artikel 95	
Artikel 104	Artikel 96	
Bijlage I	Bijlage	
